

ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور

مجری:

ابوطالب عزیزی

همکاران:

مهدی میزبان

محمد ایرانپور

سید علی میرابراهیمی

فرزانه جامعی

فرشید خانزاده

صابر محمد مقصودی

حمیدرضا جلالی

ژیلا کمایی

محسن خاکپور

پژوهشکده‌ی آثار

گروه پژوهشی پردانشنامه‌ی اطلاع‌رسانی

زمستان ۱۴۰۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کد شناسه: RP-0003

عنوان: ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی ایران

مجری: ابوطالب عزیزی

همکاران: مهدی میزبان، محمد ایران‌پور، سید علی میرابراهیمی، فرزانه جامعی، فرشید خان‌زاده،

صابر محمد مقصودی، حمیدرضا جلالی، ژیلای کمایی، محسن خاکپور

گروه پژوهشی: پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی

تاریخ انتشار: زمستان ۱۴۰۰

نوبت انتشار: اول

طراح جلد: ساناز مهندسی

صفحه‌آرا: نجمه ناظریان

❖ حق مالکیت معنوی این طرح پژوهشی متعلق به پژوهشکده‌ی آمار است و نقل مطالب فقط با ذکر مأخذ مجاز است.

پژوهشکده‌ی آمار

تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان باباطاهر، خیابان سرتیپ فکوری،

شماره‌ی ۱۴۵

۰۲۱ ۸۸۶۳۰۴۴۰ -۳

www.srtc.ac.ir

پیش‌گفتار

اجرای سرشماری‌ها به‌روش سنتی علاوه بر این‌که هزینه‌ی بسیاری را بر کشور تحمیل می‌کند، اطلاعات آن‌ها با گذشت زمان، قدیمی می‌شود و برای آن‌که قابل استفاده باشد، نیاز به روزآمدسازی دارد. با عنایت به این موضوع و با توجه به توسعه‌ی پایگاه‌های اطلاعاتی در کشور و همچنین بررسی‌های انجام‌شده در باره‌ی شیوه‌های اجرای سرشماری در سایر کشورها، مرکز آمار ایران نیز تغییر روش اجرای سرشماری‌ها از روش سنتی (مراجعه‌ی حضوری) به استفاده از داده‌های ثبتی را در دستور کار خود قرار داد. این تغییر رویکرد در اسفند ۱۳۹۶ به‌صورت دو بخشنامه‌ی مجزا، توسط معاون اول رئیس‌جمهور «به‌منظور اجرا» و رئیس شورای عالی آمار «به‌منظور همکاری دستگاه‌ها» به‌همه‌ی وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها ابلاغ شد.

برای این منظور، مرکز آمار ایران با رویکرد جدید خود، عدم اجرای سنتی سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده را که طبق برنامه‌ی قبلی می‌بایست در سال ۱۳۹۷ اجرا شود، به سازمان امور عشایری اعلام نمود و درخواست طراحی سامانه‌ای به‌منظور ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده در زمان ارائه‌ی خدمات توسط آن سازمان را مطرح کرد. با هدایت و همکاری مرکز آمار ایران، نخستین سامانه‌ی ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده در زمستان ۱۳۹۷ طراحی، و ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده در محل قشلاق از طریق تعاونی‌های عشایری تا خرداد ۱۳۹۸ انجام شد. اکنون با برقراری ارتباط بین سامانه‌ی مدیریت اطلاعات آماری سازمان امور عشایر ایران و سایر پایگاه‌های اطلاعاتی کشور، مانند سازمان‌های ثبت احوال، هدفمندسازی یارانه‌ها، امور مالیاتی کشور، بیمه‌ی سلامت ایران و آخرین سرشماری‌های اجرا شده توسط مرکز آمار ایران، ضمن ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده، افزودن سایر ویژگی‌های این خانوارها با صرف هزینه‌ای اندک، امکان‌پذیر شده است.

گزارش حاضر به تشریح مراحل مختلف و اقدامات صورت‌گرفته در این زمینه به‌عنوان نخستین تجربه‌ی رسمی مرکز آمار ایران در استفاده از داده‌های ثبتی برای تولید آمار می‌پردازد. این مطالعه‌ی ارزشمند در دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران با همکاری سازمان امور عشایر ایران و توسط آقایان ابوطالب عزیزی (مجری طرح)، مهدی میزبان، محمد ایرانپور، سید علی میرابراهیمی، فرشید خان‌زاده، صابرمحمد مقصودی، حمیدرضا جلالی، محسن خاکپور، و خانم‌ها فرزانه جامعی و ژیلا کمایی انجام شد، که بدین وسیله از آنان تشکر و قدردانی می‌شود.

گروه پژوهشی پردازش داده‌ها و اطلاع‌رسانی

ژوژشکده‌ی آمار

فهرست مطالب

۱	۱- مقدمه
۲	۱-۱- بیان مسئله و ضرورت اجرای طرح
۳	۲-۱- هدف طرح
۴	۳-۱- تعاریف و مفاهیم
۴	۱-۳-۱- عشایر
۴	۲-۳-۱- ایل
۴	۳-۳-۱- طایفه
۴	۴-۳-۱- تیره
۵	۵-۳-۱- قشلاق یا گرمسیر
۵	۶-۳-۱- بیلاق یا سردسیر
۵	۷-۳-۱- کوچ عشایر
۵	۸-۳-۱- عشایر کوچنده
۶	۹-۳-۱- عشایر نیمه کوچنده
۶	۱۰-۳-۱- عشایر رمه گردان
۶	۱۱-۳-۱- عشایر اسکان یافته
۶	۱۲-۳-۱- مسیر کوچ
۶	۱۳-۳-۱- میان بند
۶	۱۴-۳-۱- زیست بوم عشایری
۷	۴-۱- معرفی جامعه‌ی عشایر
۷	۱-۴-۱- مشخصه‌های جامعه‌ی عشایر
۸	۲-۴-۱- معرفی جامعه‌ی عشایر کوچنده
۹	۲- بررسی‌های اولیه و دریافت اطلاعات
۹	۱-۲- مطالعه و بررسی در زمینه‌ی وضعیت خانوارهای عشایر کوچنده
۱۰	۱-۱-۲- استعلام از استان‌ها در خصوص وضعیت خانوارهای عشایر کوچنده
۱۰	۲-۱-۲- برگزاری جلسه با محققان امور عشایر و همکاران سازمان امور عشایر ایران
۱۱	۳-۱-۲- بازدید از نمایشگاه توانمندی‌های عشایر و مصاحبه با نمایندگان عشایر
۱۱	۲-۲- مطالعه در خصوص نحوه‌ی اجرا و اهداف سرشماری عشایر کوچنده در سایر کشورها

- ۳-۲- بررسی اطلاعات موجود از خانوارهای عشایر در مرکز آمار ایران و سایر دستگاه‌ها ۱۲
- ۳-۲-۱- بررسی فایل اطلاعات افراد عضو تعاونی‌های عشایری ۱۲
- ۳-۲-۲- پیگیری و بررسی سایر پایگاه‌های اطلاعاتی ۱۳
- ۴-۲- طراحی و ارائه‌ی سامانه‌ی ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده ۱۴
- ۴-۲-۱- عقد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با سازمان امور عشایر ایران ۱۴
- ۴-۲-۲- هم‌آموزی شیوه‌ی آمارگیری ثبتي توسط همکاران دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران ۱۴
- ۴-۲-۳- دریافت اطلاعات از سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران ۱۵
- ۴-۲-۴- بررسی اولیه و پاک‌سازی دادگان سازمان امور عشایر ایران ۱۵
- ۵-۲- جورسازی با دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران ۱۵
- ۵-۲-۱- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده در مرکز آمار ایران ۱۶
- ۵-۲-۲- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با سایر دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران ۱۶
- ۵-۲-۳- درخواست دسترسی و بررسی دادگان‌های خارج از مرکز آمار ایران ۱۶

۳- نتایج جورسازی دادگان‌ها

- ۱۷
- ۳-۱- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان‌ها ۱۷
- ۳-۱-۱- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران ۱۸
- ۳-۱-۲- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران ۱۸
- ۳-۱-۳- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان سازمان‌های بیمه‌ی سلامت ایران و تأمین اجتماعی ۱۸
- ۳-۱-۴- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان‌های سایر دستگاه‌ها ۱۹
- ۳-۲- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران ۱۹
- ۳-۲-۱- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده در مرکز آمار ایران ۲۰
- ۳-۲-۲- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با سایر دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران ۲۴
- ۳-۳- نتایج بررسی دادگان سازمان امور عشایر ایران ۲۴

۴- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

- ۴۳
- ۴-۱- نتیجه‌گیری ۴۳
- ۴-۲- پیشنهادها ۴۴
- ۴-۲-۱- اقدامات لازم به‌منظور اصلاح و توسعه‌ی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران ۴۴

مرجع‌ها

- ۴۷
- پیوست‌ها
- ۴۹
- پیوست آ: متن تفاهم‌نامه‌ی همکاری سازمان امور عشایر ایران با مرکز آمار ایران (بدون تغییر یا اصلاح) ۴۹
- پیوست ب: جدول‌های استانی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور (به تفکیک شهرستان) ۵۳
- پیوست پ: تعداد رکوردهای جور شده‌ی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های سایر دستگاه‌های اجرایی کشور ۷۵
- پیوست ت: مراحل ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶) ۷۶
- پیوست ث: جدول‌های اولیه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور ۷۷

فهرست جدول‌ها

- جدول ۳-۱- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی در دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده توسط مرکز آمار ایران ۱۸
- جدول ۳-۲- نتایج بررسی دادگان‌های دستگاه‌های مختلف از لحاظ کلید اصلی (شماره‌ی ملی) ۱۹
- جدول ۳-۳- مقایسه‌ی تطبیقی تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده بین دادگان سازمان امور عشایر ایران و دادگان سرشماری عشایر کوچنده ۱۳۸۷ ۲۰
- جدول ۳-۴- سری زمانی جمعیت روستایی و عشایر کوچنده و تعداد دام سبک ایران (۱۳۶۵ تا ۱۳۹۸) ۲۰
- جدول ۳-۵- نتایج جوسازی دادگان‌های سازمان امور عشایر ایران و سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ ۲۳
- جدول ۳-۶- جمعیت خانوارهای معمولی عشایر که در زمان اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ در محل قشلاق سکونت داشتند ۲۳
- جدول ۳-۷- نتایج جوسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با سایر دادگان‌ها ۲۴
- جدول ۳-۸- نتایج مقایسه‌ی اطلاعات اولیه‌ی حاصل از سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران با نتایج سرشماری عشایر کوچنده (۱۳۸۷) در استان‌های منتخب ۲۵
- جدول ۳-۹- جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور به تفکیک جنس و طبقات سنی ۲۷
- جدول ۳-۱۰- زمان دریافت داده‌های روزآمد شده‌ی دستگاه‌های اجرایی ۳۰
- جدول ۳-۱۱- تعداد دانش‌آموزان عشایر کوچنده به تفکیک نوع مدرسه (نفر) ۳۱
- جدول ۳-۱۲- تعداد خانوارها، جمعیت (به تفکیک جنس)، و تعداد افراد دارای محل سکونت ثابت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان ۳۲
- جدول ۳-۱۳- تعداد دانش‌آموزان و دانشجویان در مقایسه با جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان (نفر) ۳۳
- جدول ۳-۱۴- تعداد دانش‌آموختگان سازمان نهضت سوادآموزی و مهارت‌آموختگان فنی و حرفه‌ای عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان (نفر) ۳۴
- جدول ۳-۱۵- تعداد دریافت‌کنندگان یارانه و بیمه‌شدگان عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک نوع بیمه و استان (نفر) ۳۵
- جدول ۳-۱۶- تعداد خانوارها، جمعیت (به تفکیک جنس)، و تعداد افراد دارای محل سکونت ثابت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک استان ۳۶
- جدول ۳-۱۷- تعداد دانش‌آموزان و دانشجویان در مقایسه با جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک استان (نفر) ۳۷

جدول ۳-۱۸- تعداد دانش‌آموختگان سازمان نهضت سوادآموزی و مهارت‌آموختگان فنی و حرفه‌ای عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک استان (نفر)..... ۳۸

جدول ۳-۱۹- تعداد دریافت‌کنندگان یارانه و بیمه‌شدگان عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک نوع بیمه و استان (نفر)..... ۳۹

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱-۱- نمونه‌ای از سلسله‌مراتب ایلی عشایر ۷
- شکل ۱-۲- مقایسه‌ی روش‌ها و هزینه‌ی شمارش دام‌های کوچ‌رو/ چراگرد در چند کشور ۱۲
- شکل ۱-۳- نمودار سری زمانی اولیه‌ی جمعیت عشایری (سال‌های ۱۳۶۶ تا ۱۳۹۸) ۲۱
- شکل ۲-۳- نمودار سری زمانی جمعیت روستایی (سال‌های ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۵) ۲۱
- شکل ۳-۳- نمودار سری زمانی تعداد دام‌های سبک کشور (۱۳۷۲ تا ۱۳۹۸) ۲۲
- شکل ۴-۳- روند تغییرات جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور ۲۷
- شکل ۵-۳- سهم عشایر کوچنده از جمعیت کشور ۲۸
- شکل ۶-۳- هرم سنی جمعیت عشایر کوچنده (۱۴۰۰) ۲۹
- شکل ۷-۳- هرم سنی جمعیت روستاییان (۱۳۹۵) ۲۹
- شکل ۸-۳- نقشه‌ی جمعیت عشایر کوچنده بر اساس محل استقرار قشلاقی (۱۴۰۰) ۴۰
- شکل ۹-۳- نقشه‌ی جمعیت عشایر کوچنده بر اساس محل استقرار ییلاقی (۱۴۰۰) ۴۱

مقدمه

ترکیب اجتماعی جمعیت ایران، متشکل از سه جامعه‌ی شهری، روستایی و عشایری است. این جوامع از لحاظ اقتصادی و اجتماعی، تفاوت‌های اساسی با یکدیگر دارند، که باید در برنامه‌ریزی‌ها مد نظر قرار گیرد. جامعه‌ی عشایر، جامعه‌ای است کاملاً مولد و میراث‌دار هویت فرهنگی کشور، که زندگی مردم آن بر مبنای کوچ و بهره‌برداری از شرایط اقلیمی و طبیعی و با تکیه بر دامداری بنا شده است. این شیوه‌ی زندگی، از بهترین شیوه‌های بهره‌برداری از منابع طبیعی و ضامن حفظ محیط زیست به شمار می‌آید. عشایر کوچنده همچنین از لحاظ جاذبه‌های گردشگری طبیعی و ارزش‌های اصیل فرهنگی و اجتماعی، از نقشی در خور توجه برخوردارند.

جامعه‌ی عشایر کوچنده با وجود دارا بودن کمتر از ۱/۴ درصد از جمعیت کشور، نقشی بسیار مهم و حیاتی در تولید و اقتصاد کشور ایفا می‌کند. شغل اصلی عشایر کوچنده دامداری است و این افراد با بهره‌گیری از ۲۸ درصد مراتع کشور، در حدود ۲۹ درصد از دام سبک کشور و ۲۰ درصد از گوشت قرمز و مواد پروتئین دامی کشور را تأمین می‌کنند. دام‌های عشایر، بخش مهمی از ذخایر ژنتیکی غیر قابل جایگزین دام کشور را تشکیل می‌دهند و در تأمین امنیت غذایی و حفظ تنوع زیستی کشور، نقش قابل توجهی دارند.

بر اساس نتایج مطالعات سازمان برنامه و بودجه کشور در سال ۱۳۶۹، عشایر کوچنده تقریباً در ۶۰ درصد از فضای جغرافیایی کشور دارای قلمرو بودند و در حال حاضر دست‌کم در یکی از دوره‌های کوچ و استقرار بیلاقی و قشلاقی، در همه‌ی استان‌های کشور به‌جز کردستان، استقرار پیدا می‌کنند.

با مقایسه‌ی نتایج آخرین سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده و نزدیک‌ترین سرشماری عمومی نفوس و مسکن^۱ ملاحظه می‌شود که اندازه‌ی متوسط خانوارهای^۱ عشایر (۵/۵۸)، بیش‌تر از اندازه‌ی متوسط خانوارهای شهری و روستایی (۴/۰۳) است و در حالی که میزان بیکاری در جامعه‌ی عشایر (۵ درصد) بسیار کمتر از بیکاری در جوامع شهری و روستایی (۱۲/۸) می‌باشد، میزان بی‌سوادیشان بیش‌تر است (۳۷ درصد در برابر ۱۵/۴ درصد).

^۱ به «اندازه‌ی خانوار»، بُعد خانوار هم می‌گویند.

با توجه به مطالبی که بیان شد، به نظر می‌رسد که جامعه‌ی عشایر نیازمند حمایت‌های بیش‌تری است و بدین منظور باید برنامه‌ریزی‌های بهتر و دقیق‌تری انجام داد.

۱-۱- بیان مسئله و ضرورت اجرای طرح

بسیاری از افراد و حتی سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان، جامعه‌ی عشایر و جامعه‌ی روستایی را یکی می‌دانند؛ در حالی که این دو جامعه دارای ویژگی‌های متفاوتی‌اند و در نتیجه برنامه‌ریزی‌های متفاوتی برای توسعه و بهبود کیفیت زندگی خود می‌طلبند. مثلاً، مهم‌ترین فعالیت اقتصادی روستاییان، زراعت و باغداری است؛ اما فعالیت اصلی اقتصادی عشایر کوچنده دامداری است. همچنین مهم‌ترین نیاز جامعه‌ی روستایی در ایران، آب و زمین است، اما نیاز اصلی جامعه‌ی عشایر، مرتع و دام است.

محل سکونت خانوارهای روستایی معمولاً در روستاها است؛ اما اغلب خانوارهای عشایر کوچنده بخشی از سال را در روستاها و شهرها می‌گذرانند و در بخش دیگری از سال در خارج از روستاها و شهرها زندگی می‌کنند. خانوارهای عشایر کوچنده در فصول گرم سال برای چرای دام‌های خود به بیلاق‌های خارج از محدوده‌ی شهرها و آبادی‌ها کوچ می‌کنند و اکثرشان با شروع فصل سرما به محل سکونت قشلاقی خود برمی‌گردند.

با توجه به اهمیت اقتصادی جامعه‌ی عشایر کوچنده و به‌منظور ارائه‌ی خدمات به این جامعه، به‌ویژه توسط سازمان امور عشایر ایران، وجود اطلاعات روزآمد از آن حائز اهمیت است. اطلاعات جمعیتی خانوارهای عشایر کوچنده و غیر کوچنده، به‌عنوان خانوارهای معمولی غیر ساکن و ساکن، از طریق سرشماری عمومی نفوس و مسکن و در ماه آبان گردآوری می‌شود، که هم‌زمان با آغاز استقرار عشایر کوچنده در محل سکونت ثابت در نقاط روستایی و شهری در مناطق قشلاقی است. به همین دلیل در سرشماری عمومی نفوس و مسکن، امکان تفکیک اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده از بقیه‌ی خانوارها وجود ندارد. از این رو برای آگاهی از ویژگی‌های خاص جمعیتی و اقتصادی این بخش از جامعه نیاز به یک سرشماری اختصاصی احساس می‌شد.

بر این اساس، نخستین سرشماری عشایر کوچنده در تابستان ۱۳۶۶ اجرا شد، که هدف آن شناخت جمعیتی بود که در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کشور مؤثر و مطرح بود، ولی تا آن زمان به دلایل گوناگون، اطلاعات دقیق و مدونی از آن وجود نداشت. پس از آن در سال‌های ۱۳۷۷ و ۱۳۸۷ نیز سرشماری عشایر کوچنده اجرا و نتایج آن در قالب نشریات مختلف ارائه گردید.

در سرشماری سنتی عشایر کوچنده، اطلاعات گسترده‌ای در مورد ساختار اجتماعی و اقتصادی خانوارهای عشایر کوچنده‌ی کشور پرسش و گردآوری می‌شود، که بعضی از آن‌ها عبارت‌اند از جمعیت، مشخصات افراد خانوارها، شماره‌ی ملی، سن، جنس، وضع سواد و تحصیلات، وضع فعالیت، وضع زناشویی، نحوه‌ی کوچ خانوارها، مدت اقامت خانوارها در ساختمان و سرپناه، عضویت در شرکت تعاونی عشایری، عمده‌ترین سوخت مصرفی، وسایل نقلیه‌ی در اختیار، و فعالیت عمده‌ی کشاورزی. از جمله اطلاعات مهم دیگری است که از سرشماری اجتماعی و اقتصادی عشایر کوچنده حاصل می‌شود، می‌توان به این موارد اشاره کرد: ساختار زندگی قبیله‌ای، تقویم کوچ، اقامتگاه‌های جامعه‌ی عشایر کوچنده، به‌علاوه‌ی اطلاعات گسترده‌ای در زمینه‌ی فعالیت دامداری، تولید صنایع دستی و مانند آن‌ها.

در سال ۱۳۹۶ و پس از گذشت ۹ سال از آخرین سرشماری عشایر کوچنده، سازمان امور عشایر ایران درخواست اجرای چهارمین سرشماری عشایر کوچنده را به مرکز آمار ایران ارائه کرد. با توجه به فراهم بودن امکان حذف «بار پاسخگو»^۲ از طریق تغییر شیوهی سرشماری به روش‌های نوین، و نیز با در نظر گرفتن پراکندگی زیاد و دشوار بودن دسترسی به عشایر کوچندهی کشور، هزینه‌ی اجرای سرشماری از این جامعه به شیوهی سنتی بسیار زیاد می‌بود، که در شرایط دشوار اقتصادی کشور، قابل توجه نبود. به‌علاوه با گذشت زمان، اطلاعات حاصل از سرشماری قدیمی می‌شود. این در حالی است که تقاضا برای روزآمدسازی اطلاعات جامعه‌ی عشایر در فواصل کوتاه زمانی، روزبه‌روز افزایش می‌یابد. از این رو تغییر شیوهی گردآوری اطلاعات این خانوارها ضروری به نظر می‌رسید.

با توجه به درخواست سازمان امور عشایر ایران برای تولید آمار و اطلاعات روزآمد از خانوارهای عشایر کشور و تغییر رویکرد مرکز آمار ایران از گردآوری آمار و اطلاعات از روش سنتی به روش ثبّتی، پیشنهاد طراحی سامانه‌ی ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده به سازمان مذکور ارائه شد تا از داده‌های اداری حاصل، برای تولید آمارهای لازم استفاده شود. برای تولید آمارهای مورد نیاز از داده‌های اداری، نخست باید یک «ثبت آماری»^۳ ایجاد کرد.

مهم‌ترین مزایای گردآوری اطلاعات بر مبنای ثبت آماری را می‌توان به‌صورت زیر فهرست کرد:

- بار پاسخگو وجود ندارد،
- هزینه‌ی آن بسیار کمتر است،
- معمولاً کلّ جامعه را پوشش می‌دهد،
- پاسخگویان جواب‌های دقیق‌تری به پرسش‌های مهم اداری می‌دهند،
- امکان ارائه‌ی گزارش‌هایی برای کوچک‌ناحیه‌ها^۴ و نیز ارائه‌ی بهتر آمارهای منطقه‌ای وجود دارد.

از دیگر مزایای استفاده از ثبت‌های آماری برای تولید آمار می‌توان موارد زیر را نام برد:

- امکان روزآمدسازی داده‌ها در فواصل زمانی کوتاه‌تر فراهم می‌شود،
- امکان پاسخ‌گویی به نیازهای جدید آماری وجود دارد،
- می‌تواند باعث افزایش کیفیت دادگان‌های^۵ دستگاه‌های اجرایی شود،
- به توسعه‌ی دولت الکترونیکی کمک می‌کند.

۱-۲- هدف طرح

هدف این طرح، ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچندهی کشور برای پاسخ‌گویی به نیازهای آماری، به‌ویژه اجرای آمارگیری‌های مربوط به عشایر کوچنده است.

^۲ respondent burden

^۳ statistical register

^۴ small areas

^۵ database

۱-۳- تعاریف و مفاهیم

تعاریف این بخش، با استفاده از نشریات و وبگاه‌های سازمان امور عشایر ایران، مدیریت امور عشایر استان‌ها، و مرکز آمار ایران (از جمله ۰، ۰، ۰) تدوین شده است.

۱-۳-۱- عشایر

واژه‌ی «عشایر»، جمع «عشیره» به معنای قبیله است. «عشایر» به مردمی گفته می‌شود که دارای سازمان اجتماعی قبیله‌ای مبتنی بر گروه‌های خویشاوندی‌اند و افراد آن ضمن احساس تعلق به این سازمان، عموماً جایگاه خود در آن را نیز می‌دانند. سبک زندگی عشایر، بر خلاف جوامع شهری و روستایی، مبتنی بر خودبسندگی و اتکا به خود است و تأمین معاش در این جامعه عمدتاً از طریق دامداری صورت می‌گیرد.

۱-۳-۲- ایل

«ایل» اتحادیه‌ای اجتماعی- سیاسی متشکل از طوایف و تیره‌های عشایری است که به اتکای وابستگی‌های خویشاوندی (نسبی، سببی، آرمانی) یا بعضاً بنا بر مصالح و ضرورت‌های سیاسی و اجتماعی تشکیل شده است. ایلات معمولاً دارای سرزمین و قلمرو خاص خود هستند و تحت رهبری و مدیریت شخصی با سمت ایلخان یا ایل‌بیگ اداره می‌شوند.

ایل در سلسله مراتب سازمان اجتماعی عشایری، بالاترین رده است. گویش، آداب و رسوم، و سبک زندگی اعضای یک ایل، معمولاً یکسان است.

۱-۳-۳- طایفه

«طایفه» یک واحد اجتماعی- سیاسی زیرمجموعه‌ی ایل و معمولاً متشکل از چند تیره است. اعضای طایفه اغلب با هم خویشاوند نزدیک یا دور هستند و در چند یا چندین نسل پیش، به نیای مشترکی می‌رسند که خود را به صورت حقیقی یا اساطیری، منتسب به او می‌دانند. اعضای طایفه در دفاع از آن و جلوگیری از تضییع حقوق طایفه سهم‌اند و طایفه نیز مسئولیت حفظ حقوق اعضا را بر عهده دارد.

«طایفه» در سلسله مراتب سازمان اجتماعی عشایر ایران، مهم‌ترین و متداول‌ترین رده به شمار می‌رود و معمولاً بین ایل و تیره قرار دارد، اما طوایفی نیز وجود دارند که به هیچ ایلی وابسته نیستند و طایفه‌ی مستقل نامیده می‌شوند.

در ساختار ایل‌ی قدیم، سرپرستی طایفه و مسئولیت اجرای سیاست‌های ایل در طایفه، اغلب بر عهده‌ی کلانتر بود که توسط ایلخان (سرپرست ایل) منصوب می‌شد.

۱-۳-۴- تیره

در سازمان اجتماعی عشایر ایران، «تیره» از مجموع چند رده‌ی کوچک‌تر (مانند تش، بُنکو، گوبک، دودمان، اولاد، و ...) تشکیل می‌شود، که در سلسله مراتب ایلی، عمدتاً پایین‌تر از طایفه قرار دارد. ساختار اجتماعی تیره مبتنی بر پیوندهای خویشاوندی واقعی و اصل و نسبی از خط صلبی (پدیری) است.

۱-۳-۵- قشلاق یا گرمسیر

«قشلاق» یا «گرمسیر» به محدوده‌ی زیستی و قلمرو جغرافیایی‌ای گفته می‌شود که عشایر، همه یا قسمتی از فصل‌های پاییز و زمستان را در آن جا سپری می‌کنند.

۱-۳-۶- ییلاق یا سردسیر

«ییلاق» یا «سردسیر» به محدوده‌ی زیستی و قلمرو جغرافیایی‌ای گفته می‌شود که عشایر، همه یا قسمتی از فصل‌های بهار و تابستان را در آن می‌گذرانند. برخی از عشایر به آن، سرحد نیز می‌گویند.

۱-۳-۷- کوچ عشایر

منظور از «کوچ عشایر»، جابه‌جایی و حرکت افراد و خانوارهای عشایر بین قلمروهای قشلاق (گرمسیر) و ییلاق (سردسیر) است که اغلب با دو هدف زیر صورت می‌گیرد:

- دسترسی به مرتع تازه برای تعلیف احشام،
- احتراز از گرما و سرمای شدید.

کوچ عشایر در گذشته معمولاً با شرکت همه‌ی افراد خانوار، بار و بنه و سرپناه قابل حمل در قالب رده‌های ایلی انجام می‌گرفت؛ ولی امروزه به‌صورت انفرادی و تک‌خانواری هم صورت می‌گیرد. کوتاه و بلند بودن مسیر کوچ، تغییری در مفهوم کوچ عشایر به وجود نمی‌آورد. همچنین باید توجه داشت که دمای هوا و شرایط اقلیمی، معیار تعیین قشلاق و ییلاق نیست؛ یعنی ممکن است ییلاق برخی از عشایر - از لحاظ شرایط اقلیمی - مشابه قشلاق عشایر دیگر باشد.

۱-۳-۷-۱- انواع عشایر بر اساس الگوی کوچ

جامعه‌ی عشایر کشور از نظر الگوی کوچ به چهار گروه عمده‌ی زیر تقسیم می‌شود:

- عشایر کوچنده،
- عشایر نیمه‌کوچنده،
- عشایر رمه‌گردان،
- عشایر اسکان‌یافته (یکجانشین).

خانوارهای عشایر ممکن است بین این گروه‌ها جابه‌جا شوند. البته تا کنون این جابه‌جایی عمدتاً به‌سوی یکجانشینی بوده است؛ اما بعید نیست که در آینده برخی از خانوارهای عشایر به زندگی کوچ‌نشینی بازگردند. مرکز آمار ایران عشایر را بر اساس الگوی کوچ، فقط به دو دسته‌ی «عشایر کوچنده» و «عشایر غیرکوچنده» تقسیم می‌کند، که «عشایر غیر کوچنده» شامل عشایر رمه‌گردان و اسکان‌یافته است.

۱-۳-۸- عشایر کوچنده

«عشایر کوچنده» به آن دسته از خانوارهای عشایر گفته می‌شود که عمده‌ی معاش خود را از طریق دامداری سنتی تأمین می‌کنند و برای تعلیف دام‌های خود، حرکت منظم فصلی بین قشلاق و ییلاق دارند و اغلب در سیاه‌چادر،

آلاچیق، و انواع دیگر سرپناه قابل حمل - در کلّ سال یا بخشی از آن - زندگی می‌کنند. طبق تعریف مرکز آمار ایران، عشایر کوچنده مردمانی هستند که سه ویژگی زیر را به صورت توأم دارند:

- سازمان اجتماعی قبیله‌ای،
- اتکای معاش به دامداری،
- شیوه‌ی زندگی مبتنی بر کوچ.

۱-۳-۹- عشایر نیمه‌کوچنده

«عشایر نیمه‌کوچنده» به آن دسته از خانوارهای عشایر گفته می‌شود که دست‌کم در یکی از قطب‌های استقرار (بیلاق، قشلاق، یا میان‌بند)، دارای اقامتگاه ثابت‌اند و بیش از نیمی از سال در آن‌جا اقامت دارند، و فقط به مدت چند ماه کوچ می‌کنند و درون سرپناه‌های قابل حمل به زندگی می‌پردازند.

۱-۳-۱۰- عشایر رمه‌گردان

«عشایر رمه‌گردان» به آن دسته از خانوارهای عشایر گفته می‌شود که اکثر اعضای آن‌ها در یک نقطه یا مکان (درون قلمرو ایلی یا بیرون از آن) اقامت ثابت اختیار کرده‌اند و در کوچ شرکت نمی‌کنند، و دام‌ها فقط همراه با چوپان و گاهی بعضی از اعضای ذکور خانوارها جابه‌جا می‌شوند.

۱-۳-۱۱- عشایر اسکان‌یافته

«عشایر اسکان‌یافته» به آن دسته از خانوارهای عشایر گفته می‌شود که همه‌ی اعضای آن‌ها در یک مکان، اقامت ثابت اختیار کرده‌اند و کوچ نمی‌کنند؛ اما با توجه به حفظ برخی مناسبات اقتصادی (مالکیت و حقوق بهره‌برداری از مراتع و منابع قلمرو) و فرهنگی-اجتماعی (احساس تعلق به ایل و طایفه) خود را عضو ایل و طایفه تلقی می‌کنند.

۱-۳-۱۲- مسیر کوچ

به خط سیر حرکت و جابه‌جایی عشایر کوچنده از بیلاق به قشلاق و برعکس، «مسیر کوچ» اطلاق می‌شود. به مسیرهای سنتی کوچ عشایر نیز «ایل‌راه» می‌گویند.

۱-۳-۱۳- میان‌بند

به مناطق بین قلمروهای بیلاقی و قشلاقی عشایر، «میان‌بند» می‌گویند. مسیرهای عبور عشایر (ایل‌راه‌ها) و اتراقگاه‌های موقت بین‌راهی، در میان‌بند قرار دارند. همچنین متناسب با فصل یا دوره‌ی کوچ، میان‌بند دارای مراتع بهارگه‌چر یا بهارچر و پاییزچر است.

۱-۳-۱۴- زیست‌بوم عشایری

«زیست‌بوم عشایری» به محدوده‌ی سرزمین و قلمرو رده‌های ایلی عشایر گفته می‌شود، که معمولاً شامل بیلاق و قشلاق و مسیر بین این دو (میان‌بند) است.

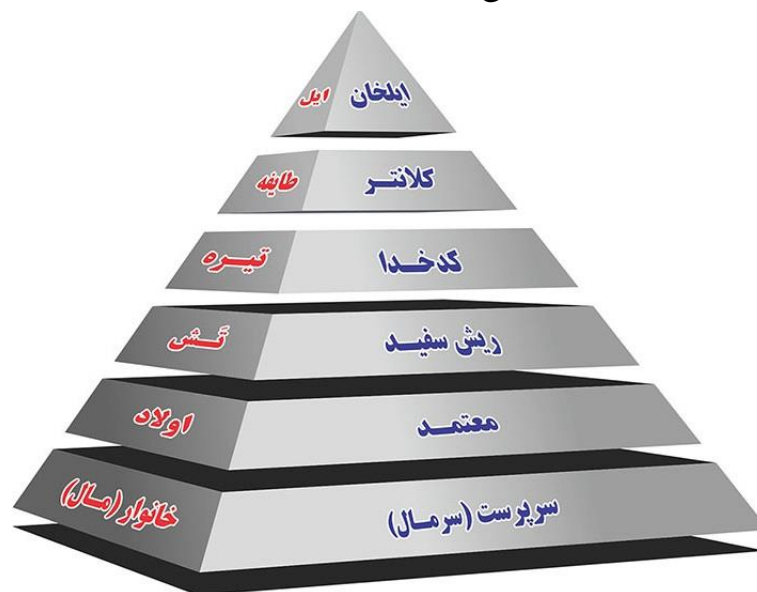
۱-۴- معرفی جامعه‌ی عشایر

جامعه‌ی عشایر، جامعه‌ای سنتی و مبتنی بر نسبت‌های خانوادگی است. اقتصاد این جامعه بر پایه‌ی دامداری است. از این رو عشایر برای تأمین علوفه‌ی مورد نیاز دام‌های خود مجبور به کوچ هستند. در این بخش به معرفی جامعه‌ی عشایر و سازمان اجتماعی آن پرداخته شده است.

۱-۴-۱- مشخصه‌های جامعه‌ی عشایر

وجود سه مشخصه‌ی زیر را می‌توان ملاک شناسایی جامعه‌ی عشایر دانست:

- سازمان اجتماعی قبیله‌ای: جامعه‌ی عشایر دارای تقسیمات درختی است؛ به این صورت که مثلاً هر ایل به دو یا چند طایفه تقسیم می‌شود و هر طایفه شامل چند تیره است و هر تیره نیز از چندین اولاد تشکیل می‌شود (شکل). البته این تقسیمات در مناطق مختلف، به شکل‌های متفاوتی است.
- قلمرو مشترک: هر ایل، دارای سرزمینی است که حدود آن کاملاً مشخص است. درون این سرزمین، تیره‌های هر طایفه صاحب مناطق معینی هستند و اولاد هر تیره نیز چراگاه‌هایی برای دام‌های خود دارند.
- آگاهی افراد به عضویت خود در ایل: همه‌ی افراد یک ایل از سلسله‌مراتب ایلی خود اطلاع دارند؛ یعنی مثلاً، می‌دانند که به کدام اولاد تعلق دارند، این اولاد به کدام تیره وابسته است، تیره‌ی آن‌ها مربوط به چه طایفه‌ای است، و بالاخره این طایفه از کدام ایل مشتق شده است. اعضای ایل، نسبت به چراگاه‌هایی که در اختیار هر اولاد، تیره، طایفه و قلمرو ایلی است نیز آشنایی دارند. همان‌طور که در بالا مشخص است، کوچ و سیاه‌چادر به‌عنوان ویژگی اصلی عشایر در نظر گرفته نشده است؛ زیرا بعضی از روستاییان، دامدار متحرک‌اند، به این معنا که در تابستان‌ها به مناطق کوهستانی کوچ می‌کنند و در چادر ساکن می‌شوند، ولی هیچ‌یک از ملاک‌های بالا در مورد آنان صدق نمی‌کند.

شکل ۱-۱- نمونه‌ای از سلسله‌مراتب ایلی عشایر °

۱-۴-۲- معرفی جامعه‌ی عشایر کوچنده

استحکام وابستگی قبیله‌ای و میزان اتکای معاش به دامداری در بین همه‌ی اعضای جامعه‌ی عشایر کوچنده یکسان نیست و به همین ترتیب، شیوه‌ی زندگی مبتنی بر کوچ و میزان اتکای آنان به مراتع طبیعی برای چرای دام، بسیار متفاوت است. به عبارت دیگر، خصوصیات مورد بحث در بخشی از این جامعه بسیار قوی و بارز است و در بخشی دیگر ضعیف و کم‌رنگ، تا حدی که شمار زیادی از عشایر کوچنده تفاوت قابل ملاحظه‌ای با روستاییان محیط خود ندارند.

بر اساس نتایج آخرین سرشماری عشایر کوچنده در سال ۱۳۸۷، جامعه‌ی عشایر کوچنده‌ی ایران شامل ۱۰۲ ایل و ۵۹۷ طایفه‌ی مستقل است. از نظر جمعیت، ایل‌های بختیاری و قشقایی و شاهسون بزرگ‌ترین و مهم‌ترین ایلات کشورند. قریب به اتفاق خانوارهای عشایر کوچنده در زمان قشلاق در کنار خانوارهای معمولی در آبادی‌ها و بعضاً شهرهای همه‌ی استان‌های کشور مستقرند، اما در زمان ییلاق در مراتع و عرصه‌های طبیعی^{۲۸} استان^۶ (از ۳۱ استان کشور) پراکنده می‌شوند. بیش‌ترین خانوارهای عشایر کوچنده در زمان ییلاق به ترتیب در استان‌های فارس و کرمان و چهارمحال و بختیاری استقرار می‌یابند. بیش‌ترین خانوارهای عشایر کوچنده در زمان قشلاق نیز در استان‌های فارس و خوزستان و سیستان و بلوچستان مستقر می‌شوند.

^۶ استثناها استان‌های بوشهر و قم و کردستان هستند.

بررسی‌های اولیه و دریافت اطلاعات

به‌منظور ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده، نخست بررسی‌های اولیه‌ای برای شناخت بهتر تغییرات جامعه‌ی عشایر صورت گرفت و از نتایج آن برای مقایسه با نتایج طرح حاضر در هر مرحله استفاده شد. در کنار این بررسی‌ها مطالعاتی در خصوص نحوه‌ی گردآوری اطلاعات خانوارهای کوچ‌رو در سایر کشورها صورت گرفت. در ادامه، سامانه‌های موجود در اداره‌ی امور عشایر بعضی از استان‌ها مورد بررسی قرار گرفت و سامانه‌ی ثبت اطلاعات عشایر کوچنده (تحت عنوان «سامانه‌ی مدیریت اطلاعات آماری») توسط سازمان امور عشایر ایران و با هدایت فنی دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران طراحی و ایجاد شد. در این فصل، اقدامات صورت‌گرفته در این مرحله به ترتیب زمانی تشریح شده است.

۲-۱- مطالعه و بررسی در زمینه‌ی وضعیت خانوارهای عشایر کوچنده

در سال ۱۳۹۵ مطالعات اولیه و جلسات برگزار شده با محققان امور عشایر و همچنین بررسی اطلاعات موجود در مرکز آمار ایران (از جمله اطلاعات سرشماری عمومی نفوس و مسکن و سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده) نشان‌دهنده‌ی کاهش بودن روند تغییرات جمعیت روستایی و عشایری است، به‌طوری‌که جمعیت خانوارهای روستایی با ۶۳ درصد کاهش، از ۲۲/۱ میلیون نفر در سال ۱۳۸۵ به ۲۰/۷ میلیون نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است. از طرفی بررسی روند تغییرات تعداد دام‌های سبک (که اتکای معاش جامعه‌ی عشایر کوچنده به این نوع دام می‌باشد) نیز نشان داد که این تعداد، طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶ در حدود ۲۲ درصد کاهش یافته است. از این رو با توجه به تغییرات گسترده در جوامع روستایی و عشایری و تغییرات تعداد دام‌های سبک طی چند سال اخیر، و بر اساس روند تغییرات جمعیت عشایر کوچنده در سرشماری‌های گذشته از این

جامعه در سال های ۱۳۷۷ و ۱۳۸۷، انتظار می‌رفت که جمعیت عشایر کوچنده در حدود ۱۰ درصد کاهش یافته باشد.

۲-۱-۱- استعلام از استان‌ها در خصوص وضعیت خانوارهای عشایر کوچنده

در گام اول در سال ۱۳۹۶ به منظور بررسی‌های اولیه در مورد تغییرات وضعیت خانوارهای عشایر کوچنده، دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران موارد زیر را از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها استعلام کرد:

- وضعیت کوچ عشایر استان (شهرستانی، استانی و خارج از استان)؛
- افزایش یا کاهش تعداد خانوارهای کوچ‌رو؛
- افزایش یا کاهش تعداد دام‌های شرکت‌کننده در کوچ؛
- افزایش یا کاهش مسیرهای کوچ؛
- تغییر مسیر کوچ؛
- طول زمان کوچ؛
- میزان خشک‌سالی در استان و تأثیر آن بر مراتع بیلاقی؛
- نحوه‌ی استقرار خانوارهای عشایر کوچنده در مراتع بیلاقی.

اطلاعات دریافت‌شده از استان‌ها (از طریق تحقیق میدانی و مصاحبه با محققان حوزه‌ی عشایر کوچنده و کارشناسان امور دام) نشان‌دهنده‌ی کاهش جمعیت عشایر کوچنده (به دلیل خشک‌سالی و دشواری‌های شیوه‌ی زندگی مبتنی بر کوچ) و کاهش شدید تعداد دام‌های عشایر کوچنده (به دلیل هزینه‌ی زیاد نگهداری و تعلیف دستی دام‌ها بر اثر خشک‌سالی و کاهش مراتع) در اکثر استان‌ها بود. این اطلاعات، همچنین نشان می‌داد که در سال‌های اخیر به دلیل توسعه‌ی اراضی کشاورزی و توسعه‌ی جاده‌ها، نحوه‌ی کوچ و جابه‌جایی اکثر عشایر و دام‌های آنان از حالت سنتی (به صورت پیاده)، به حالت مدرن‌تر (به وسیله‌ی خودرو) تغییر کرده است.

۲-۱-۲- برگزاری جلسه با محققان امور عشایر و همکاران سازمان امور عشایر ایران

به منظور بررسی وضعیت عشایر کوچنده و روند تغییرات آن، جلساتی در دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران با حضور شماری از محققان امور عشایر و طراحان سرشماری‌های قبلی عشایر کوچنده برگزار شد. به اعتقاد محققان امور عشایر، جامعه‌ی عشایر با تغییرات زیادی مواجه بوده است و به دلایل مختلف انتظار می‌رود از جمعیت عشایر کوچنده و تعداد دام‌های آنان کاسته شده باشد. به علاوه به نظر می‌رسد که هدف اصلی بعضی از خانوارهای عشایر از کوچ نیز دیگر «تغذیه‌ی دام‌ها» نباشد؛ بلکه «حفظ اراضی و مراتعی» است که به صورت عرفی در اختیار دارند. این محققان همچنین بر لزوم بازنگری تعریف عشایر کوچنده و تعیین معیارهایی برای تفکیک این جامعه از جامعه‌ی دامداران متحرک روستایی تأکید داشتند.

همچنین جلساتی با همکاران سازمان امور عشایر ایران برگزار شد. در این جلسات و طی مکاتبات پس از آن، بر تغییر رویکرد مرکز آمار ایران از شیوه‌ی سنتی گردآوری اطلاعات به استفاده از منابع ثبتی تأکید شد و متعاقب آن درخواست‌هایی به صورت رسمی به سازمان امور عشایر ایران ارائه گردید. این درخواست‌ها برای

دریافت اطلاعاتی شامل فهرست افراد عضو تعاونی‌های عشایری، اقلام مورد نیاز آن سازمان، و تعداد اداره‌ها و واحدهای تابع آن سازمان در استان‌ها و شهرستان‌ها بود.

۲-۱-۳- بازدید از نمایشگاه توانمندی‌های عشایر و مصاحبه با نمایندگان عشایر

در ادامه‌ی بررسی‌ها، از نمایشگاه توانمندی‌های روستاییان و عشایر در اسفند ۱۳۹۶ بازدید به عمل آمد و در آن‌جا گفتگوهای با کارشناسان عشایر استان‌ها، مسئولان بعضی از اتحادیه‌ها و تعاونی‌های عشایری، و شماری از عشایر انجام شد. کارشناسان عشایر استان‌ها معتقد بودند که همه‌ی برنامه‌ریزی‌ها در این سازمان بر اساس نتایج سرشماری انجام می‌شود و با توجه به گذشت ۹ سال از اجرای آخرین سرشماری عشایر کوچنده، برای ارائه‌ی خدمات به عشایر، نیاز به آمار و اطلاعات جدید است. نمایندگان اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها معتقد بودند که استفاده از اطلاعات آن‌ها صحیح نیست؛ زیرا اولاً پوشانش کاملی ندارد، ثانیاً بسیاری از افراد غیر عشایر کوچنده عضو این تشکل‌ها هستند، و ثالثاً امکان ارائه‌ی اطلاعات در قالب درخواستی مرکز آمار ایران وجود ندارد.

نظر عشایر مناطق مختلف نیز متفاوت بود. به‌عنوان مثال، عشایر سیستان و بلوچستان معتقد بودند که جمعیت مردم و دام‌های آنان بسیار کم شده است؛ عشایر چهارمحال و بختیاری بر این عقیده بودند که تعداد خانوارها و تعداد دام‌های آنان تغییر چندانی نکرده، اما متوسط اندازه‌ی خانوارهای آنان کم شده است؛ عشایر آذربایجان شرقی معتقد بودند که جمعیت مردم و دام‌های آنان افزایش یافته است؛ و عشایر تهران بر این گمان بودند که در جمعیت مردم و دام‌های آنان تغییری ایجاد نشده و فقط شیوه‌ی کوچ آنان تغییر کرده است. بدیهی است که این موارد، فقط نظر معدودی از افراد جامعه‌ی عشایر بوده است و نمی‌توان آن را به کلّ این جامعه تعمیم داد.

۲-۲- مطالعه در خصوص نحوه‌ی اجرا و اهداف سرشماری عشایر کوچنده در

سایر کشورها

برای بررسی نحوه‌ی ثبتی‌سازی سرشماری عشایر کوچنده، جستجوی اینترنتی و استفاده از تجربیات کشورهای دیگر در دستور کار قرار گرفت. جامعه‌ی عشایر در سایر کشورها همانند ایران تعریف نشده یا وجود ندارد؛ اما در توصیه‌نامه‌ها و راهنماهای سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) روش‌های برآورد دام‌های کوچنده و آمارگیری نمونه‌ای از آن‌ها مطرح شده است، که به دو دسته‌ی آمارگیری‌های زمینی^۱ و هوایی^۲ تقسیم می‌شوند.

بررسی‌ها نشان داد که کشورهای مختلف برای گردآوری اطلاعات خانوارهای کوچ‌رو یا چراگرد، روش‌های متفاوتی را به کار می‌برند. به‌عنوان مثال، برآورد تعداد دام‌ها و جمعیت افراد مرتبط با آن، در افغانستان با مراجعه به روستاها، در اتیوپی و سومالی و مغولستان و نیجریه با نمونه‌گیری سیستماتیک، و در اردن از طریق

^۱ ground surveys

^۲ aerial surveys

سرشماری مسکن صورت می‌گیرد. در شکل روش‌های گردآوری اطلاعات کوچ‌رو و برآورد هزینه‌ی آن در چند کشور ارائه شده است.

Country	Year	Method	Total cost (US\$)	Total nomadic/transhumant animals counted	Estimated total nomadic/transhumant population	Cost per animal counted (US\$)	Cost per animal in estimated population (US\$)
Afghanistan	2002	Census: village visit	No cost given	Unclear as many may be sedentary			
Ethiopia-Afar	2004	Stratified sample: house hold visit	312,416	Not clear	9,014,365	Cannot be calculated	0.03
Ethiopia-Somali	2004	Aerial: 3.5% Systematic sample	223,453	477,694	13,648,408	0.47	0.02
Jordan	1991	Census: Costructed locations	2,476,616	3,346,000	3,346,000	0.74	0.74
Mali	2001	Census: water points	241,535	4,193,848	4,193,848	0.06	0.06
Mongolia	2012	Ground: 33% stratified sample	277,976	13,640,000	40,920,000	0.02	0.01
Niger	2004-5	Stratified sample: water points and transhumance routes	No cost given	Not given	10,644,899		
Nigeria	1992	Aerial: 5% systematic sample	No cost given				

شکل ۱-۲- مقایسه‌ی روش‌ها و هزینه‌ی شمارش دام‌های کوچ‌رو/ چراگرد در چند کشور 0

در راهنماهای فائو اشاره شده است که کشورها با توجه به امکانات و توانایی و هزینه‌های خود می‌توانند روش آمارگیری مناسب را انتخاب کنند؛ اما به نظر می‌رسد که سرشماری ویژه‌ای با عنوان «سرشماری عشایری» یا «سرشماری خانوارهای کوچ‌رو/ چراگرد» در سایر کشورها وجود ندارد و توصیه‌نامه‌های فائو با هدف برآورد دام‌های چراگرد است؛ هرچند که علاوه بر برآورد تعداد دام‌ها، جمعیت افراد مرتبط هم برآورد شده است.

۲-۳- بررسی اطلاعات موجود از خانوارهای عشایر در مرکز آمار ایران و سایر دستگاه‌ها

برای ایجاد پایگاه اطلاعاتی در هر زمینه‌ای، در گام نخست باید اطلاعات موجود در آن زمینه مورد بررسی قرار گیرد. طی بررسی‌های انجام‌شده، اطلاعات موجود از عشایر کوچنده‌ی کشور شامل اطلاعات سرشماری اجتماعی- اقتصادی عشایر کوچنده در دوره‌های قبل، اطلاعات تعاونی‌های عشایری زیرمجموعه‌ی سازمان امور عشایر ایران، و صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر بود، که اطلاعات موجود در این پایگاه‌های اطلاعاتی می‌بایست مورد بررسی قرار می‌گرفت.

۲-۳-۱- بررسی فایل اطلاعات افراد عضو تعاونی‌های عشایری

در جلسات با همکاران سازمان امور عشایر ایران اعلام شده بود که در حدود ۱,۵۰۰,۰۰۰ نفر عضو تعاونی‌های عشایری‌اند. در ادامه‌ی بررسی‌ها، دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران این اطلاعات را از سازمان امور عشایر ایران درخواست کرد و در نتیجه، اطلاعات عشایر کوچنده‌ی ۱۱ استان در قالب‌های مختلف مانند فایل‌های Excel و

Word دریافت شد. پس از بررسی و تبدیل فایل‌ها به قالب مورد نیاز، جورسازی^۳ آن با اطلاعات فایل آخرین سرشماری عشایر کوچنده (۱۳۸۷) انجام شد.

فایل اطلاعات افراد عضو تعاونی‌های عشایری شامل ۱۶۷,۸۳۵ رکورد (نفر) بود که ۱۵۴,۹۵۵ رکورد آن دارای شماره‌ی ملی ۱۰ رقمی بودند. پس از جورسازی دو فایل بر اساس شماره‌ی ملی، مشخص شد که تعداد ۷۱,۴۹۳ رکورد در این فایل و فایل سرشماری عشایر کوچنده با هم انطباق دارند. اشکالات موجود در اطلاعات فایل تعاونی‌ها به همکاران سازمان امور عشایر ایران اعلام گردید؛ اما متأسفانه فایل کاملی از سوی سازمان مذکور در این زمینه تهیه نشد. در نهایت با توجه به نقص‌های زیاد این فایل، تصمیم گرفته شد که از فایل اطلاعات افراد عضو تعاونی‌های عشایری برای اجرای سرشماری ثبتی مبنای عشایر کوچنده استفاده نشود.

۲-۳-۲- پیگیری و بررسی سایر پایگاه‌های اطلاعاتی

بررسی وجود پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط نشان داد که علاوه بر برخی از سازمان‌ها مانند سازمان‌های بیمه‌ی سلامت ایران و تأمین اجتماعی، اداره‌های امور عشایر بعضی از استان‌ها نیز اقدام به طراحی سامانه به‌منظور گردآوری اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده در استان خود نموده‌اند. بعد از تحقیق و شناسایی سایر پایگاه‌های اطلاعاتی، از سازمان‌های مربوط درخواست شد که داده‌های خود را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند تا از آن‌ها برای ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده استفاده شود.

۲-۳-۲-۱- بیمه‌های سلامت و تأمین اجتماعی

از آن‌جا که سازمان‌های بیمه‌گر، خدمات خود به افراد را با توجه به شغل آنان ارائه می‌کنند، با استفاده از داده‌های آن‌ها می‌توان اطلاعات مفیدی در مورد وضعیت و محل اشتغال افراد به دست آورد. از این رو اطلاعات سازمان‌های بیمه‌ی سلامت ایران و تأمین اجتماعی نیز توسط مرکز آمار ایران دریافت شد و مورد بررسی قرار گرفت.

۲-۳-۲-۲- صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر (زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

با توجه به این‌که صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است، مذاکراتی با این وزارتخانه به‌منظور بررسی اطلاعات موجود از این خانوارها به عمل آمد و مشخص شد که اطلاعات اعضای این صندوق به تفکیک کشاورزان، روستاییان و عشایر موجود است. در مورد جامعه‌ی عشایر، اطلاعات افراد بیمه‌شده‌ی اصلی دارای دقت زیادی بود، ولی اطلاعات افراد بیمه‌شده‌ی تبعی از دقت کافی برخوردار نبود.

³ matching

۲-۳-۲-۳- سامانه‌ی ثبت اطلاعات عشایر کوچنده

در بررسی‌های اولیه مشخص شد که اداره‌های امور عشایر در هفت استان به صورت مستقل از سازمان امور عشایر ایران، سامانه‌ای برای ثبت اطلاعات مورد نیازشان طراحی کرده‌اند. اطلاعات در بعضی از سامانه‌های استانی، از جمله سامانه‌ی استان فارس، مناسب بود و در بعضی دیگر نیاز به اصلاح داشت. پس از بررسی‌های لازم، سامانه‌های استان‌های فارس و خوزستان در کمیته‌ی آمار بخش کشاورزی ارائه شد.

۲-۴- طراحی و ارائه‌ی سامانه‌ی ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده

از آنجا که اطلاعات کافی در ثبت‌های اداری سازمان‌های مورد اشاره در بخش قبل وجود نداشت، اقلام مورد نیاز سازمان امور عشایر ایران دریافت شد و پیش‌نویس مشخصات اساسی سرشماری و اقلام مورد پرسش در سرشماری‌های قبلی استخراج گردید تا در صورت اجرای سرشماری عشایر کوچنده توسط مرکز آمار ایران، اطلاعات و اقلام مورد نیاز، آماده‌ی بهره‌برداری باشد.

با توجه به مشکلات اجرای سرشماری‌های سنتی و با در نظر گرفتن تغییر رویکرد مرکز آمار ایران از روش‌های سنتی گردآوری داده‌ها به روش‌های ثبتی مبنا، امکان‌سنجی ایجاد سامانه‌ی ثبت اطلاعات عشایر در دستور کار قرار گرفت.

پس از بررسی سامانه‌های اطلاعات عشایر استان‌ها و پیرو جلسات مشترک بین سازمان امور عشایر ایران و مرکز آمار ایران مقرر شد سازمان امور عشایر ایران با همکاری مرکز آمار ایران سامانه‌ای یکپارچه برای ثبت اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده طراحی و ایجاد کند.

۲-۴-۱- عقد تفاهم‌نامه‌ی همکاری با سازمان امور عشایر ایران

در زمستان سال ۱۳۹۷ به منظور انسجام بیشتر همکاری‌های مرکز آمار ایران و سازمان امور عشایر ایران، پیش‌نویس تفاهم‌نامه‌ای توسط دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران تدوین شد و پس از کسب نظر سازمان امور عشایر ایران و اعمال اصلاحات لازم، در پاییز سال ۱۳۹۸ به امضای دو طرف رسید (پیوست آ). طبق این تفاهم‌نامه، سازمان امور عشایر ایران متعهد به راه‌اندازی و پیاده‌سازی بستر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز برای گردآوری اطلاعات عشایر کوچنده با همکاری مرکز آمار ایران شد.

۲-۴-۲- هم‌آموزی شیوه‌ی آمارگیری ثبتی توسط همکاران دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران

با توجه به رویکرد مرکز آمار ایران مبنی بر گذار از نظام آمارهای سنتی به نظام آمارهای ثبتی مبنا، و نیز با هدف توانمندسازی همکاران دفتر کشاورزی مرکز آمار ایران برای ارائه‌ی مشاوره‌های فنی به سازمان امور عشایر ایران، مطالعه و ارائه‌ی کتاب «آمارهای ثبتی مبنا: روش‌های آماری برای داده‌های اداری» توسط همکاران این دفتر و تبادل نظر در خصوص آن در دستور کار دفتر کشاورزی قرار گرفت، به گونه‌ای که هر یک از فصل‌های کتاب توسط یکی از همکاران این دفتر ارائه گردید و کل آن به عنوان یک دوره‌ی آموزشی در نظر گرفته شد. در این

کتاب، روش‌های استفاده از ثبت‌های اداری برای اهداف آماری، و مراحل تبدیل ثبت‌های اداری به ثبت‌های آماری تشریح شده است.

۲-۴-۳- دریافت اطلاعات از سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران

پس از طراحی اولیه‌ی سامانه و ارائه‌ی نحوه‌ی تکمیل آن، سازمان امور عشایر ایران با استفاده از آن، اقدام به گردآوری اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده از طریق تعاونی‌های عشایری، مراجعه به خانوارهای عشایر و ... نمود و اولین مجموعه‌ی داده‌ها در بهمن ۱۳۹۸ در اختیار مرکز آمار ایران قرار گرفت. با مشخص شدن اشکالات موجود در فایل داده‌های گردآوری شده (منتسب نشدن فایل جغرافیایی به اطلاعات، فقدان اطلاعات سرپرست خانوار به‌عنوان رکورد مجزا، و موجود نبودن اطلاعات بعضی از استان‌ها)، سازمان امور عشایر ایران اصلاحات لازم را در پنج مرحله و بر اساس استانداردهای موجود برای تبادل داده‌ها انجام داد. در نهایت، فایل اصلاح شده که امکان جورسازی با سایر دادگان‌ها را داشت، در خرداد ۱۳۹۹ در اختیار مرکز آمار ایران قرار گرفت.

۲-۴-۴- بررسی اولیه و پاک‌سازی دادگان سازمان امور عشایر ایران

پس از دریافت فایل اصلاح‌شده‌ی داده‌ها از سازمان امور عشایر ایران، فیلدها و اطلاعات موجود در این دادگان بررسی شد. این دادگان شامل ۳۷ فیلد و ۱,۲۹۹,۷۹۶ رکورد بود که فیلدهای موجود در آن شامل این موارد بودند: آدرس آماری، نام استان، نام شهر، نام سرپرست خانوار، نام خانوادگی سرپرست خانوار، شماره‌ی ملی سرپرست خانوار، وضعیت عضویت در تعاونی‌های عشایری، شماره‌ی عضویت دفترچه‌ی تعاونی پدر، شماره‌ی تلفن سرپرست خانوار، نام شرکت تعاونی، کد محل استقرار قشلاق (استان، شهرستان، بخش، دهستان، روستا)، نام محل قشلاق، کد محل استقرار بیلاق (استان، شهرستان، بخش، دهستان، روستا)، نام محل بیلاق، نام و نام خانوادگی افراد تحت تکفل، شماره‌ی ملی، جنس، نسبت.

از آن‌جا که برای استفاده از یک داده‌ی ثبتی به‌عنوان اطلاع آماری، نیاز به اطلاعات کامل برای هر ردیف ریزداده‌ها است، رکوردهای ناقص در فایل حاصل از سامانه‌ی امور عشایر شناسایی و به‌منظور اصلاح، برای سازمان امور عشایر ایران ارسال شد.

۲-۵- جورسازی با دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران

برای اتصال داده‌ها لازم بود دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران مورد بررسی قرار گیرد. دادگان‌های موجود در این مرکز به دو دسته تقسیم می‌شدند. دسته‌ی اول شامل دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده توسط این مرکز، از جمله سرشماری عمومی نفوس و مسکن، سرشماری عمومی کشاورزی، و سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده بود، و دسته‌ی دوم شامل دادگان‌هایی که از سایر دستگاه‌ها دریافت شده بودند؛ مانند دادگان سازمان‌های ثبت احوال کشور، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، امور مالیاتی، صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر.

۲-۵-۱- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده در مرکز آمار ایران

دادگان سازمان امور عشایر ایران امکان جورسازی با دادگان آن دسته از سرشماری‌های اجرا شده توسط مرکز آمار ایران را داشت که دارای کلید اصلی^۴ (شماره‌ی ملی) مشترک بودند. آخرین سرشماری‌های خانواری اجرا شده توسط مرکز آمار ایران در زمان اجرای طرح حاضر، عبارت بودند از: سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵)، سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳)، و سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷). پس از دریافت و پاک‌سازی داده‌های^۵ مربوط به این سرشماری‌ها عملیات جورسازی دادگان‌ها اجرا شد.

۲-۵-۲- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با سایر دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران

در مرحله‌ی بعد، سایر دادگان‌ها، مانند دادگان سازمان‌های ثبت احوال کشور، هدفمندسازی یارانه‌ها، امور مالیاتی کشور، و صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر، با دادگان سازمان امور عشایر ایران جورسازی شدند.

پس از دسترسی به این دادگان‌ها، عملیات پاک‌سازی داده‌ها اجرا شد. برای این منظور، نخست رکوردهای دارای شماره‌ی ملی تکراری از این دادگان‌ها و هر دادگان دیگری که نیاز به جورسازی با دادگان سازمان امور عشایر ایران داشت، و نیز از دادگان سازمان امور عشایر ایران حذف شد. در ادامه، رکوردهای فاقد شماره‌ی ملی یا رکوردهای ناقص برای بررسی به سازمان امور عشایر ایران ارسال گردید. در نهایت با استفاده از شماره‌ی ملی محرمانه‌سازی‌شده به‌عنوان کلید اصلی، اتصال رکوردهای دادگان‌ها برقرار شد.

۲-۵-۳- درخواست دسترسی و بررسی دادگان‌های خارج از مرکز آمار ایران

علاوه بر دادگان‌هایی که در اختیار مرکز آمار ایران بود، با توجه به گستردگی سامانه‌های موجود در کشور و به‌منظور بهبود اطلاعات حاصل از سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، اقداماتی به‌منظور دریافت اطلاعات وزارت آموزش و پرورش (مدارس عشایری)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان بهزیستی کشور، و سازمان نهضت سوادآموزی انجام گرفت. سپس عملیات جورسازی آن‌ها با دادگان سازمان امور عشایر ایران اجرا شد.

^۴ primary key

^۵ data cleaning

نتایج جوسازی دادگانها

پس از دریافت داده‌های گردآوری شده از طریق سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، برای اتصال آن‌ها به داده‌های سایر دادگان‌ها نیاز به تعریف کلید اصلی بود. برای این منظور، نخست همه‌ی دادگان‌ها مورد بررسی و پالایش قرار گرفتند. با توجه به این‌که اکثر دادگان‌ها دارای متغیر شماره‌ی ملی افراد بودند، این متغیر به‌عنوان کلید اصلی به‌منظور جوسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با سایر دادگان‌ها در نظر گرفته شد. در مرحله‌ی بعد، این جوسازی صورت گرفت و اطلاعات دادگان سازمان امور عشایر ایران اصلاح شد. در نهایت با استفاده از اطلاعات این سامانه و اطلاعات سایر منابع در دسترس، ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده ایجاد شد. شایان ذکر است که در همه‌ی مراحل ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور، دادگان سازمان ثبت احوال کشور به‌عنوان پایگاه اصلی داده‌های جمعیتی در نظر گرفته شد.

۳-۱- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان‌ها

با انتخاب شماره‌ی ملی به‌عنوان کلید اصلی برای جوسازی دادگان‌های مختلف، نخست همه‌ی دادگان‌های موجود از نظر صحت کلید اصلی بررسی شدند و پس از محرمانه‌سازی شماره‌های ملی از طریق بازکدگذاری^۱ آن‌ها و سپس مطابقت دادن با اطلاعات هویتی موجود در مرکز آمار ایران و حذف رکوردهای فاقد شماره‌ی ملی یا دارای شماره‌ی ملی تکراری، شماره‌های ملی بازکدگذاری شده برای انجام مراحل بعدی در نظر گرفته شدند.

¹ recoding

جدول ۳-۱- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی در دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده توسط مرکز آمار ایران

دادگان	تعداد رکوردهای اولیه	تعداد و درصد رکوردهای بدون اشکال
سرشماری اجتماعی- اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷)	۱,۱۸۶,۸۴۸	۸۴۶,۶۶۴ (۷۱,۳٪)
سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳)	۴,۰۷۴,۶۸۴	۲,۰۷۷,۴۰۵ (۵۱,۰٪)
سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵)	۷۹,۹۲۶,۲۷۰	۷۰,۸۶۲,۱۷۶ (۸۸,۷٪)

۳-۱-۱- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران

پس از دریافت آخرین اطلاعات اصلاح شده از سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران که با همکاری مرکز آمار ایران ایجاد شده بود، و به منظور جورسازی با سایر دادگان‌ها، در ابتدا می‌بایست شماره‌ی ملی افراد مورد بررسی قرار می‌گرفت. پس از بررسی فایل اطلاعات سازمان امور عشایر ایران مشخص شد که از مجموع ۱,۲۹۹,۷۹۶ رکورد درج شده، تعداد ۱۶,۴۵۷ رکورد فاقد شماره‌ی ملی یا نامنطبق با اطلاعات هویتی موجود در دادگان سازمان ثبت احوال کشور هستند. با توجه به اطلاعات بررسی شده و به منظور جورسازی اطلاعات خانوارهای عشایر با اطلاعات سایر دادگان‌ها، رکوردهای فاقد شماره‌ی ملی برای بررسی به سازمان امور عشایر ایران ارسال شد و رکوردهای دارای شماره‌ی ملی تکراری، فقط یک بار در نظر گرفته شدند.

۳-۱-۲- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران

برای ایجاد یک دادگان مناسب برای انطباق با دادگان سازمان امور عشایر ایران، در ابتدا لازم بود دادگانی پاک و با کمترین خطا آماده شود. برای این منظور، نخست دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران شناسایی شدند و مجوزهای لازم برای دسترسی به آن‌ها اخذ گردید. سپس دادگان‌های سرشماری اجتماعی و اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷)، سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳) و سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) مورد بررسی و پالایش قرار گرفتند. بررسی وضعیت شماره‌ی ملی در این سه سرشماری نشان داد که رکوردهای بدون اشکال در آن‌ها به ترتیب، ۷۱,۳٪ و ۵۱,۰٪ و ۸۸,۷٪ درصد است (جدول).

۳-۱-۳- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان سازمان‌های بیمه‌ی سلامت ایران و تأمین اجتماعی

در این مرحله، اطلاعات سازمان‌های بیمه‌ی سلامت ایران و تأمین اجتماعی مورد بررسی و پالایش قرار گرفت. با بررسی اطلاعات سازمان بیمه‌ی سلامت ایران، مشخص شد که تقریباً نیمی از افراد تحت پوشش این بیمه (۱۵ میلیون نفر) دارای بیمه‌ی «روستایی و عشایری» بودند؛ اما تفکیک عشایر از افراد روستایی امکان‌پذیر نبود. همچنین طبق اطلاعات دریافت شده از وزارت رفاه، کار و امور اجتماعی، تعداد کارکنان مشغول به کار در صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر در حدود ۲۰۰ نفر بود، که در این مورد نیز مشخص نبود چه افرادی روستایی‌اند و چه افرادی از عشایر.

جدول ۳-۱- نتایج بررسی دادگان‌های دستگاه‌های مختلف از لحاظ کلید اصلی (شماره‌ی ملی)

نام دستگاه اجرایی	تعداد رکوردهای اولیه	تعداد رکوردهای بدون اشکال
سازمان ثبت احوال کشور (۱۳۹۷)	۸۴,۴۶۸,۲۶۲	۸۴,۴۶۸,۲۶۲
سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها (۱۳۹۷)	۷۶,۲۴۳,۴۸۵	۷۶,۱۰۰,۱۱۸
سازمان تأمین اجتماعی	-	۱۶,۳۹۰,۷۰۱
بیمه‌شده‌ی اصلی (۱۳۹۶)	۱۳,۴۱۱,۱۱۹	۱۳,۲۸۴,۵۲۶
مستمری‌بگیران (۱۳۹۶)	۳,۰۷۰,۵۸۱	۳,۰۳۴,۰۵۲
شاغلان (۱۳۹۵)	۱۳,۰۱۸,۳۶۵	۱۲,۸۹۵,۸۰۱
سازمان امور مالیاتی کشور	-	۴,۷۳۹,۱۵۶
بیمه‌شده‌ی اصلی (۱۳۹۸)	۴,۳۷۹,۴۱۶	۳,۵۸۴,۶۹۶
اعضا (۱۳۹۸)	۵,۸۴۳,۳۵۶	۴,۷۳۸,۲۹۸
سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور	-	۵۲۶,۱۲۳
خصوصی	۳۸۵,۴۹۵	۲۲۵,۴۸۴
دولتی	۵۰۱,۵۳۹	۳۱۵,۳۸۳
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	-	-
کارکنان (۱۳۹۸)	۱۱۴,۷۸۹	۱۱۴,۱۲۵
استادان (۱۳۹۸)	۲۵۴,۱۲۸	۲۰۹,۴۶۴
دانشجویان (۱۳۹۸)	۳,۳۷۳,۳۸۸	۳,۲۷۳,۸۲۴
صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر	۴,۳۹۲,۹۶۹	۴,۲۶۰,۱۱۰
سازمان بیمه‌ی سلامت ایران	۴۱,۲۰۴,۹۰۴	۴۰,۱۶۱,۳۰۷
وزارت آموزش و پرورش	۱۳,۷۱۷,۹۶۸	۱۳,۲۲۳,۸۴۲
نهضت سوادآموزی	۶,۵۳۱,۸۱۷	۶,۳۸۹,۲۶۱
سازمان بهزیستی کشور	۱۱,۶۶۸,۳۴۹	۵,۴۷۰,۸۲۲

۳-۱-۴- بررسی اطلاعات شماره‌ی ملی دادگان‌های سایر دستگاه‌ها

اطلاعات مربوط به شماره‌ی ملی سایر پایگاه‌های اطلاعاتی نیز مورد بررسی قرار گرفت و با اطلاعات هویتی موجود در مرکز آمار ایران مطابقت داده شد (جدول ۳-۱).

۳-۲- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران

پس از حذف اولیه‌ی رکوردهایی که دارای شماره‌ی ملی ناقص یا فاقد شماره‌ی ملی بودند، عملیات جورسازی انجام گرفت. این جورسازی در گام اول با دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده توسط مرکز آمار ایران و در گام بعدی با سایر دادگان‌ها صورت گرفت.

جدول ۳-۲- مقایسه‌ی تطبیقی تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده بین دادگان سازمان امور عشایر ایران و دادگان سرشماری عشایر کوچنده ۱۳۸۷

دادگان	خانوارها	جمعیت (نفر)
سرشماری عشایر کوچنده (۱۳۸۷)	۲۱۲,۶۶۰	۱,۱۸۶,۸۳۰
سازمان امور عشایر ایران (۱۳۹۸)	۳۲۳,۲۳۵	۱,۲۸۸,۳۳۹

جدول ۳-۳- سری زمانی جمعیت روستایی و عشایر کوچنده و تعداد دام سبک ایران (۱۳۶۵ تا ۱۳۹۸)

جمعیت روستایی		جمعیت عشایر کوچنده		تعداد دام سبک	
سال	(میلیون نفر)	سال	(میلیون نفر)	سال	(میلیون رأس)
۱۳۶۵	۲۲,۶	۱۳۶۶	۱,۱۵	۱۳۷۲	۷۲
۱۳۷۵	۲۳,۲	۱۳۷۷	۱,۳۰	۱۳۸۴	۷۹
۱۳۸۵	۲۲,۱	۱۳۸۷	۱,۱۹	۱۳۸۷	۷۲
۱۳۹۵	۲۰,۹	۱۳۹۸	۱,۲۹	۱۳۹۸	۶۶

۳-۲-۱- جوسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های سرشماری‌های اجرا شده در مرکز آمار ایران

برای بررسی بیشتر دادگان سازمان امور عشایر ایران و شناسایی افراد دارای ویژگی‌های عشایر کوچنده، و همچنین استخراج سایر خصوصیات این جامعه مانند سن، جنس، تحصیلات، دادگان سازمان امور عشایر ایران با آخرین سرشماری‌های اجرا شده در مرکز آمار ایران، شامل سرشماری اجتماعی- اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷)، سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳)، و سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) مقایسه گردید.

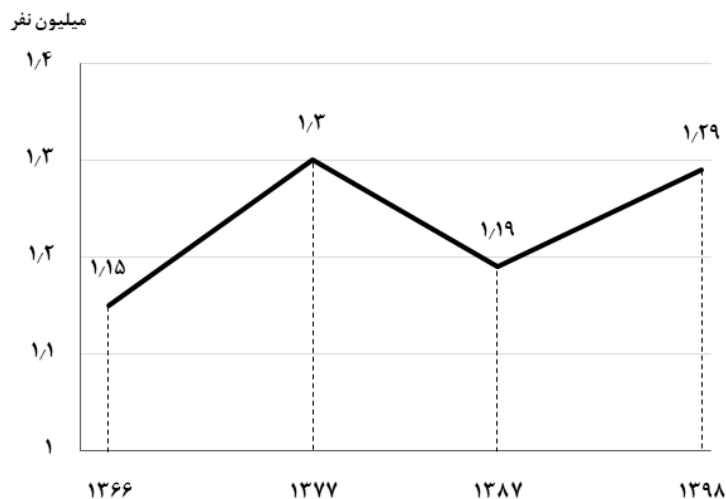
۳-۲-۱-۱- جوسازی با دادگان سرشماری اجتماعی- اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷)

در مرحله‌ی اول و قبل از اتصال رکوردها، مقایسه‌ی تطبیقی بین اطلاعات آخرین سرشماری عشایر کوچنده (۱۳۸۷) و اطلاعات سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران (۱۳۹۸) انجام پذیرفت. نتایج بررسی نشان داد که تعداد خانوارهای عشایر کوچنده از ۲۱۲,۶۶۰ خانوار در سال ۱۳۸۷ به ۳۲۵,۱۸۵ خانوار در سال ۱۳۹۸، و جمعیت آنان از ۱,۱۸۶,۸۳۰ نفر در سال ۱۳۸۷ به ۱,۲۹۹,۷۹۶ نفر در سال ۱۳۹۸ رسیده است (جدول ۳-۲).

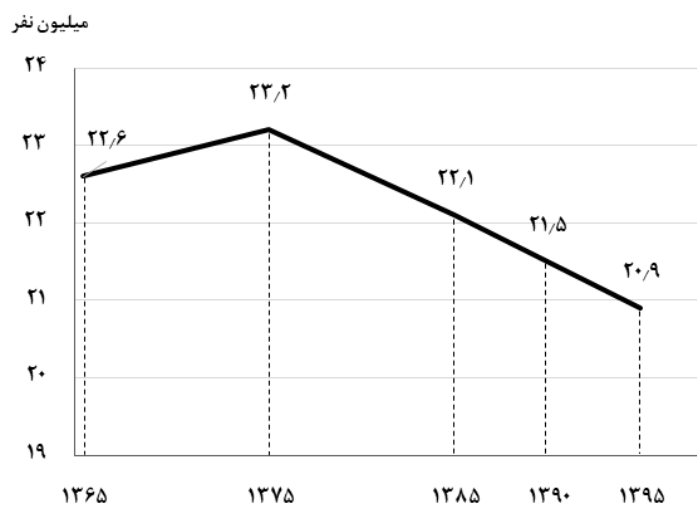
پس از در نظر گرفتن شماره‌ی ملی به‌عنوان کلید اصلی، با جوسازی این دو دادگان مشخص شد که با توجه به پوشش بیش از ۷۱ درصدی شماره‌ی ملی در سال ۱۳۸۷، فقط ۳۷۶,۲۴۴ نفر بین این دو دادگان، مشترک‌اند.

از آن‌جا که بررسی‌های اولیه نشان‌دهنده‌ی کاهش جمعیت خانوارهای روستایی و تعداد دام سبک کشور طی سال‌های اخیر بود (شکل ۳-۲ و شکل ۳-۳)، افزایش جمعیت عشایری در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۸۷ (جدول ۳-۳ و شکل ۳-۱) دور از انتظار بود. به همین دلیل، بررسی استانی اطلاعاتی انجام پذیرفت و مشخص گردید در ۱۱ استان، تعداد خانوارهای عشایر کوچنده نسبت به آخرین سرشماری عشایر کوچنده افزایش قابل ملاحظه‌ای داشته است. بررسی داده‌های این استان‌ها نشان داد که ساختار ایلی عشایر کوچنده در آن‌ها

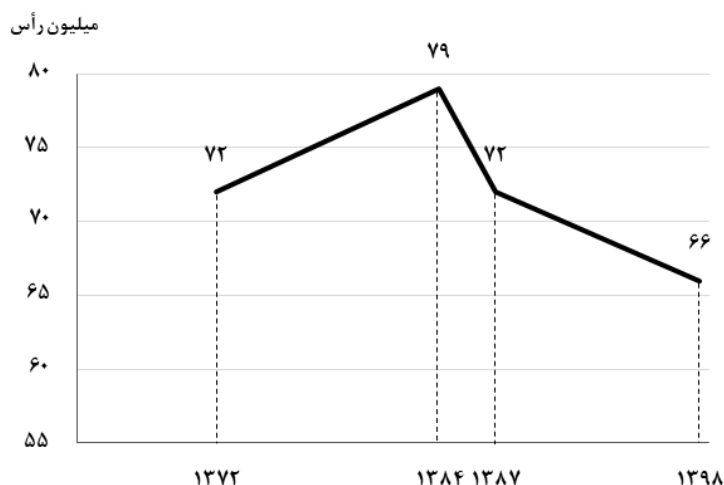
غالباً به صورت طایفه‌ی مستقل، و محل استقرار بیلاقی و قشلاقی خانوارهای عشایر کوچنده «درون‌شهرستانی» و در برخی موارد «درون‌آبادی» بوده است. در سایر استان‌ها که عشایر کوچنده دارای ساختار ایلی شامل ایل و طایفه و تیره و ... بوده‌اند و محل استقرار بیلاقی و قشلاقی خانوارهای آن‌ها در دو شهرستان مختلف بوده، افزایش جمعیت رخ نداده است.

شکل ۳-۱- نمودار سری زمانی اولیه‌ی جمعیت عشایری (سال‌های ۱۳۶۶ تا ۱۳۹۸)

شکل ۳-۲- نمودار سری زمانی جمعیت روستایی (سال‌های ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۵)

شکل ۳-۳- نمودار سری زمانی تعداد دام‌های سبک کشور (۱۳۷۲ تا ۱۳۹۸)

۳-۱-۲-۳- جوسازی با دادگان سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳)

از آن‌جا که در آخرین سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳) خانوارهای دارای دام، سرشماری شده بودند و از طرفی یکی از مشخصه‌های اصلی خانوارهای عشایر کوچنده اتکای معاش به دام است، جوسازی دادگان‌های سازمان امور عشایر ایران و سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳) نیز در دستور کار قرار گرفت.

بررسی‌های اولیه دادگان سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳) نشان داد که از کل رکوردهای دارای اطلاع (۴,۰۷۴,۶۸۴ نفر)، فقط تعداد ۲,۰۷۷,۴۰۵ رکورد دارای شماره‌ی ملی بدون اشکال بودند و امکان اتصال به رکوردهای دادگان سازمان امور عشایر ایران را داشتند. پس از جوسازی این دو دادگان نیز مشخص شد که فقط تعداد ۱۰۶,۲۳۲ رکورد مشترک وجود داشت.

با توجه به این‌که در دادگان سرشماری عمومی کشاورزی، فقط سرپرست خانوار دارای اطلاعات هویتی است و در صورتی که هر یک از اعضای خانوار دارای بهره‌برداری مستقلی باشد، اطلاعات آن به‌عنوان اطلاعات خانوار (و نه فرد) گردآوری شده است، تعداد رکوردهای اتصال‌یافته بین دو دادگان، محدود بود. از این رو مقرر شد که از نتیجه‌ی این جوسازی به‌عنوان اطلاعات کمکی در گام بعدی (اصلاح و توسعه‌ی سامانه) استفاده شود.

۳-۱-۲-۳- جوسازی با دادگان سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵)

یکی از اطلاعات مهم گردآوری‌شده در سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) شماره‌ی ملی اعضای خانوار است. از آن‌جا که این اطلاع، دارای پوشانش ۹۰ درصدی بوده است و در زمان اجرای سرشماری، اکثر خانوارهای عشایر در محل سکونت قشلاقی خود حضور داشته‌اند، دادگان این سرشماری می‌توانست منبع مهمی برای طرح حاضر باشد. نتایج حاصل از جوسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) نشان داد که در حدود ۸۶/۵ درصد از افراد ثبت‌شده در سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، در سرشماری عمومی نفوس مسکن (۱۳۹۵) در قالب خانوارهای معمولی ساکن و خانوارهای گروهی و مؤسسه‌ای پوشش داده شده‌اند (جدول ۳-۴).

جدول ۳-۴- نتایج جوسازی دادگان‌های سازمان امور عشایر ایران و سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵

نوع خانوار	جمعیت (نفر)	درصد
خانوارهای جور شده	۱,۱۲۸,۱۵۳	۸۷,۹۱
خانوارهای ساکن	۱,۱۰۹,۳۳۳	۸۶,۴۴
خانوارهای معمولی	۱,۰۸۱,۵۲۸	۸۴,۲۷
خانوارهای گروهی و مؤسسه‌ای	۲۷,۸۰۵	۲,۱۷
خانوارهای معمولی غیر ساکن	۱۸,۸۲۰	۱,۴۷
خانوارهای جور نشده	۱۵۵,۱۸۶	۱۲,۰۹
کل	۱,۲۸۳,۳۳۹	۱۰۰,۰۰

جدول ۳-۵- جمعیت خانوارهای معمولی عشایر که در زمان اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ در محل قشلاق سکونت داشتند

محل سکونت	جمعیت (نفر)	درصد
آبادی	۷۷۹,۹۹۳	۶۹,۱
شهر	۳۰۱,۵۳۵	۲۶,۷

بررسی اطلاعات نشان داد که برای ۱۵۵,۱۸۶ نفر (در حدود ۱۲ درصد) از افراد ثبت شده در سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، امکان اتصال به دادگان سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) وجود نداشته است. همچنین بررسی اطلاعات موجود از آبادی‌های محل سکونت ییلاق و قشلاق در دادگان سازمان امور عشایر ایران نشان داد که در زمان قشلاق عشایر کوچنده، ۶۹,۱ درصد از آنان در آبادی‌ها و ۲۶,۷ درصد نیز در شهرها ساکن بوده‌اند (جدول ۳-۵). به علاوه، ۱,۴۷ درصد از عشایر کوچنده در زمان اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) در محدوده‌ی هیچ آبادی و شهری مستقر نبوده‌اند.

با توجه به این که یکی از مشخصه‌های اصلی خانوارهای عشایر کوچنده، زندگی مبتنی بر کوچ است و این خانوارها به منظور استفاده از مراتع طبیعی برای چرای دام باید در بین مناطق ییلاقی و قشلاقی کوچ کنند، بررسی اطلاعات آبادی‌های ییلاق و قشلاق این خانوارها حائز اهمیت می‌باشد. از طریق جوسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) مشخص شد که ۲۵۵,۲۷۵ نفر از افراد ثبت شده در سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، دارای آبادی ییلاق و قشلاق یکسانی بودند؛ به این معنا که کوچ نمی‌کردند و بنا بر این، مشخصه‌های اصلی خانوارهای عشایر کوچنده را نداشتند. اغلب این خانوارها را دامداران متحرک تشکیل می‌دهند، که جزو خانوارهای روستایی محسوب می‌شوند. این خانوارها نیز به منظور بررسی صحت اطلاعات گردآوری شده، به ویژه در ۱۱ استانی که دارای افزایش جمعیت عشایری بودند، در مرحله‌ی پاک‌سازی داده‌ها بررسی شدند و آن‌ها که جزو خانوارهای عشایر کوچنده نبودند از جمعیت عشایر کوچنده حذف شدند.

جدول ۳-۶- نتایج جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با سایر دادگان‌ها

نام دستگاه اجرایی	سال دریافت اطلاعات	تعداد رکوردهای بدون اشکال	تعداد رکوردهای مشترک
سازمان ثبت احوال کشور	۱۳۹۷	۸۴,۴۶۸,۲۶۲	۱,۲۸۳,۳۳۹
سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها	۱۳۹۷	۷۶,۱۰۰,۱۱۸	۱,۲۶۰,۱۲۰
سازمان امور مالیاتی کشور	۱۳۹۸	۴,۷۳۹,۱۵۶	۲۱,۰۷۰
سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور	۱۳۹۷	۵۲۶,۱۲۳	۷,۴۲۱
سازمان بیمه‌ی سلامت ایران	۱۳۹۹	۴۰,۱۶۱,۳۰۷	۱,۰۸۲,۱۰۶
سازمان تأمین اجتماعی	۱۳۹۶	۱۶,۳۹۰,۷۰۱	۱۰۹,۴۶۱
وزارت آموزش و پرورش	۱۳۹۵	۱۳,۲۲۳,۸۴۲	۲۳۳,۱۰۰
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری			
کارکنان	۱۳۹۸	۱۱۴,۱۲۵	۲۲۲
استادان	۱۳۹۸	۲۰۹,۴۶۴	۵۱۰
دانشجویان	۱۳۹۸	۳,۲۷۳,۸۲۴	۲۵,۸۰۲

۳-۲-۲- جورسازی دادگان سازمان امور عشایر ایران با سایر دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران

پس از حذف شماره‌های ملی دارای اشکال و تکراری از سایر دادگان‌های موجود در مرکز آمار ایران، اتصال رکوردهای این دادگان‌ها با دادگان سازمان امور عشایر ایران انجام شد. نتایج حاصل از این جورسازی‌ها به شرح جدول ۳-۶ می‌باشد.

بررسی این نتایج، نشان داد که بعضی از اطلاعات با مشخصه‌های اصلی خانوارهای عشایر کوچنده متناقض‌اند و باید در مرحله‌ی بعد (گام اصلاح و توسعه) حذف یا اصلاح گردند. نتایج نشان داد که از میان افراد ثبت‌شده در سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، تعداد ۲۳,۲۱۹ نفر - احتمالاً به‌دلیل وضعیت معیشتی مناسب - یارانه دریافت نمی‌کنند، تعداد ۲۱,۰۷۰ نفر در حال پرداخت مالیات می‌باشند، و تعداد ۷۳۲ نفر نیز از کارکنان و استادان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری‌اند.

۳-۳- نتایج بررسی دادگان سازمان امور عشایر ایران

بررسی‌های صورت‌گرفته بر روی دادگان سازمان امور عشایر ایران به‌منظور شناسایی افرادی که فاقد مشخصه‌های اصلی عشایر کوچنده بودند، نشان می‌داد که:

- محدوده‌ی جغرافیایی (آبادی) محل استقرار بیلاقی و قشلاقی مربوط به بیش از ۲۵۰ هزار نفر از افراد ثبت‌شده در سامانه، یکسان بود. در صورت گسترش محدوده‌ی جغرافیایی از آبادی به شهرستان، این رقم به بیش از ۵۰۰ هزار نفر می‌رسید.
- بیش از ۳۲,۰۰۰ نفر از افراد به‌عنوان خانوار تک‌نفره ثبت شده بودند؛ در حالی که این رقم در سال ۱۳۸۷ فقط در حدود ۲,۰۰۰ نفر بود. از طرف دیگر بررسی‌ها نشان می‌داد که ساختار سامانه برای

ثبت اطلاعات خانوارها و ارتباط بین اعضا دارای نواقصی است که باید در مرحله‌ی توسعه‌ی سامانه برطرف شود.

جدول ۷-۳- نتایج مقایسه‌ی اطلاعات اولیه‌ی حاصل از سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران با نتایج سرشماری عشایر کوچنده (۱۳۸۷) در استان‌های منتخب

استان	سرشماری اجتماعی- اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷)		سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران (۱۳۹۸)	
	تعداد خانوارها	جمعیت (نفر)	تعداد خانوارها	جمعیت (نفر)
آذربایجان غربی	۱۵,۵۹۹	۱۰۳,۹۲۷	۲۴,۳۱۷	۱۲۴,۴۰۱
خوزستان	۲۳,۲۷۴	۱۴۰,۱۷۹	۵۴,۴۷۱	۲۱۵,۰۵۱
سیستان و بلوچستان	۱۸,۹۸۴	۱۰۲,۲۴۵	۳۵,۳۸۱	۱۵۷,۰۶۳
گیلان	۶۱۹	۳,۱۰۷	۶,۰۱۸	۱۹,۵۲۴
مازندران	۶۱	۲۱۴	۴,۰۵۸	۱۱,۶۷۱
جمع	۵۸,۵۳۷	۳۴۹,۶۷۲	۱۲۴,۲۴۵	۵۲۷,۷۱۰

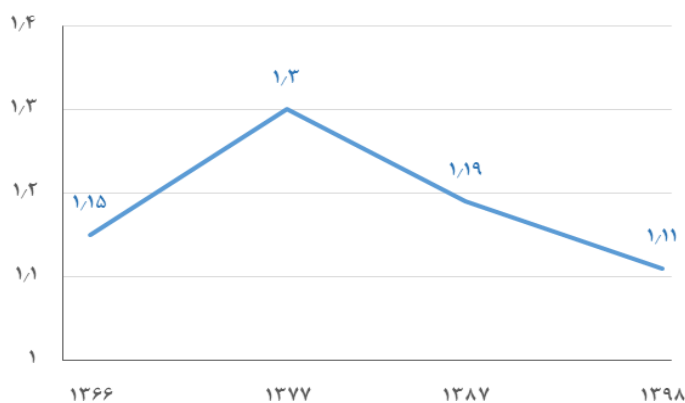
- نتایج جورسازی با دادگان سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) نشان می‌داد که ۸۷ درصد از عشایر کوچنده‌ی ثبت‌شده در سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، در پاییز ۱۳۹۵ به‌عنوان خانوار معمولی ساکن در ساختمان مسکونی، سرشماری شده‌اند. این در حالی است که در سال ۱۳۸۷ در حدود ۵۳ درصد از عشایر، چنین وضعیتی داشته‌اند.
- نتایج جورسازی با دادگان سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵) نشان می‌داد که ۳۰۰ هزار نفر از عشایر کوچنده‌ی ثبت‌شده در سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، در پاییز سال ۱۳۹۵ در شهرها سکونت داشته‌اند، که بیش از ۵۰ هزار نفر از آن‌ها در محدوده‌ی شهرهای بزرگ (مراکز استان‌ها) ساکن بوده‌اند.
- بیش از ۲۰ هزار نفر از عشایر کوچنده‌ی ثبت‌شده در سامانه، طبق اطلاعات سازمان امور مالیاتی کشور، مالیات پرداخت می‌کنند. (فعالیت کشاورزی در ایران، معاف از پرداخت مالیات است. از این رو افرادی که پرداخت مالیات داشته‌اند، دارای فعالیت غیر از کشاورزی بوده‌اند.)
- مقایسه‌ی اطلاعات حاصل از سامانه با نتایج سرشماری عشایر کوچنده (۱۳۸۷) نشان می‌داد که در استان‌های آذربایجان غربی، خوزستان، سیستان و بلوچستان، گیلان، و مازندران، جمعیت عشایر کوچنده در سال ۱۳۹۷ در مقایسه با سال ۱۳۸۷ بیش از ۱۷۸ هزار نفر افزایش دارد (جدول ۳-۷). در این خصوص، بررسی ریزداده‌ها نشان داد که تعداد رکوردهایی از دادگان سازمان امور عشایر ایران که محدوده‌ی جغرافیایی یکسانی به‌عنوان محل استقرار بیلاقی و قشلاقی دارند، در این استان‌ها زیاد است. در مورد استان گیلان، بررسی گزارش یک تحقیق میدانی از مجموعه‌مستندات سرشماری اجتماعی- اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷)، نشان می‌دهد که نبود سلسله‌مراتب ایلی و/یا کوچ بیلاقی و قشلاقی، دلیل عمده‌ی حذف تعداد زیادی از خانوارها از جمعیت عشایر کوچنده بوده است. بر اساس مستندات موجود و بررسی‌های صورت‌گرفته، این خانوارها جزو دامداران متحرک (روستایی) بودند.

- پس از بررسی‌های متعدد، مشخص شد که بیش از ۴۰۰ هزار نفر از عشایر کوچنده‌ی ثبت‌شده در سامانه، فاقد دست‌کم یکی از ویژگی‌های عشایر کوچنده (به‌ویژه متفاوت بودن محدوده‌ی استقرار بیلاقی و قشلاقی) بودند.
 - بررسی‌ها در این مرحله فقط بر روی یازده استانی متمرکز بود که با افزایش چشمگیر جمعیت نسبت به سال ۱۳۸۷ مواجه بودند (آذربایجان غربی، اصفهان، چهارمحال و بختیاری، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، سمنان، سیستان و بلوچستان، قزوین، گیلان، مازندران). با در نظر گرفتن شرایط مختلف، از جمله بررسی محدوده‌ی استقرار بیلاقی و قشلاقی، حفظ افرادی که دست‌کم در یکی از سرشماری‌های اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷)، سرشماری عمومی کشاورزی (۱۳۹۳)، و سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵)، خانوار معمولی غیر ساکن) سرشماری شده‌اند، تعداد افراد حذف‌شده از ۴۰۰ هزار نفر به ۲۷۰ هزار نفر کاهش یافت. در ادامه و به‌منظور جلوگیری از تضییع حقوق افراد محروم و کاهش خطر حذف افراد، فایل داده‌ها مورد بررسی مجدد قرار گرفت و افراد معلول و افراد عضو صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر نیز به جمعیت مشمول، اضافه شدند. در نتیجه، تعداد افراد حذف‌شده، از ۲۷۰ هزار نفر به ۱۹۱ هزار نفر کاهش یافت. به این ترتیب، ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور (۱۳۹۹) به‌صورت اولیه ایجاد شد.
 - در بررسی داده‌های سازمان امور عشایر ایران مشخص شد که تعداد خانوارهای تک‌نفره بیش از ۳۲,۰۰۰ خانوار است؛ در حالی که تعداد این‌گونه خانوارها در سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده (۱۳۸۷) در حدود ۲,۰۰۰ خانوار بوده است. با بررسی‌های بیشتر مشخص شد که دلیل اصلی افزایش تعداد خانوارهای تک‌نفره، ارائه‌ی خدمات یکسان سازمان امور عشایر ایران به همه‌ی خانوارها بدون در نظر گرفتن تعداد اعضای آن‌ها بوده است. از این رو در مرحله‌ی استخراج، خانوارهای تک‌نفره فقط در محاسبه‌ی جمعیت و بررسی ویژگی‌های آن لحاظ شدند، ولی در شمار خانوارها نیامدند.
- در ادامه و به‌منظور جلوگیری از تضییع حقوق افراد محروم و کاهش خطر حذف افراد، فایل داده‌ها مورد بررسی مجدد قرار گرفت و افراد معلول و افراد عضو صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر نیز به جمعیت مشمول، اضافه شدند. در نتیجه، تعداد افراد حذف‌شده، از ۲۷۰ هزار نفر به ۱۷۲ هزار نفر کاهش یافت. به این ترتیب، ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور (۱۳۹۹) به‌صورت اولیه ایجاد شد.

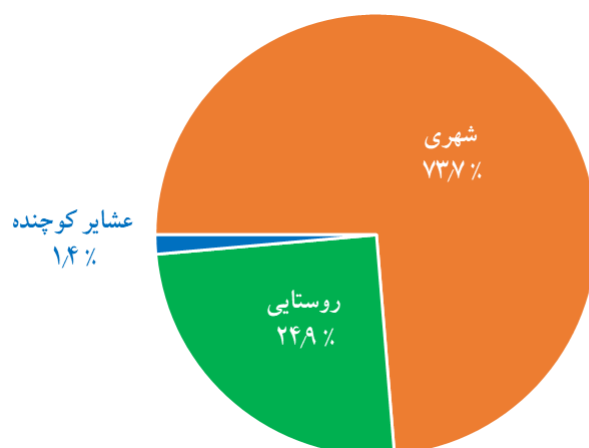
جدول ۳-۸- جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور به تفکیک جنس و طبقات سنی

گروه سنی	جمعیت	مرد	زن
۰-۴ ساله	۸۷۰۴۲	۴۵۴۰۲	۴۱۶۴۰
۵-۹ ساله	۹۰۰۰۰	۴۶۷۱۷	۴۳۲۸۳
۱۰-۱۴ ساله	۱۰۰۸۹۳	۵۲۲۰۱	۴۸۶۹۲
۱۵-۱۹ ساله	۹۶۰۰۱	۵۱۱۰۳	۴۴۸۹۸
۲۰-۲۴ ساله	۱۰۵۶۱۹	۵۸۹۶۳	۴۶۶۵۶
۲۵-۲۹ ساله	۱۰۶۵۳۷	۵۹۰۹۳	۴۷۴۴۴
۳۰-۳۴ ساله	۹۱۵۱۸	۴۷۱۳۵	۴۴۳۸۳
۳۵-۳۹ ساله	۸۲۰۶۵	۴۱۱۱۹	۴۰۹۴۶
۴۰-۴۴ ساله	۶۸۳۵۸	۳۴۵۶۹	۳۳۷۸۹
۴۵-۴۹ ساله	۵۹۹۴۱	۳۰۷۵۷	۲۹۱۸۴
۵۰-۵۴ ساله	۴۴۱۶۶	۲۲۱۱۶	۲۲۰۵۰
۵۵-۵۹ ساله	۴۱۳۸۹	۲۱۴۹۰	۱۹۸۹۹
۶۰-۶۴ ساله	۳۴۲۶۹	۱۸۱۶۷	۱۶۱۰۲
۶۵-۶۹ ساله	۲۲۳۶۴	۱۱۸۴۳	۱۰۵۲۱
۷۰-۷۴ ساله	۱۳۶۰۳	۷۸۱۲	۵۷۹۱
۷۵ ساله و بیشتر	۷۱۲۷۶	۴۳۳۰۸	۲۷۹۶۸
کل	۱۱۱۵۰۴۱	۵۹۱۷۹۵	۵۲۳۲۴۶

میلیون نفر

شکل ۳-۴- روند تغییرات جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور

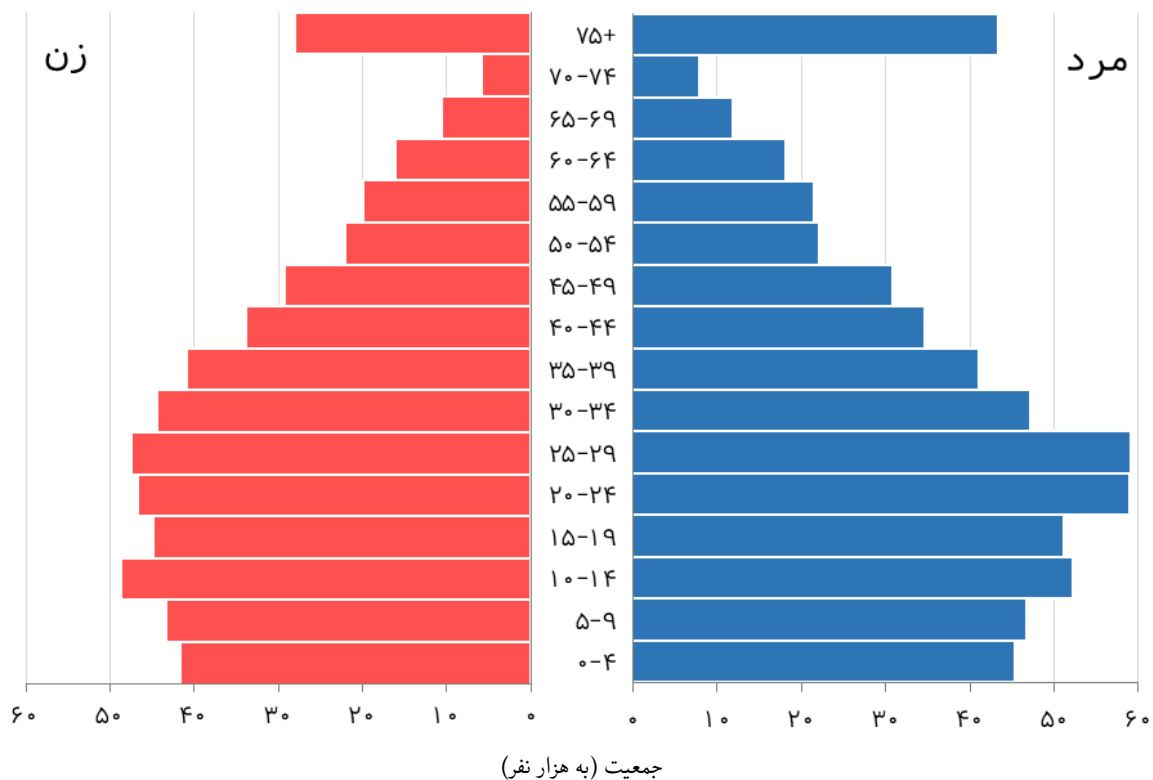
شکل ۳-۵- سهم عشایر کوچنده از جمعیت کشور

انتظار می‌رفت در صورت گسترش بررسی‌ها به سایر استان‌ها، تعداد افراد فاقد مشخصه‌های اصلی عشایر کوچنده افزایش یابد و تعداد بیش‌تری از افراد ثبت‌شده در سامانه، از جمعیت عشایر کوچنده خارج شوند. همچنین بررسی افراد ساکن در محدوده‌ی مناطق شهری (به‌ویژه مراکز استان‌ها و شهرهای بزرگ) نیاز به بررسی بیش‌تر داشت.

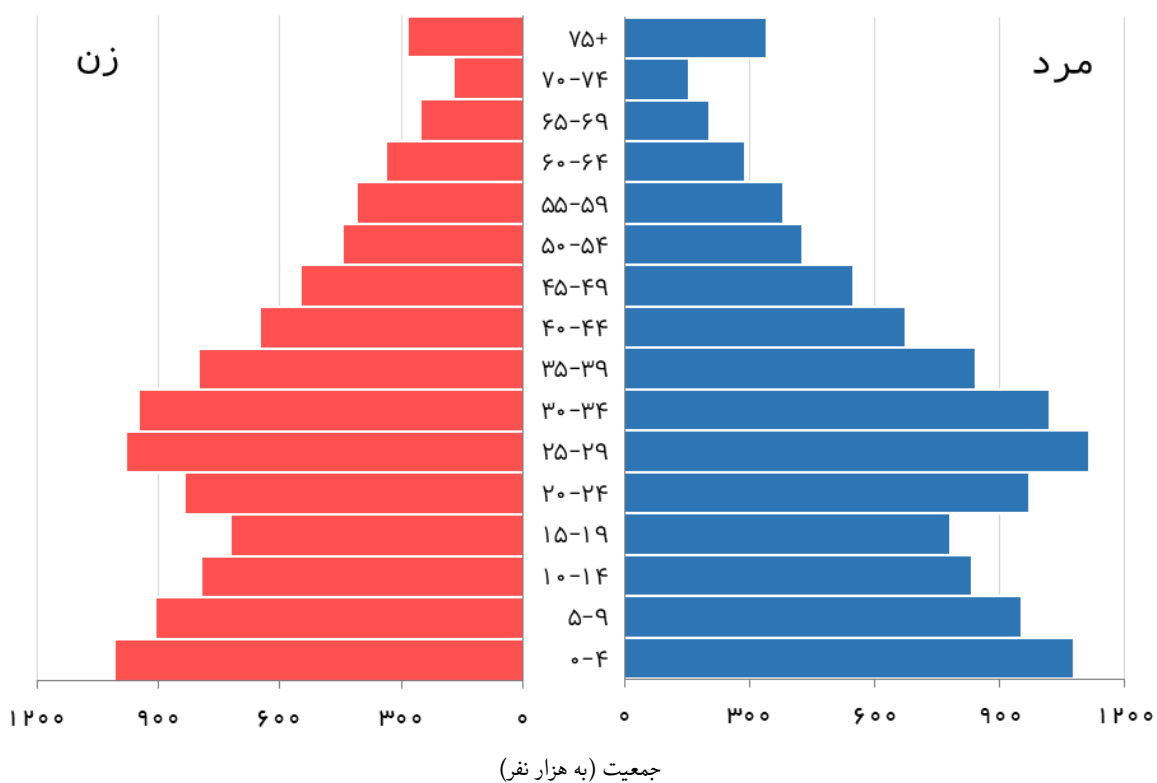
در پایان این مرحله مشخص شد که از ۱/۲۹ میلیون نفر افراد ثبت‌نام‌شده در سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران، در حدود ۱/۱۱ میلیون نفر دارای ویژگی‌های عشایر کوچنده‌اند (شکل ۳-۴) که ۱/۴ درصد از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند (شکل ۳-۵).

جمعیت عشایر کوچنده کشور به تفکیک جنس و استان در مناطق قشلاقی و بیلاقی با پالایش داده‌های اولیه سازمان امور عشایری استخراج شد و سپس با جورسازی دادگان عشایر کوچنده با داده‌های سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵)، جدول تعداد خانوارها و افراد دارای محل سکونت ثابت در مناطق قشلاقی و بیلاقی استخراج شد (جدول ۳-۱۱ و جدول ۳-۱۵).

همچنین برای بررسی ساختار سنی این جمعیت، دادگان عشایر کوچنده با داده‌های سازمان ثبت احوال کشور جورسازی شد، که نتایج آن در جدول ۳-۸ و شکل ۳-۶ به تفکیک جنس و طبقات سنی آمده است.

شکل ۳-۶- هرم سنی جمعیت عشایر کوچنده (۱۴۰۰)

شکل ۳-۷- هرم سنی جمعیت روستاییان (۱۳۹۵)

جدول ۳-۹- زمان دریافت داده‌های روزآمد شده‌ی دستگاه‌های اجرایی

روز دریافت داده‌ها	نام دستگاه اجرایی
۱۴۰۰/۰۵/۰۹	سازمان امور مالیاتی کشور
۱۴۰۰/۰۲/۰۸	سازمان بهزیستی کشور
۱۴۰۰/۰۲/۱۱	سازمان بیمه‌ی سلامت ایران
۱۴۰۰/۰۳/۱۰	سازمان ثبت احوال کشور
۱۴۰۰/۰۲/۱۵	وزارت آموزش و پرورش
۱۴۰۰/۰۲/۰۴	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

نتایج نهایی ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده

پس از ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده، داده‌های روزآمد شده‌ی پایگاه‌های اطلاعاتی مورد استفاده در ثبت در سال ۱۴۰۰ دریافت شد (جدول ۳-۹). پس از اصلاح اطلاعات مربوط به شماره‌ی ملی افراد فاقد شماره‌ی ملی یا دارای شماره‌ی ناقص توسط سازمان امور عشایر ایران، مجدداً عملیات جورسازی داده‌های اصلاح‌شده‌ی این سازمان با دادگان‌های روزآمد شده‌ی دستگاه‌های اجرایی، صورت گرفت. در مرحله‌ی بعد، سازمان امور عشایر ایران اطلاعات برخی از استان‌ها از جمله چهارمحال و بختیاری، سمنان، فارس، گیلان، مازندران، هرمزگان، و یزد را بازننگری کرد.

برای بررسی وضع سواد و سطح تحصیلات جامعه‌ی عشایر کوچنده، دادگان پالایش‌شده‌ی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های وزارت آموزش پرورش، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، و نهضت سوادآموزی جورسازی شد، که نتایج آن در جدول ۳-۱۳ و جدول ۳-۱۷ آمده است.

همچنین با جورسازی دادگان نهایی سازمان امور عشایری با دادگان‌های سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، سازمان بیمه‌ی سلامت ایران، و صندوق بیمه‌ی اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر، جدول تعداد دریافت‌کنندگان یارانه و بیمه‌شدگان عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک نوع بیمه و استان (جدول ۳-۱۴) استخراج و به‌عنوان نتایج نهایی ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور در اختیار سازمان امور عشایر ایران قرار گرفت.

در ادامه و پس از دریافت اطلاعات پایگاه دانش‌آموزی وزارت آموزش و پرورش و اتصال آن به داده‌های سازمان امور عشایر ایران، در مرحله‌ی نخست، ۲۰۳,۶۷۹ دانش‌آموز تشخیص داده شد. از آن‌جا که نوع مدرسه در این پایگاه اطلاعات مشخص نبود، با درخواست از وزارت آموزش و پرورش، اطلاعات دانش‌آموزان به تفکیک نوع مدرسه (به‌ویژه دانش‌آموزان مدارس عشایر) نیز دریافت شد. سپس مجدداً عملیات جورسازی دادگان‌ها اجرا شد، که در این مرحله ۲۲۱,۱۳۹ نفر از جمعیت عشایر کوچنده، دانش‌آموز تشخیص داده شد. جدول ۳-۱۰ تعداد دانش‌آموزان عشایر کوچنده به تفکیک نوع مدرسه‌شان را نشان می‌دهد.

در نهایت با جورسازی مجدد دادگان‌ها و بررسی داده‌ها و حذف افراد غیر واجد شرایط، جداول نهایی جمعیت خانوارهای عشایر کوچنده بر حسب محل استقرار قشلاقی و بیلاقی و در سطح شهرستان (پیوست ب) استخراج شد و به‌عنوان نتیجه‌ی نهایی ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور در سال ۱۴۰۰ منتشر گردید. به این ترتیب، رقم جمعیت عشایر کوچنده در سال ۱۴۰۰ برابر با ۱,۱۱۵,۰۴۱ نفر به دست آمد.

جدول ۳-۱۰- تعداد دانش‌آموزان عشایر کوچنده به تفکیک نوع مدرسه (نفر)

نوع مدرسه	دانش‌آموزان
مدرسه‌ی استعدادهای درخشان	۴۲۳
پیش‌دبستانی مناطق محروم	۲۰۹۷
مدرسه‌ی خیریه	۱۱۲
داوطلب آزاد	۷
راه دور	۴
مدرسه‌ی شاهد	۱۴۳۶
مدرسه‌ی عادی	۱۴۶۰۴۷
مدرسه‌ی عام‌المنفعه	۵۰
مدرسه‌ی عشایری	۵۴۳۰۰
مدرسه‌ی ثابت عشایری (غیر فعال)	۴۳
مدرسه‌ی غیر دولتی حمایتی	۸۱۲۷
مدرسه‌ی قرآنی	۲۸۲۹
مدرسه‌ی ورزش	۲۶۶
مدرسه‌ی نمونه‌ی دولتی	۲۴۳۷
وابسته	۱۹۲
نامشخص	۲۷۶۹
کل	۲۲۱۱۳۹

جدول ۳-۱۱- تعداد خانوارها، جمعیت (به تفکیک جنس)، و تعداد افراد دارای محل سکونت ثابت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان

استان	خانوارها	جمعیت (نفر)			افراد دارای محل سکونت ثابت*
		کل	مرد	زن	
آذربایجان شرقی	۸۰۴۰	۳۲۴۵۵	۱۷۳۳۴	۱۵۱۲۱	۲۸۸۹۴
آذربایجان غربی	۱۸۷۰۸	۹۷۲۸۹	۵۱۷۱۸	۴۵۵۷۱	۸۹۱۴۶
اردبیل	۱۷۶۳۲	۶۵۹۵۶	۳۵۳۵۹	۳۰۵۹۷	۵۷۹۱۵
اصفهان	۱۰۱۷	۵۲۷۳	۲۶۴۶	۲۶۲۷	۴۸۵۹
البرز	۶۰۶	۲۲۳۹	۱۲۱۳	۱۰۲۶	۱۹۷۷
ایلام	۱۰۶۵۴	۴۷۱۵۰	۲۵۴۹۳	۲۱۶۵۷	۴۱۱۲۶
بوشهر	۴۳۳۰	۱۷۷۰۹	۹۴۴۸	۸۲۶۱	۱۵۵۸۵
تهران	۱۰۴۸	۴۰۱۷	۲۲۱۱	۱۸۰۶	۳۵۳۶
چهارمحال و بختیاری	۵۲۵۷	۲۲۰۹۱	۱۲۱۵۴	۹۹۳۷	۱۹۹۹۲
خراسان جنوبی	۱۵۵۹۰	۶۳۹۵۴	۳۲۸۹۹	۳۱۰۵۵	۵۸۵۸۸
خراسان رضوی	۵۱۹۰	۲۱۲۶۱	۱۱۲۲۰	۱۰۰۴۱	۱۸۶۰۲
خراسان شمالی	۲۴۴۰	۱۰۵۴۸	۵۹۸۶	۴۵۶۲	۹۳۹۲
خوزستان	۳۳۱۰۴	۱۷۰۴۹۹	۹۰۲۲۸	۸۰۲۷۱	۱۳۸۵۵۷
زنجان	۵۶۲	۲۰۷۳	۱۱۳۰	۹۴۳	۱۹۲۴
سمنان	۳۶۷۲	۱۳۰۹۵	۷۱۰۹	۵۹۸۶	۱۱۹۴۳
سیستان و بلوچستان	۲۶۶۴۰	۱۲۷۵۱۳	۶۵۹۸۴	۶۱۵۲۹	۱۰۸۹۶۶
فارس	۲۶۷۸۰	۱۲۰۶۸۴	۶۴۳۳۶	۵۶۳۴۸	۱۰۶۸۲۷
قزوین	۴۱۸	۱۹۰۹	۱۳۳۸	۵۷۱	۱۷۵۰
قم	۲۹۸	۱۱۳۲	۵۹۸	۵۳۴	۱۰۵۵
کردستان	۰	۰	۰	۰	۰
کرمان	۲۹۶۲۷	۱۱۷۹۴۴	۶۲۰۷۹	۵۵۸۶۵	۱۱۱۱۵۲
کرمانشاه	۱۳۳۵۵	۵۸۰۲۷	۳۱۰۷۴	۲۶۹۵۳	۵۲۱۶۲
کهگیلویه و بویر احمد	۷۳۱۲	۲۹۲۶۷	۱۶۰۳۷	۱۳۲۳۰	۲۵۵۷۲
گلستان	۴۲۰۰	۲۳۰۶۶	۱۲۰۷۲	۱۰۹۹۴	۲۰۶۰۷
گیلان	۱۵۹۸	۶۴۵۸	۳۴۶۶	۲۹۹۲	۵۸۷۴
لرستان	۹۱۴۹	۳۵۰۷۵	۱۹۰۸۶	۱۵۹۸۹	۲۹۸۵۴
مازندران	۹۹۷	۳۷۴۹	۲۰۷۴	۱۶۷۵	۳۵۴۸
مرکزی	۷۶۳	۲۹۳۲	۱۵۹۰	۱۳۴۲	۲۶۷۰
هرمزگان	۱۵۸۲	۷۳۴۳	۳۶۷۱	۳۶۷۲	۶۶۸۵
همدان	۷۳۸	۲۷۹۱	۱۵۲۰	۱۲۷۱	۲۳۷۹
یزد	۳۱۷	۱۵۴۲	۷۲۲	۸۲۰	۱۴۱۸
اظهار نشده	۰	۰	۰	۰	۰
کل	۲۵۱۶۲۴	۱۱۱۵۰۴۱	۵۹۱۷۹۵	۵۲۳۲۴۶	۹۸۲۵۵۵

* در زمان اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵

جدول ۳-۱۲- تعداد دانش‌آموزان و دانشجویان در مقایسه با جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان (نفر)

استان	جمعیت	دانش‌آموزان	دانشجویان
آذربایجان شرقی	۳۲۴۵۵	۵۷۳۰	۵۲۳
آذربایجان غربی	۹۷۲۸۹	۱۶۵۱۸	۱۲۳۳
اردبیل	۶۵۹۵۶	۱۲۳۳۰	۱۳۵۵
اصفهان	۵۲۷۳	۱۰۸۹	۱۷۶
البرز	۲۲۳۹	۳۱۱	۵۰
ایلام	۴۷۱۵۰	۶۰۷۳	۱۳۱۷
بوشهر	۱۷۷۰۹	۳۴۷۳	۶۲۶
تهران	۴۰۱۷	۵۵۸	۹۲
چهارمحال و بختیاری	۲۲۰۹۱	۵۰۰۰	۴۲۸
خراسان جنوبی	۶۳۹۵۴	۱۵۷۸۹	۱۲۰۸
خراسان رضوی	۲۱۲۶۱	۲۶۵۵	۳۴۵
خراسان شمالی	۱۰۵۴۸	۱۱۱۳	۲۰۱
خوزستان	۱۷۰۴۹۹	۳۴۴۷۱	۳۳۶۱
زنجان	۲۰۷۳	۳۱۹	۱۳
سمنان	۱۳۰۹۵	۱۹۱۸	۵۲۲
سیستان و بلوچستان	۱۲۷۵۱۳	۳۶۲۱۲	۱۲۳۶
فارس	۱۲۰۶۸۴	۲۰۵۴۰	۳۶۷۲
قزوین	۱۹۰۹	۱۳۲	۲۸
قم	۱۱۳۲	۲۳۱	۶
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۱۷۹۴۴	۲۶۴۱۶	۳۳۱۹
کرمانشاه	۵۸۰۲۷	۹۱۶۸	۱۱۶۰
کهگیلویه و بویر احمد	۲۹۲۶۷	۵۵۴۲	۷۵۳
گلستان	۲۳۰۶۶	۳۹۱۸	۴۲۰
گیلان	۶۴۵۸	۱۱۶۲	۱۳۶
لرستان	۳۵۰۷۵	۶۷۲۳	۵۴۷
مازندران	۳۷۴۹	۳۸۹	۱۳۳
مرکزی	۲۹۳۲	۵۴۳	۴۴
هرمزگان	۷۳۴۳	۱۹۰۸	۱۷۹
همدان	۲۷۹۱	۴۸۰	۶۵
یزد	۱۵۴۲	۴۲۸	۳۹
اظهار نشده	۰	۰	۰
کل	۱۱۱۵۰۴۱	۲۲۱۱۳۹	۲۳۱۸۷

جدول ۳-۱۳- تعداد دانش‌آموختگان سازمان نهضت سوادآموزی و مهارت‌آموختگان فنی و حرفه‌ای عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان (نفر)

استان	جمعیت	دانش‌آموختگان نهضت سوادآموزی	مهارت‌آموختگان فنی و حرفه‌ای
آذربایجان شرقی	۳۲۴۵۵	۲۱۲۶	۱۵۰
آذربایجان غربی	۹۷۲۸۹	۷۳۰۰	۲۶۹
اردبیل	۶۵۹۵۶	۵۳۷۵	۳۱۵
اصفهان	۵۲۷۳	۴۱۴	۵۹
البرز	۲۲۳۹	۲۴۰	۲۳
ایلام	۴۷۱۵۰	۴۱۸۶	۴۰۸
بوشهر	۱۷۷۰۹	۱۹۱۶	۱۴۴
تهران	۴۰۱۷	۳۳۲	۱
چهارمحال و بختیاری	۲۲۰۹۱	۲۸۹۹	۱۲۲
خراسان جنوبی	۶۳۹۵۴	۴۵۲۸	۵۹۳
خراسان رضوی	۲۱۲۶۱	۲۳۰۳	۱۶۵
خراسان شمالی	۱۰۵۴۸	۷۶۸	۶۴
خوزستان	۱۷۰۴۹۹	۱۸۰۲۳	۱۰۶۲
زنجان	۲۰۷۳	۲۳۵	۳
سمنان	۱۳۰۹۵	۸۶۴	۲۲۴
سیستان و بلوچستان	۱۲۷۵۱۳	۹۵۳۸	۲۳۳
فارس	۱۲۰۶۸۴	۱۴۳۹۴	۸۹۶
قزوین	۱۹۰۹	۲۲۷	۳
قم	۱۱۳۲	۲۵۰	۳
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۱۷۹۴۴	۱۱۵۵۳	۷۵۶
کرمانشاه	۵۸۰۲۷	۶۲۹۷	۳۱۵
کهگیلویه و بویر احمد	۲۹۲۶۷	۲۲۲۷	۲۶۰
گلستان	۲۳۰۶۶	۲۱۲۶	۱۵۷
گیلان	۶۴۵۸	۶۱۵	۴۴
لرستان	۳۵۰۷۵	۳۹۱۸	۱۷۵
مازندران	۳۷۴۹	۳۶۵	۱۴
مرکزی	۲۹۳۲	۳۱۳	۱۶
هرمزگان	۷۳۴۳	۶۵۶	۴۸
همدان	۲۷۹۱	۳۵۲	۲۸
یزد	۱۵۴۲	۱۳۲	۱۱
اظهار نشده	۰	۰	۰
کل	۱۱۱۵۰۴۱	۱۰۴۴۷۲	۶۵۶۱

جدول ۳-۱۴- تعداد دریافت‌کنندگان یارانه و بیمه‌شدگان عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک نوع بیمه و استان (نفر)

استان	جمعیت	تعداد بیمه‌شدگان	
		دریافت‌کنندگان یارانه	صندوق کشاورزان، روستاییان و عشایر بیمه‌ی سلامت
آذربایجان شرقی	۳۲۴۵۵	۳۲۱۱۰	۲۸۷۷۸
آذربایجان غربی	۹۷۲۸۹	۹۶۲۳۲	۹۱۰۲۶
اردبیل	۶۵۹۵۶	۶۵۰۰۶	۴۹۳۸۰
اصفهان	۵۲۷۳	۵۲۴۸	۴۴۱۷
البرز	۲۲۳۹	۲۰۸۳	۱۳۳۲
ایلام	۴۷۱۵۰	۴۶۱۷۲	۳۹۹۰۸
بوشهر	۱۷۷۰۹	۱۷۴۱۶	۱۴۷۱۱
تهران	۴۰۱۷	۳۷۲۳	۱۹۶۵
چهارمحال و بختیاری	۲۲۰۹۱	۲۱۹۳۷	۱۹۶۷۸
خراسان جنوبی	۶۳۹۵۴	۶۳۲۴۰	۵۵۳۷۲
خراسان رضوی	۲۱۲۶۱	۲۰۹۳۵	۱۸۶۳۰
خراسان شمالی	۱۰۵۴۸	۱۰۴۰۴	۹۴۶۸
خوزستان	۱۷۰۴۹۹	۱۶۸۶۶۰	۱۴۴۴۹۵
زنجان	۲۰۷۳	۲۰۶۴	۱۸۱۶
سمنان	۱۳۰۹۵	۱۲۲۲۹	۶۱۰۵
سیستان و بلوچستان	۱۲۷۵۱۳	۱۲۵۳۹۰	۱۱۵۹۷۲
فارس	۱۲۰۶۸۴	۱۱۷۲۲۶	۹۹۱۰۷
قزوین	۱۹۰۹	۱۸۸۹	۱۳۵۹
قم	۱۱۳۲	۱۱۲۲	۸۹۴
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۱۷۹۴۴	۱۱۶۰۶۹	۹۶۹۹۵
کرمانشاه	۵۸۰۲۷	۵۶۸۴۲	۴۸۸۶۱
کهگیلویه و بویر احمد	۲۹۲۶۷	۲۹۰۶۷	۲۶۰۰۷
گلستان	۲۳۰۶۶	۲۲۶۱۲	۲۰۱۰۷
گیلان	۶۴۵۸	۶۳۴۹	۵۳۱۱
لرستان	۳۵۰۷۵	۳۴۷۸۱	۳۱۰۲۷
مازندران	۳۷۴۹	۳۵۷۸	۲۱۴۰
مرکزی	۲۹۳۲	۲۸۰۰	۱۷۷۵
هرمزگان	۷۳۴۳	۷۲۵۷	۵۹۴۹
همدان	۲۷۹۱	۲۷۳۱	۲۳۶۷
یزد	۱۵۴۲	۱۵۲۶	۱۱۳۵
اظهار نشده	۰	۰	۰
کل	۱۱۱۵۰۴۱	۱۰۹۶۶۹۸	۹۴۶۰۸۷

جدول ۳-۱۵- تعداد خانوارها، جمعیت (به تفکیک جنس)، و تعداد افراد دارای محل سکونت ثابت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک استان

استان	خانوارها	جمعیت (نفر)			افراد دارای محل سکونت ثابت*
		کل	مرد	زن	
آذربایجان شرقی	۱۴۲۱۲	۵۵۲۹۷	۲۹۴۶۱	۲۵۸۳۶	۴۹۱۸۱
آذربایجان غربی	۱۸۰۴۶	۹۴۶۸۰	۵۰۳۴۱	۴۴۳۳۹	۸۶۸۰۲
اردبیل	۱۲۱۰۴	۴۵۶۰۷	۲۴۵۵۱	۲۱۰۵۶	۳۹۸۶۵
اصفهان	۹۴۹۶	۴۵۰۸۹	۲۳۸۶۷	۲۱۲۲۲	۳۵۷۵۶
البرز	۶۱۹	۲۲۴۶	۱۲۱۶	۱۰۳۰	۱۹۸۲
ایلام	۷۷۶۷	۳۴۱۳۳	۱۸۴۱۱	۱۵۷۲۲	۳۰۴۸۴
بوشهر	۰	۰	۰	۰	۰
تهران	۱۵۳۳	۵۷۰۸	۳۱۱۵	۲۵۹۳	۵۰۷۴
چهارمحال و بختیاری	۲۵۱۱۰	۱۲۴۱۷۳	۶۴۸۲۴	۵۹۳۴۹	۱۰۵۹۴۱
خراسان جنوبی	۱۷۲۸۷	۷۲۲۶۷	۳۷۲۲۸	۳۵۰۳۹	۶۵۸۷۲
خراسان رضوی	۵۹۴۹	۲۴۲۳۴	۱۲۷۴۰	۱۱۴۹۴	۲۱۱۳۷
خراسان شمالی	۴۳۰۷	۱۹۴۵۰	۱۰۷۶۲	۸۶۸۸	۱۶۹۲۱
خوزستان	۴۱۸۹	۲۲۸۱۱	۱۳۰۸۲	۹۷۲۹	۱۸۳۷۵
زنجان	۵۳۶	۱۹۹۷	۱۰۸۴	۹۱۳	۱۸۷۰
سمنان	۲۸۳۳	۱۰۱۳۹	۵۵۳۱	۴۶۰۸	۹۲۶۵
سیستان و بلوچستان	۲۴۵۱۴	۱۱۷۵۹۶	۶۰۸۲۰	۵۶۷۷۶	۱۰۰۱۶۰
فارس	۲۶۴۶۶	۱۱۸۰۸۰	۶۲۷۲۴	۵۵۳۵۶	۱۰۵۱۳۹
قزوین	۴۱۵	۱۸۹۸	۱۳۲۵	۵۷۳	۱۷۴۷
قم	۰	۰	۰	۰	۰
کردستان	۰	۰	۰	۰	۰
کرمان	۳۰۱۹۰	۱۲۰۹۹۲	۶۳۴۹۰	۵۷۵۰۲	۱۱۳۸۳۳
کرمانشاه	۱۴۷۶۸	۶۵۳۹۰	۳۵۰۰۰	۳۰۳۹۰	۵۸۱۱۱
کهگیلویه و بویر احمد	۸۴۸۹	۳۶۳۲۹	۱۹۸۳۴	۱۶۴۹۵	۳۱۲۷۹
گلستان	۱۸۷۹	۱۲۳۳۸	۶۳۷۳	۵۹۶۵	۱۱۶۵۱
گیلان	۱۶۴۲	۶۶۵۰	۳۵۷۳	۳۰۷۷	۶۰۳۵
لرستان	۱۳۰۶۰	۵۳۰۵۶	۲۸۹۳۱	۲۴۱۲۵	۴۵۰۴۳
مازندران	۱۴۷۰	۵۴۴۳	۲۹۷۱	۲۴۷۲	۵۰۷۳
مرکزی	۱۰۲۷	۳۹۶۳	۲۱۳۹	۱۸۲۴	۳۶۱۷
هرمزگان	۱۰۰۳	۴۲۴۴	۲۲۳۳	۲۰۱۱	۳۹۵۸
همدان	۲۶۹۲	۱۱۱۵۱	۶۱۲۷	۵۰۲۴	۸۳۰۹
یزد	۲	۵	۴	۱	۵
اظهار نشده	۱۹	۷۵	۳۸	۳۷	۷۰
کل	۲۵۱۶۲۴	۱۱۱۵۰۴۱	۵۹۱۷۹۵	۵۲۳۲۴۶	۹۸۲۵۵۵

* در زمان اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵

جدول ۳-۱۶- تعداد دانش‌آموزان و دانشجویان در مقایسه با جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک استان (نفر)

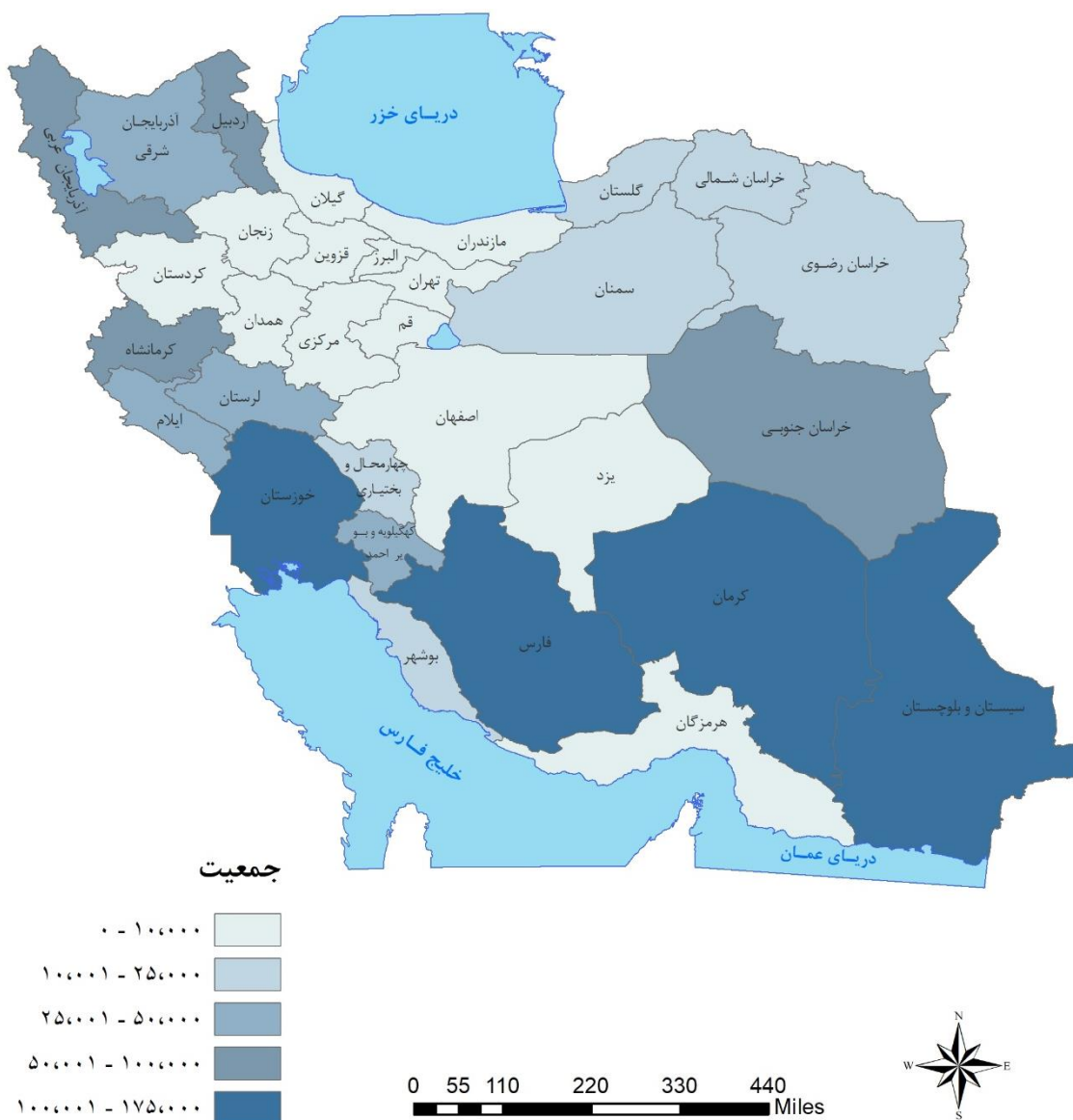
استان	جمعیت	دانش‌آموزان	دانشجویان
آذربایجان شرقی	۵۵۲۹۷	۱۰۲۶۷	۸۷۹
آذربایجان غربی	۹۴۶۸۰	۱۶۰۵۰	۱۱۹۶
اردبیل	۴۵۶۰۷	۸۲۴۹	۱۰۲۵
اصفهان	۴۵۰۸۹	۶۸۴۵	۱۰۷۸
البرز	۲۲۴۶	۳۱۵	۴۶
ایلام	۳۴۱۳۳	۴۲۲۵	۱۰۹۳
بوشهر	۰	۰	۰
تهران	۵۷۰۸	۸۳۱	۱۸۱
چهارمحال و بختیاری	۱۲۴۱۷۳	۲۹۳۰۸	۲۶۸۳
خراسان جنوبی	۷۲۲۶۷	۱۸۳۲۹	۱۳۴۵
خراسان رضوی	۲۴۲۳۴	۳۲۸۹	۴۸۲
خراسان شمالی	۱۹۴۵۰	۲۵۲۶	۳۴۱
خوزستان	۲۲۸۱۱	۳۲۲۰	۴۴۰
زنجان	۱۹۹۷	۲۹۸	۱۷
سمنان	۱۰۱۳۹	۱۴۵۹	۳۶۶
سیستان و بلوچستان	۱۱۷۵۹۶	۳۳۲۳۶	۱۰۹۵
فارس	۱۱۸۰۸۰	۲۰۵۹۱	۳۵۷۶
قزوین	۱۸۹۸	۱۳۷	۲۷
قم	۰	۰	۰
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۲۰۹۹۲	۲۷۱۹۵	۳۴۱۲
کرمانشاه	۶۵۳۹۰	۹۹۶۷	۱۳۰۸
کهگیلویه و بویر احمد	۳۶۳۲۹	۶۸۵۷	۹۷۹
گلستان	۱۲۳۳۸	۲۲۶۹	۲۳۵
گیلان	۶۶۵۰	۱۱۹۴	۱۴۳
لرستان	۵۳۰۵۶	۱۰۳۳۳	۸۱۹
مازندران	۵۴۴۳	۶۰۵	۲۲۰
مرکزی	۳۹۶۳	۷۴۰	۴۷
هرمزگان	۴۲۴۴	۱۱۱۱	۸۵
همدان	۱۱۱۵۱	۱۶۷۹	۱۶۸
یزد	۵	۰	۰
اظهار نشده	۷۵	۱۴	۱
کل	۱۱۱۵۰۴۱	۲۲۱۱۳۹	۲۳۱۸۷

جدول ۳-۱۷- تعداد دانش‌آموختگان سازمان نهضت سوادآموزی و مهارت‌آموختگان فنی و حرفه‌ای عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیابالی به تفکیک استان (نفر)

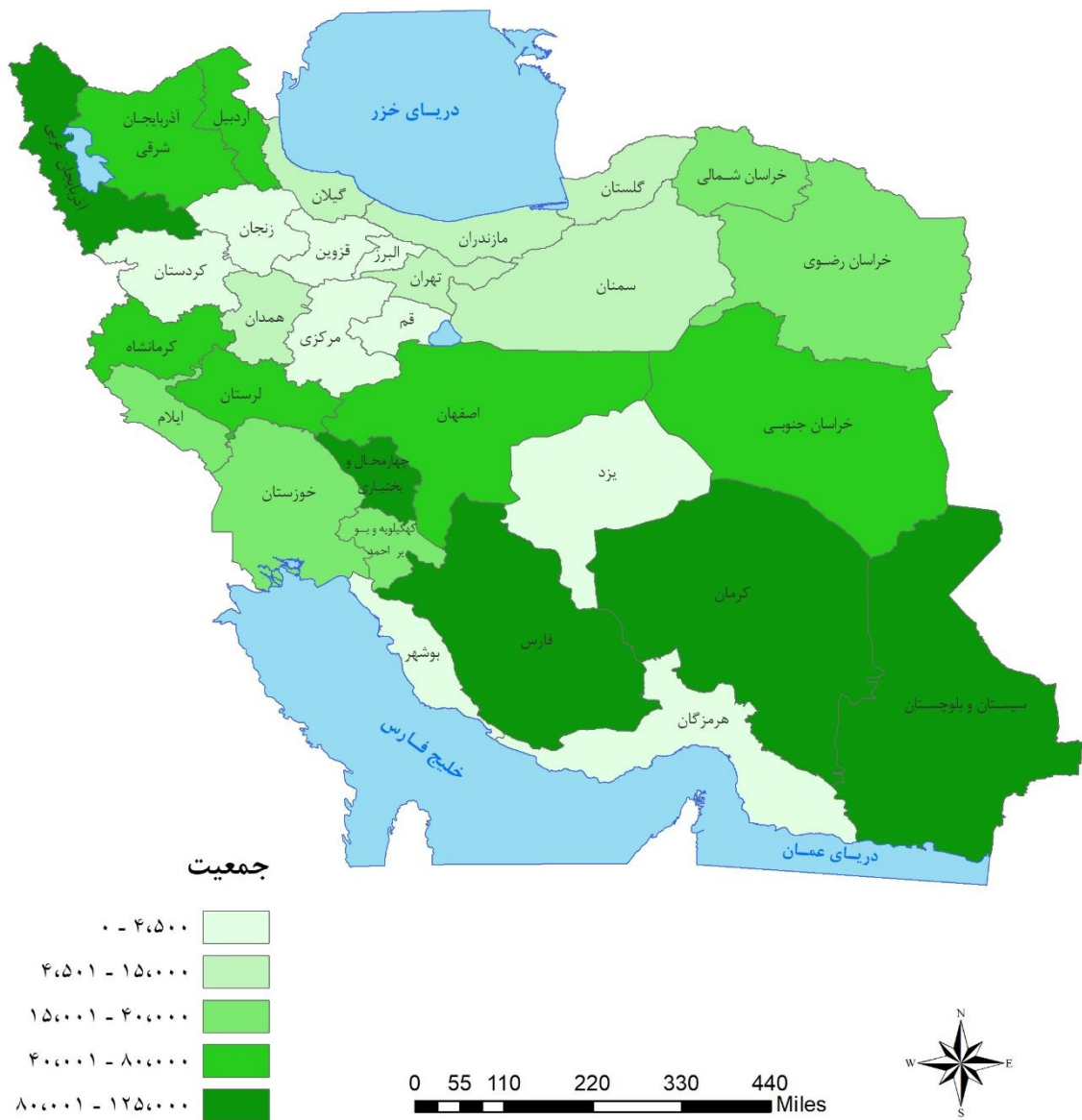
استان	جمعیت	دانش‌آموختگان نهضت سوادآموزی	مهارت‌آموختگان فنی و حرفه‌ای
آذربایجان شرقی	۵۵۲۹۷	۳۹۰۱	۲۳۴
آذربایجان غربی	۹۴۶۸۰	۷۱۱۶	۲۵۹
اردبیل	۴۵۶۰۷	۳۷۶۵	۲۳۹
اصفهان	۴۵۰۸۹	۵۱۲۶	۲۵۴
البرز	۲۲۴۶	۲۳۴	۲۰
ایلام	۳۴۱۳۳	۲۰۶۷	۳۳۹
بوشهر	۰	۰	۰
تهران	۵۷۰۸	۴۳۱	۴۵
چهارمحال و بختیاری	۱۲۴۱۷۳	۱۲۶۳۴	۸۴۷
خراسان جنوبی	۷۲۲۶۷	۵۱۳۹	۶۲۷
خراسان رضوی	۲۴۲۳۴	۲۵۱۸	۱۸۳
خراسان شمالی	۱۹۴۵۰	۱۵۶۸	۱۱۹
خوزستان	۲۲۸۱۱	۲۶۸۴	۱۴۱
زنجان	۱۹۹۷	۲۳۶	۵
سمنان	۱۰۱۳۹	۷۰۵	۱۷۲
سیستان و بلوچستان	۱۱۷۵۹۶	۸۸۴۶	۱۹۰
فارس	۱۱۸۰۸۰	۱۴۱۲۷	۸۸۰
قزوین	۱۸۹۸	۲۲۶	۳
قم	۰	۰	۰
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۲۰۹۹۲	۱۱۸۰۴	۷۸۲
کرمانشاه	۶۵۳۹۰	۷۷۴۵	۳۴۶
کهگیلویه و بویر احمد	۳۶۳۲۹	۲۹۰۸	۳۱۸
گلستان	۱۲۳۳۸	۱۱۶۱	۸۵
گیلان	۶۶۵۰	۶۳۲	۴۴
لرستان	۵۳۰۵۶	۵۷۱۹	۲۹۱
مازندران	۵۴۴۳	۴۴۲	۳۳
مرکزی	۳۹۶۳	۵۶۸	۱۷
هرمزگان	۴۲۴۴	۳۸۸	۲۲
همدان	۱۱۱۵۱	۱۷۶۶	۶۶
یزد	۵	۱	۰
اظهار نشده	۷۵	۱۵	۰
کل	۱۱۱۵۰۴۱	۱۰۴۴۷۲	۶۵۶۱

جدول ۳-۱۸- تعداد دریافت‌کنندگان یارانه و بیمه‌شدگان عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک نوع بیمه و استان (نفر)

استان	جمعیت	تعداد بیمه‌شدگان	
		دریافت‌کنندگان یارانه	صندوق کشاورزان، روستاییان و عشایر بیمه‌ی سلامت
آذربایجان شرقی	۵۵۲۹۷	۵۴۶۱۲	۴۶۳۰۷
آذربایجان غربی	۹۴۶۸۰	۹۳۶۳۵	۸۸۶۸۶
اردبیل	۴۵۶۰۷	۴۴۹۹۱	۳۴۱۰۳
اصفهان	۴۵۰۸۹	۴۴۱۳۷	۳۷۹۲۲
البرز	۲۲۴۶	۲۰۹۲	۱۲۹۸
ایلام	۳۴۱۳۳	۳۳۵۳۳	۲۹۰۰۳
بوشهر	۰	۰	۰
تهران	۵۷۰۸	۵۲۷۴	۲۶۳۵
چهارمحال و بختیاری	۱۲۴۱۷۳	۱۲۳۴۳۷	۱۰۵۲۶۴
خراسان جنوبی	۷۲۲۶۷	۷۱۴۳۹	۶۲۰۸۸
خراسان رضوی	۲۴۲۳۴	۲۳۸۱۵	۲۱۱۴۴
خراسان شمالی	۱۹۴۵۰	۱۹۰۷۱	۱۷۴۰۳
خوزستان	۲۲۸۱۱	۲۲۳۰۳	۱۹۷۲۷
زنجان	۱۹۹۷	۱۹۸۲	۱۷۳۸
سمنان	۱۰۱۳۹	۹۵۷۹	۵۰۱۵
سیستان و بلوچستان	۱۱۷۵۹۶	۱۱۵۶۱۶	۱۰۷۸۳۹
فارس	۱۱۸۰۸۰	۱۱۴۸۶۸	۹۷۱۹۰
قزوین	۱۸۹۸	۱۸۷۷	۱۳۵۵
قم	۰	۰	۰
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۲۰۹۹۲	۱۱۹۰۸۳	۹۹۱۱۳
کرمانشاه	۶۵۳۹۰	۶۳۹۱۶	۵۴۷۹۹
کهگیلویه و بویر احمد	۳۶۳۲۹	۳۵۹۱۶	۳۱۷۶۷
گلستان	۱۲۳۳۸	۱۲۱۸۲	۱۰۷۲۹
گیلان	۶۶۵۰	۶۵۴۱	۵۴۷۷
لرستان	۵۳۰۵۶	۵۲۶۷۲	۴۶۵۰۰
مازندران	۵۴۴۳	۵۰۸۰	۲۸۳۲
مرکزی	۳۹۶۳	۳۸۴۶	۲۶۵۵
هرمزگان	۴۲۴۴	۴۱۹۶	۳۷۸۸
همدان	۱۱۱۵۱	۱۰۹۲۹	۹۶۴۵
یزد	۵	۵	۲
اظهار نشده	۷۵	۷۱	۶۳
کل	۱۱۱۵۰۴۱	۱۰۹۶۶۹۸	۹۴۶۰۸۷

شکل ۳-۸- نقشه‌ی جمعیت عشایر کوچنده بر اساس محل استقرار قشلاقی (۱۴۰۰)

شکل ۳-۹- نقشه‌ی جمعیت عشایر کوچنده بر اساس محل استقرار بیلابلی (۱۴۰۰)

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور نشان می‌دهد که تعداد خانوارهای عشایر کوچنده افزایش پیدا کرده، ولی جمعیت آن‌ها کاهش یافته است. این موضوع به دلیل کاهش اندازه‌ی خانوارهای عشایر کوچنده است، که با روند کلی تغییرات جمعیتی در ایران مطابقت دارد. روند کاهش جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور هم با توجه به بررسی‌های اولیه، قابل انتظار بود.

۴-۱- نتیجه‌گیری

در صورت اجرای سرشماری سنتی، اطلاعات حاصل از آن پس از گذشت چند سال، قدیمی می‌شود و ممکن است ارائه‌ی خدمات و استفاده از توانایی‌های خانوارهای عشایر کوچنده دچار اختلال شود؛ اما با ایجاد ثبت آماری جمعیت عشایر کوچنده، امکان روزآمدسازی اطلاعات از طریق ارتباط با سایر دادگان‌ها و همچنین اصلاح و تکمیل اطلاعات و روزآمدسازی آن در زمان ارائه‌ی خدماتی مانند عرضه‌ی آرد و سوخت و علوفه با کمترین هزینه فراهم می‌آید. به بیان دیگر، با ایجاد ثبت آماری جمعیت عشایر کوچنده می‌توان افرادی را که در گذر زمان به هر دلیلی مشخصه‌های اصلی خانوارهای عشایر کوچنده را از دست می‌دهند، از فایل اطلاعاتی حذف کرد و در صورت اضافه شدن فرد جدید، مشخصات او را اضافه نمود.

نتایج جورسازی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که پس از حذف یا اصلاح اطلاعات افرادی که مشخصه‌های اصلی خانوارهای عشایر کوچنده را ندارند، اطلاعاتی مانند وضعیت شغل و سواد و بیمه را از طریق ثبت آماری حاصل می‌توان به راحتی و به صورت روزآمد و همه‌ساله دریافت کرد؛ در حالی که این اطلاعات در سرشماری‌های قبلی به‌سختی و در بازه‌های ده‌ساله با مراجعه به خانوارهای عشایر کوچنده دریافت می‌شد.

۴-۲- پیشنهادها

با استفاده از تجاربی که در ایجاد ثبت پایه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور به دست آمد، ایده‌هایی برای اصلاح و توسعه‌ی آن مطرح شد. در صورت اصلاح و توسعه‌ی این ثبت پایه، می‌توان سرشماری ثبتی‌مبنای عشایر کوچنده را هر سال با خطایی ناچیز اجرا کرد.

۴-۲-۱- اقدامات لازم به‌منظور اصلاح و توسعه‌ی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران

برای داشتن آمار و اطلاعات روزآمد، اصلاح و توسعه‌ی سامانه‌های اطلاعاتی ضروری است. با توجه به اشکالات موجود در دادگان سازمان امور عشایر ایران، در گام اول باید اقدام به اصلاح دادگان نمود و در گام بعد، توسعه‌ی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران را انجام داد.

۴-۲-۱-۱- اصلاح دادگان سازمان امور عشایر ایران با کمک دادگان‌های موجود

- بررسی و تعیین تکلیف اطلاعات هویتی،
- بررسی و تعیین تکلیف اطلاعات جغرافیایی،
- بررسی و تعیین تکلیف افراد فاقد شماره‌ی تلفن،
- بررسی و تعیین تکلیف اطلاعات مربوط به دفترچه‌ی تعاونی عشایر،
- بررسی و تعیین تکلیف افراد کارمند، استاد دانشگاه و مانند آن‌ها،
- بررسی و تعیین تکلیف افرادی که یارانه نمی‌گیرند،
- بررسی و تعیین تکلیف افرادی که مالیات پرداخت می‌کنند،
- بررسی افرادی که پرداختی به بیمه‌ی تأمین اجتماعی دارند،
- بررسی و تعیین تکلیف افرادی که آبادی محل قشلاق و بیلاق آنان یکسان است،
- بررسی خانوارهای تک‌نفره.

۴-۲-۱-۲- پیشنهادها به‌منظور توسعه‌ی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران

- طراحی عملیات میدانی برای عشایر ثبت‌شده در برخی از استان‌ها که غالباً طایفه‌ی مستقل هستند، ولی جمعیت‌شان به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است؛
- توسعه‌ی اطلاعات سامانه (مانند افزودن «سلسله‌مراتب ایلی»، «تعداد دام‌ها»، و «سایر فعالیت‌ها») پس از پوشانش کامل شماره‌ی تلفن؛
- منوط کردن ارائه‌ی خدمات و امکانات مانند عرضه‌ی آرد و گندم و سوخت به اصلاح اطلاعات افراد در سامانه.

۴-۲-۱-۳- روزآمدسازی سامانه‌ی سازمان امور عشایر ایران

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، یکی از مهم‌ترین مزایای ثبت‌های اداری، امکان روزآمدسازی اطلاعات آن است. پس از اصلاح اطلاعات و ایجاد یک دادگان بدون اشکال، امکان روزآمدسازی اطلاعات در بازه‌های زمانی مشخص، امکان‌پذیر است. برای این منظور، لازم است یک بار در هر سال و در زمانی معین، اقدامات زیر صورت گیرد:

- روزآمدسازی اطلاعات جمعیتی در زمان ارائه‌ی خدمات،
- روزآمدسازی اطلاعات مربوط به ولادت و فوت افراد از طریق اتصال به دادگان سازمان ثبت احوال کشور،
- حذف افراد فاقد ویژگی‌های عشایر کوچنده از طریق تحقیق میدانی در برخی از استان‌ها.

مرجع‌ها

افشارنادری، نادر (۱۳۴۷). جمعیت و شناسنامه‌ی ایلات کهگیلویه. گروه عشایری، مؤسسه‌ی مطالعات و تحقیقات اجتماعی، گزارش شماره‌ی ۸، تهران: دانشگاه تهران.

رحیمی، علی (۱۳۹۴). سلسله‌مراتب ایلی در بختیاری‌ها. ایلات و عشایر ایران (وبلاگ)، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹ از

<https://ashayeriran.blogspot.com/1394/06/10/post-29>

سازمان امور عشایر ایران (بی‌تا). تعاریف. سازمان امور عشایر ایران، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

<https://www.ashayer.ir/index.aspx?pageid=215>

سازمان امور عشایر ایران (بی‌تا). تاریخچه. سازمان امور عشایر ایران، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

<https://www.ashayer.ir/index.aspx?pageid=161>

صفی‌نژاد، جواد (۱۳۸۳). ساختار اجتماعی عشایر ایران. فصلنامه‌ی مطالعات ملی، دوره‌ی ۵، شماره‌ی ۱، صص ۴۳-۸۴.

مدیریت امور عشایر استان بوشهر (بی‌تا). دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

<http://www.ashayer-bushehr.ir/do.aspx?reportid=15>

مرکز آمار ایران (۱۳۶۷). سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده ۱۳۶۶، نتایج تفصیلی، کل کشور. تهران: مرکز آمار ایران، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از https://www.amar.org.ir/portals/0/files/files_eshayer/ashayer-tafsili-66.pdf

مرکز آمار ایران (۱۳۸۷). نتایج کلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن - ۱۳۸۵، کل کشور - ۰۱. تهران: مرکز آمار ایران، دفتر اطلاع‌رسانی و پایگاه اطلاعات آماری، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

https://www.amar.org.ir/portals/0/census/1385/results/country_1385_general.pdf

مرکز آمار ایران (۱۳۸۷). راهنمای مأمور سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده ۱۳۸۷. تهران: مرکز آمار ایران، دفتر کشاورزی.

مرکز آمار ایران (۱۳۸۸). سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده کشور ۱۳۸۷، نتایج تفصیلی، کل کشور - ۰۱. تهران: مرکز آمار ایران، دفتر ریاست، روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

https://www.amar.org.ir/portals/0/files/files_eshayer/keshvarikoli.pdf

مرکز آمار ایران (۱۳۸۸). نتایج آمارگیری از دامداری‌های کشور - ۱۳۸۷. تهران: مرکز آمار ایران، دفتر ریاست، روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل.

مرکز آمار ایران (۱۳۹۴). نتایج تفصیلی سرشماری عمومی کشاورزی کل کشور - ۱۳۹۳. تهران: مرکز آمار ایران، دفتر ریاست، روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

<https://www.amar.org.ir/portals/0/keshavarzi93/results/agri93-99.pdf>

مرکز آمار ایران (۱۳۹۷). نتایج تفصیلی آمارگیری از دامداری های کشور - ۱۳۹۶. تهران: مرکز آمار ایران، دفتر ریاست، روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

<https://amar.org.ir/portals/0/news/1399/dam1396.pdf>

مرکز آمار ایران (۱۳۹۷). نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن - ۱۳۹۵. تهران: مرکز آمار ایران، دفتر ریاست، روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

https://www.amar.org.ir/portals/0/files/fulltext/1395/n_ntsonvm_95-v2.pdf

والگرین، آندرس؛ والگرین، بریت (۱۳۹۵). آمارهای ثبتی‌مبنا: روش‌های آماری برای داده‌های اداری. کاوه کیانی و عباس رضایی پندری (مترجمان)، تهران: مرکز آمار ایران، پژوهشکده‌ی آمار.

ویستا (۱۳۹۹)، بیست و هفتم شهریور). تعاریف و مفاهیم عشایر. مجله‌ی ویستا، دستیابی در ۲ مهر ۱۳۹۹، از

<https://vista.ir/article/206941>

FAO (2016). Guidelines for the Enumeration of Nomadic and Semi-Nomadic (Transhumant) Livestock. Food and Agriculture Organization of the United Nations, Rome, Retrieved 23 September 2020, from <http://www.fao.org/3/ca6397en/ca6397en.pdf>

پیوست‌ها

پیوست آ:

متن تفاهم‌نامه‌ی همکاری سازمان امور عشایر ایران با مرکز آمار ایران (بدون تغییر یا اصلاح)

مقدمه

با عنایت به لزوم پیاده‌سازی نظام آماری کشور و رسالت مرکز آمار ایران در تعامل با سازمان‌ها و ارگان‌های دیگر در تحقق این امر، به‌منظور گسترش همفکری و همکاری در فعالیتهای آماری و اجرای برنامه ملی توسعه آمار کشور، تفاهم‌نامه دوجانبه‌ای بین سازمان امور عشایر ایران به نمایندگی آقای کرملی قندالی، رئیس محترم سازمان امور عشایر ایران، که به‌اختصار «سازمان» نامیده می‌شود و مرکز آمار ایران به نمایندگی آقای جواد حسین‌زاده، رئیس محترم مرکز آمار ایران، که به‌اختصار «مرکز» نامیده می‌شود، منعقد می‌گردد.

ماده ۱: هدف تفاهم‌نامه

هدف از تنظیم و اجرای این تفاهم‌نامه، ایجاد زمینه همکاری بین سازمان و مرکز در زمینه‌های مختلف فعالیتهای آماری، شامل مدرن‌سازی نظام آماری، استفاده از داده‌های اداری برای تولید و بهبود آمارهای مرتبط با جامعه عشایر کوچنده، استقرار نظام آمارهای ثبتهی، طراحی، اجرا، استخراج، انتشار نتایج و تحلیل داده‌ها در چارچوب قوانین و مقررات و در راستای سیاست‌ها و برنامه‌های نظام آماری خواهد بود. انعقاد این تفاهم‌نامه در راستای استقرار و دستیابی به اهداف نظام آماری و برنامه ملی توسعه آمار کشور است و بستر مناسبی را برای تولید و دستیابی به آمارهای رسمی و شاخص‌های مورد نیاز نظام آماری فراهم می‌آورد.

ماده ۲: موضوع تفاهم‌نامه

۱. بررسی و طبقه‌بندی نیازها و شاخص‌های آماری حوزه عشایر کوچنده کشور،
۲. همکاری برای طراحی نظام جامع آماری عشایر کوچنده کشور با هدف پایش و ارزیابی مستمر آن،
۳. ارائه مشاوره فنی در زمینه استانداردسازی تعاریف و مفاهیم در حوزه سازمان،
۴. فعالیتهای پژوهشی آماری در حوزه عشایر کوچنده،
۵. همکاری در طراحی و راه‌اندازی سامانه ثبت اطلاعات جامعه عشایر کوچنده،
۶. همکاری در تأمین آمارهای رسمی مورد نیاز سازمان و پایگاه اطلاعات آماری کشور،

۷. تبادل اطلاعات چارچوبی آماری (در حوزه عشایر کوچنده).

ماده ۳: تعهدات مشترک

۱. سازمان و مرکز متعهد می‌شوند به‌منظور تبادل داده‌های مورد توافق با رعایت اصل حفظ محرمانگی اطلاعات شخصی، اقدام لازم را به عمل آورند.
۲. هر موضوع همکاری برای اجرای فعالیت‌ها و آمارگیری‌های نمونه‌ای مشترک (غیر از سرشماری عشایر کوچنده) که مستلزم تأمین اعتبار است، با انعقاد قراردادی جداگانه آغاز و در آن سهم هر یک از طرفین در نحوه تأمین هزینه‌ها، اجرا و بهره‌برداری از نتایج، مشخص خواهد شد. طراحی، استخراج نتایج و نظارت بر طرح‌های آمارگیری بر عهده مرکز خواهد بود و انتشار نتایج به‌دست‌آمده منطبق با رعایت اصل محرمانگی بر عهده سازمان می‌باشد.
۳. هیچ‌کدام از طرفین، رأساً حق واگذاری اطلاعات مربوط را به طرف ثالث، بدون هماهنگی و تأیید طرف مقابل ندارند.
۴. سازمان و مرکز متعهد می‌شوند در خصوص طرح‌های آموزشی و پژوهشی آماری، همکاری لازم را با یکدیگر به عمل آورند.
۵. سازمان و مرکز مکلف‌اند بسترسازی مناسب برای ایجاد بانک‌های اطلاعاتی مشترک را فراهم آورند.
۶. سازمان و مرکز مکلف‌اند در زمینه تهیه طرح ثبتی‌سازی اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده از تاریخ امضاء تفاهم‌نامه همکاری نمایند.
۷. سازمان و مرکز مکلف‌اند در زمینه تهیه و اجرای آمارگیری‌های نمونه‌گیری به‌منظور تأمین اقلام مورد نیاز برنامه ملی آمار و نهادهای بین‌المللی، در چارچوب قوانین و مقررات همکاری نمایند.

ماده ۴: تعهدات مرکز

۱. همکاری در تهیه طرح ثبتی‌سازی اطلاعات خانوارهای عشایر کوچنده؛
۲. استانداردسازی تعاریف و مفاهیم در حوزه‌های سازمان و عشایر کوچنده؛
۳. همکاری پژوهشی در طراحی نظام جامع آماری عشایر کوچنده کشور؛
۴. همکاری در ارائه آمار و اطلاعات موجود مرتبط با عشایر کوچنده در قالب گزارش‌های موضوعی مورد نیاز سازمان؛
۵. طراحی، استخراج نتایج و نظارت بر اجرای آمارگیری‌های نمونه‌ای؛
۶. انجام تعهدات طبق برنامه زمانی و کارگروه مشترک مورد توافق طرفین؛
۷. ارائه مشاوره فنی در طراحی، تولید و انتشار آمار و اطلاعات مورد نیاز سازمان؛
۸. نظارت و همکاری آماری در همه مراحل تهیه و پیاده‌سازی پایگاه‌های اطلاعات عشایر کوچنده؛
۹. همکاری در تبادل داده‌های مورد توافق؛

۱۰. همکاری و ارائه مشاوره فنی و اطلاعاتی مورد نیاز به سازمان امور عشایری به‌منظور راه‌اندازی و پیاده‌سازی بستر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز جمع‌آوری اطلاعات عشایر کوچنده از تاریخ امضاء تفاهم‌نامه به‌روشنی؛
۱۱. کمک به تأمین اعتبار و تکمیل سامانه مدیریت اطلاعات آماری سازمان امور عشایر ایران از ردیف ۴۵-۵۵۰۰۰۰۰ (تحول بنیادین در نظام آماری کشور).

ماده ۵: تعهدات سازمان

۱. ایجاد زمینه‌های همکاری مشترک و تعاملات آماری با مرکز در راستای برنامه ملی آمار کشور؛
۲. همکاری و هماهنگی با مرکز در ایجاد پایگاه‌های اطلاعات حوزه عشایر کوچنده با استفاده از فناوری‌های نوین و در راستای پیاده‌سازی طرح نظام جامع ثبت‌های آماری ایران؛
۳. همکاری لازم برای بهره‌مندی مرکز از نتایج طرح‌ها و پژوهش‌های آماری حوزه‌های مربوط به عشایر کوچنده، با توجه به قوانین موضوعی؛
۴. ارائه داده‌های حاصل از آمارگیری‌ها و ثبت‌های اداری سازمان به مرکز در راستای پیاده‌سازی نظام جامع ثبت‌های آماری و فرایندهای مرتبط با مدرن‌سازی نظام آماری کشور؛
۵. همکاری با مرکز در اجرای طرح‌های آماری و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی در زمینه‌های مرتبط با عشایر؛
۶. عمل به توصیه‌های مرکز در اجرای طرح‌های آماری و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی؛
۷. همکاری موضوعی و تخصصی با مرکز برای نیازهای آماری در حوزه وظایف سازمان؛
۸. برآورد اعتبار مورد نیاز طراحی سامانه و جمع‌آوری اطلاعات و اعلام به مرکز آمار برای مساعدت در تأمین بخشی از اعتبار لازم؛
۹. استفاده و به‌کارگیری تعاریف و استانداردهای آماری مرکز در طرح‌ها و فعالیت‌های آماری سازمان؛
۱۰. انجام تعهدات طبق برنامه زمانی مورد توافق طرفین در کارگروه مشترک؛
۱۱. ارائه آمار و اطلاعات مورد نیاز مرکز برای ارائه در گزارش‌ها و سالنامه آماری؛
۱۲. ارسال ریزداده‌های در اختیار سازمان به مرکز برای ساخت نظام جامع ثبت‌های آماری ایران؛
۱۳. توسعه بستر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری سامانه مدیریت اطلاعات آماری سازمان امور عشایر ایران از تاریخ امضاء تفاهم‌نامه با همکاری مرکز آمار ایران.

ماده ۶: پیگیری، پیشبرد و اجرای مفاد تفاهم‌نامه

برای حسن اجرای تفاهم‌نامه و پیگیری مفاد مطروحه، از طرف مرکز، «دفتر کشاورزی» و از طرف سازمان، «دفتر مطالعات» و «دفتر فناوری اطلاعات» مسئولیت هماهنگی را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۷: قرارداد همکاری

مبنای همه قراردادهای علمی و اجرایی مرکز با سازمان، این تفاهم‌نامه است و فعالیت‌های اجرایی، آموزشی و پژوهشی میان هر دو بر مبنای توافقات مشترک و قراردادهای مشخص فی‌مابین صورت خواهد پذیرفت.

پیوست ب:

جدول‌های استانی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور (به تفکیک شهرستان)

جدول ب-۱- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان آذربایجان شرقی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
اسکو	۱۱	۳۲	۱۶
اهر	۱۱۸۸	۴۶۴۵	۲۵۲۹
بناب	۲۶۱	۹۰۳	۴۸۷
جلفا	۹	۴۰	۲۲
چار اویماق	۳۲۵	۱۵۹۵	۸۷۴
خدا آفرین	۳۱۴۶	۱۱۹۹۸	۶۳۶۰
سراب	۵۴	۲۰۰	۱۰۲
کلیبر	۱۹۶۹	۸۲۲۹	۴۳۵۱
مراغه	۱۲	۴۸	۲۷
مرند	۱۳۳	۵۹۴	۳۳۳
ملکان	۱۰۴	۴۱۹	۲۱۸
میانه	۷۵۶	۳۴۵۱	۱۸۵۱
هشترود	۱۰	۴۹	۲۶
ورزقان	۵۹	۲۴۲	۱۳۳
سایر	۳	۱۰	۵
کل	۸۰۴۰	۳۲۴۵۵	۱۷۳۳۴

جدول ب-۲- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان آذربایجان شرقی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
اسکو	۸	۲۵	۱۲
اهر	۲۶۲۵	۱۰۲۶۱	۵۵۵۳
بستان‌آباد	۷۸	۳۵۵	۱۸۶
تبریز	۴۷۳	۱۹۳۶	۱۰۶۲
چار اویماق	۳۱۸	۱۵۲۳	۸۵۷
خدا آفرین	۳۸۰	۱۱۹۷	۵۹۳
سراب	۲۵۹۵	۹۳۴۳	۴۸۹۷
کلیبر	۲۸۲۹	۱۱۱۱۸	۵۸۲۸
مراغه	۹۳۱	۳۵۰۸	۱۸۶۳
مرند	۱۱۷	۵۴۸	۲۷۷
میانه	۷۵۳	۳۴۱۶	۱۸۳۲
هریس	۲۴۲۳	۹۱۸۹	۴۹۱۵
هشترود	۱۶	۷۰	۳۸
ورزقان	۶۶۲	۲۷۸۸	۱۵۳۸
سایر	۴	۲۰	۱۰
کل	۱۴۲۱۲	۵۵۲۹۷	۲۹۴۶۱

جدول ب-۳- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان آذربایجان غربی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ارومیه	۲۳۲۵	۱۵۳۲۱	۸۰۴۶	۷۲۷۵
اشنویه	۱۸۴۷	۹۶۹۶	۵۱۴۰	۴۵۵۶
بوکان	۴۱	۲۹۷	۱۵۶	۱۴۱
پلدشت	۱۳۵۴	۶۲۵۵	۳۳۰۴	۲۹۵۱
پیرانشهر	۸۳۸	۴۶۳۹	۲۵۲۲	۲۱۱۷
چالدران	۵۴۲	۲۳۸۶	۱۲۳۴	۱۱۵۲
چاپاره	۱۵۳	۹۸۸	۵۱۵	۴۷۳
خوی	۲۵۸۳	۱۴۹۱۱	۷۸۹۲	۷۰۱۹
سردشت	۹۰۹	۴۳۹۹	۲۳۶۰	۲۰۳۹
سلماس	۲۳۲۰	۱۱۴۴۹	۵۹۱۹	۵۵۳۰
شاهین‌دژ	۳۹۹	۱۸۳۶	۱۰۴۷	۷۸۹
شوط	۱۸۸	۹۳۳	۵۱۴	۴۱۹
ماکو	۲۴۲۸	۱۰۹۸۶	۵۸۱۴	۵۱۷۲
مهاباد	۶۶۱	۳۳۰۰	۱۹۳۵	۱۳۶۵
میاندوآب	۸۱۶	۳۰۸۲	۱۶۶۷	۱۴۱۵
نقده	۱۳۰۴	۶۸۱۱	۳۶۵۳	۳۱۵۸
کل	۱۸۷۰۸	۹۷۲۸۹	۵۱۷۱۸	۴۵۵۷۱

جدول ب-۴- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان آذربایجان غربی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ارومیه	۲۱۸۴	۱۴۶۶۸	۷۷۰۵	۶۹۶۳
اشنویه	۱۸۳۷	۹۶۰۵	۵۰۹۸	۴۵۰۷
پیرانشهر	۱۱۹۴	۶۷۲۴	۳۵۸۹	۳۱۳۵
چالدران	۳۸۱۹	۱۷۷۴۵	۹۳۰۵	۸۴۴۰
چاپاره	۴۵	۲۶۷	۱۴۵	۱۲۲
خوی	۲۶۲۸	۱۵۱۸۱	۸۰۵۴	۷۱۲۷
سردشت	۸۲۵	۳۹۹۳	۲۱۴۷	۱۸۴۶
سلماس	۲۴۳۰	۱۱۹۵۸	۶۱۷۴	۵۷۸۴
شاهین‌دژ	۱۰۶۳	۴۸۵۹	۲۶۷۸	۲۱۸۱
ماکو	۷۰۶	۳۰۳۴	۱۶۶۸	۱۳۶۶
مهاباد	۴۷۳	۲۴۲۶	۱۴۷۰	۹۵۶
میاندوآب	۴۶	۱۸۳	۱۰۵	۷۸
نقده	۷۹۶	۴۰۳۷	۲۲۰۳	۱۸۳۴
کل	۱۸۰۴۶	۹۴۶۸۰	۵۰۳۴۱	۴۴۳۳۹

جدول ب-۵- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان اردبیل

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اردبیل	۱۰۴	۳۸۹	۱۹۵	۱۹۴
بيله‌سوار	۴۶۰۲	۱۶۸۰۲	۸۹۰۶	۷۸۹۶
پارس‌آباد	۸۶۳۳	۳۱۷۷۵	۱۷۰۴۶	۱۴۷۲۹
خلخال	۱۳۰۳	۵۴۶۰	۲۹۹۹	۲۴۶۱
سرعین	۶۳	۲۴۶	۱۳۵	۱۱۱
کوثر	۱۳۶	۵۵۰	۲۸۵	۲۶۵
گرمی	۱۷۱۵	۶۸۳۴	۳۶۷۹	۳۱۵۵
مشگین‌شهر	۱۰۲۶	۳۷۰۴	۱۹۹۵	۱۷۰۹
سایر	۵۰	۱۹۶	۱۱۹	۷۷
کل	۱۷۶۳۲	۶۵۹۵۶	۳۵۳۵۹	۳۰۵۹۷

جدول ب-۶- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان اردبیل

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اردبیل	۱۲۱۴	۴۶۳۴	۲۴۸۵	۲۱۴۹
بيله‌سوار	۵	۲۰	۱۰	۱۰
پارس‌آباد	۹	۳۵	۱۷	۱۸
خلخال	۱۳۰۶	۵۴۷۷	۳۰۱۱	۲۴۶۶
سرعین	۸۶۷	۳۲۰۵	۱۷۱۶	۱۴۸۹
کوثر	۱۴۴	۵۸۸	۳۰۷	۲۸۱
گرمی	۱۶۰	۶۲۸	۳۳۱	۲۹۷
مشگین‌شهر	۷۹۲۶	۲۹۳۳۴	۱۵۷۷۳	۱۳۵۶۱
نیر	۴۷۰	۱۶۷۱	۸۹۴	۷۷۷
سایر	۳	۱۵	۷	۸
کل	۱۲۱۰۴	۴۵۶۰۷	۲۴۵۵۱	۲۱۰۵۶

جدول ب-۷- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان اصفهان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اصفهان	۹۴۹	۴۹۶۰	۲۵۰۲	۲۴۵۸
سمیرم	۲۸	۹۴	۴۶	۴۸
فریدون‌شهر	۸	۳۲	۱۴	۱۸
لنجان	۱۷	۸۰	۳۷	۴۳
مبارکه	۵	۴۹	۲۱	۲۸
سایر	۱۰	۵۸	۲۶	۳۲
کل	۱۰۱۷	۵۲۷۳	۲۶۴۶	۲۶۲۷

جدول ب-۸- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان اصفهان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اصفهان	۱۱۵	۵۲۷	۲۹۵	۲۳۲
چادگان	۴۲۵	۲۲۹۴	۱۱۸۲	۱۱۱۲
دهاقان	۷۳	۴۲۵	۲۰۰	۲۲۵
سمیرم	۴۰۶۲	۱۶۹۵۹	۹۱۸۶	۷۷۷۳
شهرضا	۲۸۴	۱۰۷۹	۵۷۲	۵۰۷
فریدون‌شهر	۴۵۲۹	۲۳۷۷۳	۱۲۴۱۵	۱۱۳۵۸
سایر	۸	۳۲	۱۷	۱۵
کل	۹۴۹۶	۴۵۰۸۹	۲۳۸۶۷	۲۱۲۲۲

جدول ب-۹- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان البرز

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اشتهارد	۴۶	۱۷۳	۸۹	۸۴
ساوجبلاغ	۲۱۰	۷۷۵	۴۳۲	۳۴۳
طالقان	۱۴	۵۹	۳۵	۲۴
فردیس	۱۸	۵۸	۲۷	۳۱
کرج	۲۲۳	۷۹۹	۴۱۴	۳۸۵
نظرآباد	۹۵	۳۷۵	۲۱۶	۱۵۹
کل	۶۰۶	۲۲۳۹	۱۲۱۳	۱۰۲۶

جدول ب-۱۰- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان البرز

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اشتهارد	۲۵	۸۶	۴۹	۳۷
ساوجبلاغ	۱۴۸	۵۴۹	۳۰۴	۲۴۵
طالقان	۸۵	۳۰۱	۱۶۷	۱۳۴
فردیس	۱۷	۵۵	۲۶	۲۹
کرج	۲۸۲	۱۰۰۶	۵۳۰	۴۷۶
نظرآباد	۶۲	۲۴۹	۱۴۰	۱۰۹
کل	۶۱۹	۲۲۴۶	۱۲۱۶	۱۰۳۰

جدول ب-۱۱- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان ایلام

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آبدانان	۱۳۶۸	۶۷۰۵	۳۶۶۸	۳۰۳۷
ایلام	۱۸۱۱	۷۹۳۸	۴۳۱۵	۳۶۲۳
ایوان	۸۷۳	۳۶۵۴	۱۹۸۶	۱۶۶۸
بدره	۲۶۶	۱۲۵۴	۷۳۹	۵۱۵
چرداول	۶۸۷	۳۶۴۹	۱۹۸۶	۱۶۶۳
دره‌شهر	۶۷۰	۲۴۱۴	۱۱۳۹	۱۲۷۵
دهلران	۲۰۱۵	۹۷۷۴	۵۲۳۹	۴۵۳۵
سیروان	۳۴۸	۱۵۳۷	۸۶۱	۶۷۶
ملکشاهی	۷۳۳	۲۶۳۷	۱۲۶۰	۱۳۷۷
مهران	۱۸۸۳	۷۵۸۸	۴۳۰۰	۳۲۸۸
کل	۱۰۶۵۴	۴۷۱۵۰	۲۵۴۹۳	۲۱۶۵۷

جدول ب-۱۲- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان ایلام

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آبدانان	۱۳۶۷	۶۷۰۱	۳۶۶۶	۳۰۳۵
ایلام	۹۴۱	۳۳۴۵	۱۹۴۷	۱۳۹۸
ایوان	۸۸۶	۳۷۰۴	۲۰۱۳	۱۶۹۱
بدره	۲۶۸	۱۲۶۲	۷۴۴	۵۱۸
چرداول	۸۴۳	۴۲۳۸	۲۳۹۰	۱۸۴۸
دره‌شهر	۶۰۵	۲۱۶۸	۱۰۰۹	۱۱۵۹
دهلران	۱۱۷۵	۵۸۲۶	۳۰۸۵	۲۷۴۱
سیروان	۳۶۱	۱۵۸۲	۸۸۶	۶۹۶
ملکشاهی	۸۰۴	۲۸۴۲	۱۳۲۵	۱۵۱۷
مهران	۵۱۷	۲۴۶۵	۱۳۴۶	۱۱۱۹
کل	۷۷۶۷	۳۴۱۳۳	۱۸۴۱۱	۱۵۷۲۲

جدول ب-۱۳- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان بوشهر

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
بوشهر	۶۲	۲۷۹	۱۴۴	۱۳۵
تنگستان	۱۱۳	۴۳۶	۲۲۷	۲۰۹
جم	۳۶	۱۴۴	۷۸	۶۶
دشتستان	۳۱۹۳	۱۳۱۳۷	۷۰۳۶	۶۱۰۱
دشتی	۸۳۶	۳۳۴۵	۱۷۶۶	۱۵۷۹
دیر	۳۹	۱۷۷	۹۷	۸۰
دیلم	۴۱	۱۵۲	۸۰	۷۲
گناوه	۹	۳۴	۱۷	۱۷
سایر	۱	۵	۳	۲
کل	۴۳۳۰	۱۷۷۰۹	۹۴۴۸	۸۲۶۱

جدول ب-۱۴- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان تهران

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
پاکدشت	۴۲۸	۱۶۸۰	۹۲۶	۷۵۴
پردیس	۷۳	۲۵۴	۱۴۷	۱۰۷
پیشوا	۶۴	۲۳۵	۱۲۵	۱۱۰
تهران	۶۸	۲۳۲	۱۳۳	۹۹
دماوند	۷۲	۳۱۲	۱۶۸	۱۴۴
ری	۳۲	۱۳۱	۷۱	۶۰
شمیرانات	۲۸	۱۰۷	۶۸	۳۹
قرچک	۷	۲۴	۱۵	۹
ملارد	۳۱	۱۲۱	۶۵	۵۶
ورامین	۲۳۸	۸۹۴	۴۷۸	۴۱۶
سایر	۷	۲۷	۱۵	۱۲
کل	۱۰۴۸	۴۰۱۷	۲۲۱۱	۱۸۰۶

جدول ب-۱۵- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان تهران

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
پاکدشت	۹	۳۳	۱۸	۱۵
پردیس	۷۵	۲۶۰	۱۵۱	۱۰۹
پیشوا	۱۲	۴۱	۱۹	۲۲
تهران	۳۶	۱۱۸	۶۶	۵۲
دماوند	۲۴۳	۹۵۴	۵۲۶	۴۲۸
ری	۱۰	۴۱	۲۳	۱۸
شمیرانات	۶۱۷	۲۳۵۷	۱۲۸۴	۱۰۷۳
فیروزکوه	۵۰۲	۱۷۸۷	۹۶۵	۸۲۲
ورامین	۲۸	۱۱۴	۶۱	۵۳
سایر	۱	۳	۲	۱
کل	۱۵۳۳	۵۷۰۸	۳۱۱۵	۲۵۹۳

جدول ب-۱۶- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان چهارمحال و بختیاری

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اردل	۴۳۲	۱۷۳۳	۱۱۱۵	۶۱۸
بروجن	۱۳	۴۰	۲۵	۱۵
شهرکرد	۸	۲۵	۱۵	۱۰
فارسان	۸	۳۵	۲۰	۱۵
کوهرنگ	۲۳۵	۱۰۶۲	۶۸۸	۳۷۴
کیار	۲۳۲	۸۱۸	۴۶۵	۳۵۳
لردگان	۴۳۲۹	۱۸۳۷۸	۹۸۲۶	۸۵۵۲
کل	۵۲۵۷	۲۲۰۹۱	۱۲۱۵۴	۹۹۳۷

جدول ب-۱۷- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان چهارمحال و بختیاری

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اردل	۵۴۴۲	۲۷۱۸۶	۱۴۰۱۵	۱۳۱۷۱
بروجن	۱۰۰۱	۴۸۵۵	۲۴۶۹	۲۳۸۶
شهرکرد	۲۱۶	۱۰۷۰	۵۳۰	۵۴۰
فارسان	۵۶۶	۲۹۲۷	۱۴۷۶	۱۴۵۱
کوهرنگ	۱۲۴۲۸	۶۴۷۲۶	۳۳۸۵۵	۳۰۸۷۱
کیار	۱۰۸۱	۴۷۹۶	۲۵۳۰	۲۲۶۶
لردگان	۴۳۷۴	۱۸۶۰۳	۹۹۴۵	۸۶۵۸
سایر	۲	۱۰	۴	۶
کل	۲۵۱۱۰	۱۲۴۱۷۳	۶۴۸۲۴	۵۹۳۴۹

جدول ب-۱۸- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان خراسان جنوبی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
بشرویه	۴۳۵	۱۷۱۸	۸۷۲	۸۴۶
بیرجند	۳۸۰	۱۴۰۴	۶۹۴	۷۱۰
خوسف	۸۷۸	۳۳۰۶	۱۷۲۱	۱۵۸۵
درمیان	۳۱۱۴	۱۳۳۸۲	۶۸۸۴	۶۴۹۸
زیرکوه	۲۰۷۳	۹۰۳۴	۴۷۱۴	۴۳۲۰
سرایان	۱۳۱۷	۵۰۴۸	۲۵۹۶	۲۴۵۲
سربیشه	۱۳۹۴	۵۸۵۳	۲۹۳۷	۲۹۱۶
طبس	۱۰۸۴	۴۰۶۰	۲۱۴۶	۱۹۱۴
فردوس	۵۵۵	۲۰۱۷	۱۰۴۵	۹۷۲
قائنات	۱۸۰۷	۷۲۵۴	۳۶۸۶	۳۵۶۸
نهبندان	۲۵۵۳	۱۰۸۷۸	۵۶۰۴	۵۲۷۴
کل	۱۵۵۹۰	۶۳۹۵۴	۳۲۸۹۹	۳۱۰۵۵

جدول ب-۱۹- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان خراسان جنوبی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
بشرویه	۴۳۶	۱۷۲۳	۸۷۴	۸۴۹
بیرجند	۲۰۷	۷۸۶	۴۰۰	۳۸۶
خوسف	۸۹۸	۳۳۷۹	۱۷۶۰	۱۶۱۹
درمیان	۳۱۱۴	۱۳۳۸۲	۶۸۸۴	۶۴۹۸
زیرکوه	۲۰۷۹	۹۰۴۶	۴۷۱۲	۴۳۳۴
سرایان	۱۱۹۳	۴۵۹۵	۲۳۷۸	۲۲۱۷
سربیشه	۲۵۹۹	۱۱۶۰۴	۵۹۱۱	۵۶۹۳
طبس	۶۴۵	۲۴۲۵	۱۲۸۹	۱۱۳۶
فردوس	۷۱۳	۲۵۹۵	۱۳۳۴	۱۲۶۱
قائنات	۱۹۴۳	۷۷۵۳	۳۹۲۴	۳۸۲۹
نهبندان	۳۴۶۰	۱۴۹۷۹	۷۷۶۲	۷۲۱۷
کل	۱۷۲۸۷	۷۲۲۶۷	۳۷۲۲۸	۳۵۰۳۹

جدول ب-۲۰- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان خراسان رضوی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
بجستان	۱۵	۵۲	۳۳	۱۹
بردسکن	۷۳۳	۲۷۸۵	۱۵۴۰	۱۲۴۵
جوین	۱۱۲	۵۴۹	۳۰۳	۲۴۶
چناران	۱۵	۹۳	۵۳	۴۰
خلیل‌آباد	۱۷	۶۷	۳۶	۳۱
خواف	۹۶۵	۳۵۵۸	۱۸۷۵	۱۶۸۳
خوشاب	۱۰۷	۴۲۶	۲۳۶	۱۹۰
داورزن	۲۰	۹۸	۴۹	۴۹
درگز	۴۵۵	۱۸۰۷	۱۰۱۰	۷۹۷
سبزوار	۳۷۵	۱۳۷۲	۷۲۲	۶۵۰
سرخس	۱۲۶۳	۵۷۴۹	۲۸۹۱	۲۸۵۸
کاشمر	۳۰۳	۱۲۰۶	۶۴۲	۵۶۴
کلات	۶۰۳	۲۵۶۴	۱۳۴۹	۱۲۱۵
مشهد	۱۰۹	۵۳۳	۲۷۳	۲۶۰
نیشابور	۹۱	۳۶۳	۱۸۸	۱۷۵
سایر	۷	۳۹	۲۰	۱۹
کل	۵۱۹۰	۲۱۲۶۱	۱۱۲۲۰	۱۰۰۴۱

جدول ب-۲۱- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان خراسان رضوی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
بردسکن	۹۹۶	۳۶۹۲	۲۰۴۰	۱۶۵۲
جوین	۱۵	۶۵	۳۷	۲۸
چناران	۸۲۵	۴۰۵۵	۲۰۵۹	۱۹۹۶
خلیل‌آباد	۱۳۹	۵۴۱	۲۹۱	۲۵۰
خواف	۹۶۵	۳۵۵۷	۱۸۷۴	۱۶۸۳
خوشاب	۹۹	۳۹۵	۲۱۶	۱۷۹
داورزن	۲۰	۹۸	۴۹	۴۹
درگز	۱۲۵	۵۳۲	۳۴۵	۱۸۷
سبزوار	۳۰۹	۱۱۴۴	۵۸۸	۵۵۶
قوچان	۷۹۰	۳۳۲۱	۱۷۲۴	۱۵۹۷
کاشمر	۲۰۸	۷۳۹	۴۱۰	۳۲۹
کلات	۲۳۵	۱۰۰۵	۶۰۶	۳۹۹
مشهد	۸۰۴	۳۲۷۱	۱۵۶۸	۱۷۰۳
نیشابور	۴۱۱	۱۷۷۹	۹۱۳	۸۶۶
سایر	۸	۴۰	۲۰	۲۰
کل	۵۹۴۹	۲۴۲۳۴	۱۲۷۴۰	۱۱۴۹۴

جدول ب-۲۲- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان خراسان شمالی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
اسفراین	۱۰۷۷	۴۵۰۳	۲۶۸۲
بجنورد	۶۸	۳۱۶	۱۷۶
جاجرم	۵۸	۲۵۳	۱۷۶
راز و جرگلان	۱۰۰	۴۴۸	۲۳۲
شیروان	۴۳۱	۱۸۹۴	۹۹۲
فاروج	۴۰	۱۶۷	۹۳
گرمه	۵	۲۱	۱۴
مانه و سملقان	۶۶۱	۲۹۴۶	۱۶۲۱
کل	۲۴۴۰	۱۰۵۴۸	۵۹۸۶

جدول ب-۲۳- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان خراسان شمالی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
اسفراین	۱۴۴۱	۶۲۱۲	۳۶۰۲
بجنورد	۳۰۷	۱۴۱۲	۷۶۶
جاجرم	۵۶	۲۴۸	۱۷۴
شیروان	۱۷۱۰	۸۱۱۶	۴۲۹۷
فاروج	۴۹۵	۲۱۸۸	۱۱۴۶
گرمه	۳۲	۱۲۹	۷۲
مانه و سملقان	۲۶۳	۱۱۳۱	۶۹۵
سایر	۳	۱۴	۱۰
کل	۴۳۰۷	۱۹۴۵۰	۱۰۷۶۲

جدول ب-۲۴- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان خوزستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
آبادان	۵	۲۴	۱۴
آغاچاری	۱۱۴	۵۲۱	۲۵۴
امیدیه	۲۹	۱۴۵	۸۳
اندیکا	۴۸۴۵	۲۳۹۶۴	۱۲۵۳۷
اندیشک	۲۰۱۲	۹۶۴۹	۵۳۶۶
اهواز	۱۸۴	۷۸۸	۴۰۱
ایذه	۵۸۱۱	۲۹۵۰۸	۱۵۰۶۱
باغ‌ملک	۶۳۵	۲۸۵۴	۱۶۲۵
باوی	۱۰	۴۷	۲۴
بهبهان	۵۵۶	۳۰۹۷	۱۷۲۷
حمیدیه	۱۱	۷۹	۳۴
دزفول	۶۹۷۳	۳۶۵۹۷	۱۹۷۷۸
دشت آزادگان	۲۱۸	۱۰۰۲	۵۶۳
رامشیر	۵	۲۴	۱۰
رامهرمز	۵۳۴	۲۶۸۸	۱۵۷۱
شوش	۱۷۳۴	۸۳۷۳	۴۶۱۵
شوشتر	۲۷۲۶	۱۵۷۹۱	۷۸۱۷
گتوند	۱۴۵۳	۷۲۴۱	۳۷۹۵
لالی	۳۰۴۸	۱۶۳۳۶	۸۹۶۱
مسجد سلیمان	۱۶۴۹	۹۱۷۲	۴۶۴۴
هفتکل	۵۳۹	۲۵۳۵	۱۳۱۹
سایر	۱۳	۶۴	۲۹
کل	۳۳۱۰۴	۱۷۰۴۹۹	۹۰۲۲۸

جدول ب-۲۵- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان خوزستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اندیکا	۷۱۴	۳۹۱۴	۲۰۳۵	۱۸۷۹
اندیمشک	۱۶	۷۹	۵۵	۲۴
اهواز	۲۴	۱۱۳	۶۵	۴۸
ایذه	۲۴۸	۱۱۶۸	۷۲۹	۴۳۹
باغ‌ملک	۴۷۳	۲۳۶۰	۱۵۱۱	۸۴۹
بهبهان	۱۶	۷۹	۴۷	۳۲
دزفول	۲۱۰۳	۱۱۶۷۱	۶۸۰۲	۴۸۶۹
دشت آزادگان	۳۳	۱۴۴	۷۳	۷۱
رامهرمز	۷	۴۶	۳۵	۱۱
شوش	۳۵۴	۱۶۹۷	۱۰۲۵	۶۷۲
شوشتر	۵	۲۶	۱۴	۱۲
گتوند	۱۳	۴۴	۲۹	۱۵
لالی	۱۶۷	۱۳۵۷	۶۰۰	۷۵۷
مسجد سلیمان	۱۵	۱۰۱	۵۳	۴۸
سایر	۱	۱۲	۹	۳
کل	۴۱۸۹	۲۲۸۱۱	۱۳۰۸۲	۹۷۲۹

جدول ب-۲۶- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان زنجان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
زنجان	۲۴۷	۹۲۶	۵۰۳	۴۲۳
ماه‌نشان	۳۱۵	۱۱۴۷	۶۲۷	۵۲۰
کل	۵۶۲	۲۰۷۳	۱۱۳۰	۹۴۳

جدول ب-۲۷- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان زنجان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
زنجان	۶۰	۲۲۲	۱۲۳	۹۹
ماه‌نشان	۴۷۶	۱۷۷۵	۹۶۱	۸۱۴
کل	۵۳۶	۱۹۹۷	۱۰۸۴	۹۱۳

جدول ب-۲۸- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان سمنان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آرادان	۳۳۶	۱۱۴۵	۶۰۷	۵۳۸
دامغان	۴۹۲	۱۷۹۹	۹۹۱	۸۰۸
سرخه	۹۱	۳۴۱	۱۸۳	۱۵۸
سمنان	۳۴۶	۱۲۵۶	۶۷۷	۵۷۹
شاهرود	۱۰۸۵	۳۸۸۹	۲۱۱۸	۱۷۷۱
گرمسار	۳۴۵	۱۲۲۱	۶۶۴	۵۵۷
مهدی‌شهر	۴۵۱	۱۶۰۰	۸۴۲	۷۵۸
میامی	۵۲۶	۱۸۴۴	۱۰۲۷	۸۱۷
کل	۳۶۷۲	۱۳۰۹۵	۷۱۰۹	۵۹۸۶

جدول ب-۲۹- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بییلاقی استان سمنان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آرادان	۷۳	۲۳۹	۱۲۳	۱۱۶
دامغان	۳۹۶	۱۴۶۹	۸۱۱	۶۵۸
سرخه	۷۲	۲۳۴	۱۲۸	۱۰۶
سمنان	۹۰	۳۱۰	۱۶۷	۱۴۳
شاهرود	۶۸۴	۲۴۴۸	۱۳۶۴	۱۰۸۴
گرمسار	۶	۲۳	۱۳	۱۰
مهدی‌شهر	۱۰۱۷	۳۶۸۶	۱۹۶۲	۱۷۲۴
میامی	۴۹۵	۱۷۳۰	۹۶۳	۷۶۷
کل	۲۸۳۳	۱۰۱۳۹	۵۵۳۱	۴۶۰۸

جدول ب-۳۰- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان سیستان و بلوچستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ایرانشهر	۷۴۳	۳۲۳۶	۱۶۸۹	۱۵۴۷
چابهار	۹۴	۵۰۲	۲۹۳	۲۰۹
خاش	۴۱۰۲	۱۹۵۵۶	۹۸۱۵	۹۷۴۱
دلگان	۱۹۶۲	۹۷۹۹	۵۰۶۶	۴۷۳۳
زابل	۸۸۴	۳۷۷۲	۱۹۹۷	۱۷۷۵
زاهدان	۳۴۸۲	۱۶۹۴۲	۸۶۳۶	۸۳۰۶
سراوان	۱۳۳۵	۵۶۳۲	۳۰۰۶	۲۶۲۶
سرباز	۲۲۸۶	۱۱۶۰۸	۵۹۶۹	۵۶۳۹
سیب و سوران	۱۱۵۳	۵۲۲۳	۲۷۰۹	۲۵۱۴
فنوج	۲۲۲۸	۱۰۴۳۲	۵۳۲۸	۵۱۰۴
قصر قند	۵۹۹	۲۶۴۲	۱۴۰۴	۱۲۳۸
کنارک	۲۰۰	۹۶۴	۶۱۱	۳۵۳
مهرستان	۲۲۵۹	۱۱۵۴۲	۵۷۸۴	۵۷۵۸
میرجاوه	۱۶۲۳	۷۷۴۹	۳۹۹۵	۳۷۵۴
نیک‌شهر	۸۹۳	۴۴۱۲	۲۶۷۵	۱۷۳۷
نیمروز	۱۲۷۶	۶۱۸۷	۳۲۱۰	۲۹۷۷
هامون	۵۱۰	۲۴۹۸	۱۳۰۰	۱۱۹۸
هیرمند	۱۰۱۱	۴۸۱۷	۲۴۹۷	۲۳۲۰
کل	۲۶۶۴۰	۱۲۷۵۱۳	۶۵۹۸۴	۶۱۵۲۹

جدول ب-۳۱- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بییلاقی استان سیستان و بلوچستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ایرانشهر	۷۶۳	۳۳۳۲	۱۷۴۰	۱۵۹۲
چابهار	۹۴	۵۰۲	۲۹۳	۲۰۹
خاش	۴۳۷۷	۲۰۹۳۶	۱۰۵۴۰	۱۰۳۹۶
دلگان	۱۹۴۹	۹۷۴۱	۵۰۳۳	۴۷۰۸
زابل	۳۰	۱۱۲	۴۹	۶۳
زاهدان	۳۷۲۳	۱۸۰۶۴	۹۲۴۲	۸۸۲۲
سراوان	۱۳۳۵	۵۶۳۲	۳۰۰۶	۲۶۲۶
سرباز	۲۲۴۶	۱۱۳۹۶	۵۸۶۴	۵۵۳۲
سیب و سوران	۱۱۵۳	۵۲۲۳	۲۷۰۹	۲۵۱۴
فنونج	۲۲۲۸	۱۰۴۳۲	۵۳۲۸	۵۱۰۴
قصر قند	۶۳۷	۲۸۴۴	۱۵۰۴	۱۳۴۰
کنارک	۲۰۴	۹۸۸	۶۲۵	۳۶۳
مهرستان	۲۲۵۹	۱۱۵۴۲	۵۷۸۴	۵۷۵۸
میرجاوه	۱۶۱۸	۷۷۱۷	۳۹۷۸	۳۷۳۹
نیک شهر	۸۸۵	۴۳۶۵	۲۶۵۲	۱۷۱۳
نیمروز	۸۰۲	۳۷۲۶	۱۹۵۴	۱۷۷۲
هامون	۸۹	۴۳۱	۲۱۵	۲۱۶
هیرمند	۱۲۲	۶۱۳	۳۰۴	۳۰۹
کل	۲۴۵۱۴	۱۱۷۵۹۶	۶۰۸۲۰	۵۶۷۷۶

جدول ب-۳۲- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان فارس

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		کل
		مرد	زن	
آباده	۳۲	۸۱	۸۵	۱۶۶
ارسنجان	۳۷۸	۱۱۸۱	۱۱۱۱	۲۲۹۲
استهبان	۵۵	۱۲۶	۱۱۹	۲۴۵
اقلید	۴۸	۱۰۶	۹۴	۲۰۰
اوز	۶	۱۳	۷	۲۰
بختگان	۱۰۰	۲۵۴	۲۱۰	۴۶۴
بوانات	۷۳	۱۷۴	۱۴۵	۳۱۹
پاسارگاد	۲۶	۵۹	۶۳	۱۲۲
جهرم	۲۲۵۸	۴۷۱۵	۴۰۲۹	۸۷۴۴
خرامه	۳۳۵	۵۷۵	۴۷۳	۱۰۴۸
خرم‌بید	۲۱	۴۶	۴۲	۸۸
خفر	۱۴	۲۵	۲۲	۴۷
خنج	۱۶۶۵	۴۲۰۸	۳۷۵۲	۷۹۶۰
داراب	۱۲۵۳	۳۱۴۸	۲۸۳۰	۵۹۷۸
رستم	۵۱۴	۱۰۶۶	۱۰۱۳	۲۰۷۹
زرین‌دشت	۸۵۶	۲۰۶۷	۱۸۵۱	۳۹۱۸
سپیدان	۴۲	۱۰۰	۱۰۱	۲۰۱
سرچهان	۵	۱۳	۱۵	۲۸
سروستان	۴۹۴	۱۱۱۵	۹۱۵	۲۰۳۰
شیراز	۶۹	۱۴۲	۱۳۴	۲۷۶
فرشبند	۴۲۷۹	۱۰۰۸۶	۸۹۶۰	۱۹۰۴۶
فسا	۱۳۸۳	۳۱۸۰	۲۹۱۴	۶۰۹۴
فیروزآباد	۱۱۳۲	۳۳۶۸	۲۸۴۸	۶۲۱۶
قیر و کارزین	۲۱۷۱	۶۱۳۹	۵۳۱۱	۱۱۴۵۰
کازرون	۲۹۰۹	۶۷۷۲	۵۷۷۱	۱۲۵۴۳
کوار	۷۶	۱۸۵	۱۶۲	۳۴۷
کوه‌چنار	۷	۱۷	۱۰	۲۷
لارستان	۲۱۸۲	۵۲۳۶	۴۳۲۱	۹۵۵۷
لامرد	۹۸	۲۸۶	۲۷۶	۵۶۲
مرودشت	۱۲۶	۲۹۸	۲۲۲	۵۲۰
ممسنی	۳۵۷۰	۷۸۸۲	۷۰۹۶	۱۴۹۷۸
مهر	۴۷	۱۲۲	۹۲	۲۱۴
نیریز	۵۵۴	۱۵۴۲	۱۳۵۰	۲۸۹۲
سایر	۲	۹	۴	۱۳
کل	۲۶۷۸۰	۶۴۳۳۶	۵۶۳۴۸	۱۲۰۶۸۴

جدول ب-۳۳- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان فارس

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آباده	۲۶۳۶	۱۱۶۹۴	۶۰۴۸	۵۶۴۶
ارسنجان	۳۴۲	۲۰۵۹	۱۰۵۲	۱۰۰۷
استهبان	۴۹	۲۱۱	۱۰۸	۱۰۳
اقلید	۴۸۷۴	۲۱۳۰۳	۱۱۲۹۳	۱۰۰۱۰
بوانات	۱۴۷۱	۷۳۳۸	۳۸۴۱	۳۴۹۷
بیضا	۳۸۵	۱۹۱۲	۱۰۴۸	۸۶۴
پاسارگاد	۵۱۵	۲۵۶۱	۱۳۹۲	۱۱۶۹
جهرم	۸۶۷	۳۱۸۵	۱۷۲۶	۱۴۵۹
خرامه	۵۸۱	۱۸۳۱	۹۹۶	۸۳۵
خرم‌بید	۶۲۶	۲۷۸۶	۱۴۲۶	۱۳۶۰
خنج	۳۰	۱۳۹	۷۲	۶۷
داراب	۴۷۵	۲۱۳۵	۱۱۲۸	۱۰۰۷
رستم	۳۰	۱۲۷	۷۱	۵۶
زرقان	۲۰۹	۹۴۱	۴۹۰	۴۵۱
زرین‌دشت	۵۹۳	۲۶۸۳	۱۴۳۵	۱۲۴۸
سپیدان	۱۸۷۵	۸۳۱۸	۴۴۳۶	۳۸۸۲
سرچهان	۴۳۸	۲۴۱۲	۱۳۰۶	۱۱۰۶
سروستان	۳۹۴	۱۵۸۸	۸۷۳	۷۱۵
شیراز	۳۵۳۸	۱۵۰۶۶	۸۰۵۴	۷۰۱۲
فرابند	۲۷۵	۱۲۴۳	۶۵۵	۵۸۸
فسا	۱۱۶۴	۴۹۸۱	۲۶۱۳	۲۳۶۸
فیروزآباد	۱۹۳۱	۹۹۹۶	۵۳۹۸	۴۵۹۸
قیر و کارزین	۶۶	۳۴۳	۱۷۷	۱۶۶
کازرون	۹۲	۴۱۰	۲۱۳	۱۹۷
کوار	۲۶۱	۱۱۲۲	۶۱۸	۵۰۴
لارستان	۱۳۸	۵۹۱	۳۱۰	۲۸۱
لامرد	۲۰	۱۰۸	۵۷	۵۱
مرودشت	۱۳۱۸	۵۴۱۳	۲۹۶۶	۲۴۴۷
ممسنی	۱۰۳۹	۴۵۰۴	۲۳۳۷	۲۱۶۷
نیریز	۲۱۲	۹۷۷	۵۳۰	۴۴۷
سایر	۲۲	۱۰۳	۵۵	۴۸
کل	۲۶۴۶۶	۱۱۸۰۸۰	۶۲۷۲۴	۵۵۳۵۶

جدول ب-۳۴- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان قزوین

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آبیک	۶۳	۲۸۲	۱۹۶	۸۶
البرز	۲۱	۱۱۸	۶۰	۵۸
بوئین‌زهرا	۴۴	۱۸۷	۱۲۸	۵۹
قزوین	۲۹۰	۱۳۲۲	۹۵۴	۳۶۸
کل	۴۱۸	۱۹۰۹	۱۳۳۸	۵۷۱

جدول ب-۳۵- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان قزوین

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
آبیک	۳۹	۱۹۹	۱۴۸
آوج	۱۱	۳۴	۲۱
بوئین‌زهرا	۶۲	۲۷۰	۱۶۵
قزوین	۳۰۲	۱۳۸۷	۹۸۷
سایر	۱	۸	۴
کل	۴۱۵	۱۸۹۸	۱۳۲۵

جدول ب-۳۶- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان قم

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
قم	۲۹۸	۱۱۳۲	۵۹۸
کل	۲۹۸	۱۱۳۲	۵۹۸

جدول ب-۳۷- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان کرمان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
ارزویییه	۱۹۲۰	۷۶۲۵	۳۹۹۷
بافت	۱۱۴۳	۴۵۸۳	۲۴۳۹
بردسیر	۳۱۵	۱۱۶۸	۶۲۷
بم	۷۷۸	۳۰۵۶	۱۵۸۴
جیرفت	۳۱۸۸	۱۲۶۰۱	۶۶۸۷
رابر	۶۱۹	۲۴۴۸	۱۲۶۷
راور	۴۵	۱۷۶	۹۶
رفسنجان	۲۹۵	۹۷۷	۵۳۴
رودبار جنوب	۳۷۴۵	۱۶۱۳۰	۸۴۹۸
ریگان	۱۶۹۸	۷۵۶۴	۳۷۹۵
زرنند	۹۹	۴۲۹	۲۷۴
سیرجان	۲۴۵۵	۹۱۳۵	۴۸۰۳
شهر بابک	۲۰۸۱	۷۲۹۱	۳۹۶۷
عنبرآباد	۲۳۸۶	۹۴۵۰	۴۹۵۹
فاریاب	۱۵۴۲	۵۸۲۹	۳۰۸۷
فهرج	۴۴۴	۱۸۲۸	۹۹۶
قلعه‌گنج	۳۰۰۶	۱۲۴۴۵	۶۴۲۰
کرمان	۱۳۷	۵۷۱	۳۱۹
کهنوج	۱۶۴۷	۶۵۹۱	۳۴۷۰
کوهبنان	۲۸	۱۱۲	۷۰
منوجان	۱۸۰۸	۶۹۳۶	۳۶۶۶
نرماشیر	۲۴۳	۹۸۴	۵۱۶
سایر	۵	۱۵	۸
کل	۲۹۶۲۷	۱۱۷۹۴۴	۶۲۰۷۹

جدول ب-۳۸- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بییلاقی استان کرمان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ارزویییه	۸۳۵	۳۵۳۹	۱۸۴۲	۱۶۹۷
بافت	۲۴۰۹	۹۷۱۷	۵۰۷۹	۴۶۳۸
بردسیر	۱۶۸۲	۶۷۶۵	۳۴۷۷	۳۲۸۸
بم	۸۹۳	۳۵۱۰	۱۸۲۴	۱۶۸۶
جیرفت	۳۰۰۵	۱۱۸۳۳	۶۳۲۱	۵۵۱۲
رابر	۲۵۲۴	۱۰۰۳۰	۵۱۹۷	۴۸۳۳
راور	۵۰	۱۹۵	۱۰۸	۸۷
رفسنجان	۲۸۷	۹۵۲	۵۲۱	۴۳۱
رودبار جنوب	۳۵۶۷	۱۵۴۳۷	۸۱۴۱	۷۲۹۶
ریگان	۲۱۶۴	۹۴۹۵	۴۸۲۶	۴۶۶۹
زرند	۱۰۳	۴۵۱	۲۸۵	۱۶۶
سیرجان	۲۶۴۴	۹۹۸۴	۵۲۲۸	۴۷۵۶
شهر بابک	۲۰۸۳	۷۲۹۵	۳۹۶۸	۳۳۲۷
عنبرآباد	۲۱۹۶	۸۷۱۶	۴۵۶۸	۴۱۴۸
فاریاب	۵۲۷	۱۹۲۷	۱۰۲۳	۹۰۴
فهرج	۲۵	۱۱۱	۶۶	۴۵
قلعه‌گنج	۲۹۸۳	۱۲۳۴۸	۶۳۷۳	۵۹۷۵
کرمان	۲۹۰	۱۱۸۸	۶۳۶	۵۵۲
کهنوج	۵۳۱	۲۰۸۷	۱۱۲۴	۹۶۳
کوهینان	۲۲	۷۷	۵۰	۲۷
منوجان	۱۲۸۴	۵۰۰۱	۲۶۴۹	۲۳۵۲
نرماشیر	۸۲	۳۲۲	۱۷۷	۱۴۵
سایر	۴	۱۲	۷	۵
کل	۳۰۱۹۰	۱۲۰۹۹۲	۶۳۴۹۰	۵۷۵۰۲

جدول ب-۳۹- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان کرمانشاه

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اسلام‌آباد غرب	۹۲	۴۰۹	۲۲۰	۱۸۹
پاوه	۴۲۸	۱۷۹۹	۸۸۸	۹۱۱
ثلاث باباجانی	۹۷۴	۴۶۸۹	۲۴۴۳	۲۲۴۶
جوانرود	۱۰۵۱	۵۱۷۴	۲۷۱۰	۲۴۶۴
دالاهو	۵۴۴	۲۱۱۱	۱۱۲۲	۹۸۹
روانسر	۲۰۰	۸۷۶	۵۲۰	۳۵۶
سر پل ذهاب	۴۷۷۴	۱۹۷۴۸	۱۰۵۱۸	۹۲۳۰
صحنه	۱۹۲	۸۰۲	۴۲۶	۳۷۶
قصر شیرین	۲۱۵۶	۹۵۰۱	۵۱۹۳	۴۳۰۸
کرمانشاه	۸۵۳	۴۰۵۱	۲۱۶۱	۱۸۹۰
کنگاور	۱۹۳	۷۹۶	۴۲۷	۳۶۹
گیلان‌غرب	۱۸۹۵	۸۰۵۶	۴۴۳۶	۳۶۲۰
سایر	۳	۱۵	۱۰	۵
کل	۱۳۳۵۵	۵۸۰۲۷	۳۱۰۷۴	۲۶۹۵۳

جدول ب-۴۰- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان کرمانشاه

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اسلام‌آباد غرب	۱۱۳۹	۵۷۲۴	۳۱۰۴	۲۶۲۰
پاوه	۶۲۲	۲۶۴۱	۱۳۱۷	۱۳۲۴
ثلاث باباجانی	۸۲۴	۳۹۶۴	۲۰۸۰	۱۸۸۴
جوانرود	۹۹۴	۵۰۱۴	۲۶۲۵	۲۳۸۹
دالاهو	۵۵۷۳	۲۲۶۳۱	۱۲۰۹۶	۱۰۵۳۵
روانسر	۲۶۳	۱۱۶۴	۶۷۰	۴۹۴
سرپل ذهاب	۱۰	۳۷	۱۷	۲۰
سنقر	۵۲	۲۳۶	۱۲۸	۱۰۸
صحنه	۴۹۸	۲۱۹۲	۱۱۹۴	۹۹۸
قصر شیرین	۷	۲۷	۱۳	۱۴
کرمانشاه	۳۲۶۵	۱۵۵۹۴	۸۴۰۵	۷۱۸۹
کنگاور	۲۳۴	۱۰۰۱	۵۱۳	۴۸۸
گیلان‌غرب	۱۲۴۴	۴۹۳۷	۲۷۱۶	۲۲۲۱
هرسین	۴۱	۲۱۶	۱۱۴	۱۰۲
سایر	۲	۱۲	۸	۴
کل	۱۴۷۶۸	۶۵۳۹۰	۳۵۰۰۰	۳۰۳۹۰

جدول ب-۴۱- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان کهگیلویه و بویر احمد

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
باشت	۴۲۸	۱۲۹۹	۷۱۲	۵۸۷
بهمئی	۱۰۳۷	۴۱۸۵	۲۲۳۲	۱۹۵۳
بویر احمد	۹۴۳	۴۱۴۷	۲۲۱۳	۱۹۳۴
چرام	۹۷۲	۳۸۱۵	۲۱۵۰	۱۶۶۵
دنا	۱۷۷	۸۰۱	۴۵۴	۳۴۷
کهگیلویه	۲۰۹۲	۸۷۹۵	۴۸۸۱	۳۹۱۴
گچساران	۹۶۰	۳۱۸۲	۱۷۲۹	۱۴۵۳
لنده	۴۷۹	۱۹۸۵	۱۱۰۵	۸۸۰
سایر	۲۲۴	۱۰۵۸	۵۶۱	۴۹۷
کل	۷۳۱۲	۲۹۲۶۷	۱۶۰۳۷	۱۳۲۳۰

جدول ب-۴۲- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان کهگیلویه و بویر احمد

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
باشت	۳۳۴	۹۷۳	۵۳۹	۴۳۴
بهمئی	۵۳۱	۲۱۳۵	۱۱۳۵	۱۰۰۰
بویر احمد	۳۶۸۶	۱۵۹۱۷	۸۶۲۲	۷۲۹۵
چرام	۷۹۵	۳۰۴۶	۱۷۱۶	۱۳۳۰
دنا	۱۰۴	۴۳۳	۲۲۷	۲۰۶
کهگیلویه	۱۴۳۷	۷۰۱۵	۳۸۹۵	۳۱۲۰
گچساران	۲۱	۷۴	۴۰	۳۴
لنده	۳۱۱	۱۲۸۶	۶۷۸	۶۰۸
سایر	۱۲۷۰	۵۴۵۰	۲۹۸۲	۲۴۶۸
کل	۸۴۸۹	۳۶۳۲۹	۱۹۸۳۴	۱۶۴۹۵

جدول ب-۴۳- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان گلستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آزادشهر	۴۰	۹۰	۴۹	۴۱
کلاله	۱۱۰	۷۵۳	۳۸۸	۳۶۵
گرگان	۱۰۹	۳۴۹	۱۹۲	۱۵۷
گنبد کاووس	۱۰۲۰	۷۲۵۶	۳۸۲۶	۳۴۳۰
مراوه‌تپه	۲۹۲۰	۱۴۶۱۳	۷۶۱۴	۶۹۹۹
سایر	۱	۵	۳	۲
کل	۴۲۰۰	۲۳۰۶۶	۱۲۰۷۲	۱۰۹۹۴

جدول ب-۴۴- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان گلستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آزادشهر	۴۳	۱۰۹	۵۹	۵۰
رامیان	۷	۳۰	۱۴	۱۶
علی‌آباد	۷	۶۴	۳۴	۳۰
کلاله	۷۲	۵۶۲	۲۹۰	۲۷۲
گرگان	۱۶۳	۵۴۹	۳۰۷	۲۴۲
گنبد کاووس	۸۷۷	۶۴۴۷	۳۳۶۵	۳۰۸۲
مراوه‌تپه	۷۰۴	۴۵۲۱	۲۲۷۵	۲۲۴۶
سایر	۶	۵۶	۲۹	۲۷
کل	۱۸۷۹	۱۲۳۳۸	۶۳۷۳	۵۹۶۵

جدول ب-۴۵- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان گیلان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
املش	۴۰	۱۴۶	۸۰	۶۶
رضوان‌شهر	۲۱۹	۹۱۵	۴۸۷	۴۲۸
رودبار	۲۷۳	۱۰۲۵	۵۴۰	۴۸۵
رودسر	۷	۱۵	۷	۸
سیاهکل	۷	۳۰	۱۶	۱۴
شفت	۵۳	۱۹۴	۱۰۰	۹۴
طوالش	۹۴۰	۳۹۳۶	۲۱۲۴	۱۸۱۲
فومن	۲۳	۷۰	۳۸	۳۲
لنگرود	۹	۲۸	۱۵	۱۳
ماسال	۲۷	۹۹	۵۹	۴۰
کل	۱۵۹۸	۶۴۵۸	۳۴۶۶	۲۹۹۲

جدول ب-۴۶- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان گیلان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
املش	۴۷	۱۶۵	۸۹	۷۶
رضوان شهر	۲۱۹	۹۱۵	۴۸۷	۴۲۸
رودبار	۲۷۴	۱۰۲۸	۵۴۳	۴۸۵
رودسر	۷	۱۵	۷	۸
سیاهکل	۹	۳۹	۲۲	۱۷
شفت	۵۳	۱۹۴	۱۰۰	۹۴
طوالش	۹۸۱	۴۱۱۷	۲۲۲۳	۱۸۹۴
فومن	۲۳	۷۰	۳۸	۳۲
ماسال	۲۷	۹۹	۵۹	۴۰
سایر	۲	۸	۵	۳
کل	۱۶۴۲	۶۶۵۰	۳۵۷۳	۳۰۷۷

جدول ب-۴۷- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان لرستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
الیگودرز	۱۸۰۳	۷۵۶۴	۴۱۲۴	۳۴۴۰
بروجرد	۷	۲۸	۱۵	۱۳
پل دختر	۱۹۳۴	۷۱۲۶	۳۹۳۶	۳۱۹۰
خرم‌آباد	۷۶۱	۲۸۳۵	۱۵۶۹	۱۲۶۶
دلفان	۷۸۸	۳۰۵۸	۱۶۳۵	۱۴۲۳
دوره	۱۰۶۶	۳۳۲۵	۱۸۵۱	۱۴۷۴
دورود	۲۷۰	۱۱۵۹	۶۱۸	۵۴۱
رومشکان	۴۳۹	۱۷۱۴	۹۰۳	۸۱۱
سلسله	۵۰۶	۱۸۲۹	۱۰۱۸	۸۱۱
کوهدشت	۱۵۷۱	۶۴۲۴	۳۴۰۹	۳۰۱۵
سایر	۴	۱۳	۸	۵
کل	۹۱۴۹	۳۵۰۷۵	۱۹۰۸۶	۱۵۹۸۹

جدول ب-۴۸- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان لرستان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ازنا	۳۱	۱۱۹	۶۵	۵۴
الیگودرز	۳۳۵۳	۱۴۸۶۸	۸۰۰۷	۶۸۶۱
بروجرد	۱۲	۴۷	۲۸	۱۹
پل دختر	۱۰۶۴	۴۱۰۳	۲۲۵۳	۱۸۵۰
خرم‌آباد	۳۳۶۳	۱۴۰۴۱	۷۸۲۴	۶۲۱۷
دلفان	۱۰۵۱	۴۱۳۸	۲۲۰۶	۱۹۳۲
دوره	۹۵۵	۲۹۰۱	۱۶۲۷	۱۲۷۴
دورود	۵۳۴	۲۵۲۹	۱۳۶۷	۱۱۶۲
رومشکان	۳۸۶	۱۴۷۴	۷۷۹	۶۹۵
سلسله	۹۳۶	۳۲۳۱	۱۷۹۳	۱۴۳۸
کوهدشت	۱۳۷۵	۵۶۰۵	۲۹۸۲	۲۶۲۳
کل	۱۳۰۶۰	۵۳۰۵۶	۲۸۹۳۱	۲۴۱۲۵

جدول ب- ۴۹- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان مازندران

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
آمل	۱۰۶	۳۴۷	۲۰۰
بابل	۱۱۲	۳۷۸	۲۰۹
بهشهر	۱۰	۴۱	۲۴
جویبار	۱۰۷	۵۶۰	۲۹۳
چالوس	۹	۳۶	۲۰
ساری	۹۲	۳۹۰	۲۱۷
سوادکوه	۵	۲۱	۱۰
سوادکوه شمالی	۱۴۰	۴۵۸	۲۸۱
عباس‌آباد	۱۹۱	۶۸۶	۳۵۲
فریدون‌کنار	۱۰	۳۵	۲۰
قائم‌شهر	۱۴۰	۴۷۵	۲۶۶
گلوگاه	۶	۱۹	۱۰
محمودآباد	۱۴	۵۴	۲۹
میان‌دورود	۶	۲۵	۱۴
نور	۵	۱۷	۹
نوشهر	۲۸	۱۰۱	۵۴
سایر	۱۶	۱۰۶	۶۶
کل	۹۹۷	۳۷۴۹	۲۰۷۴

جدول ب- ۵۰- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان مازندران

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)	
		کل	مرد
آمل	۴۶۲	۱۶۴۵	۸۷۰
بابل	۶۹	۲۴۷	۱۴۲
بهشهر	۱۳	۴۰	۲۱
تنکابن	۹۲	۳۱۸	۱۷۳
چالوس	۶	۲۱	۱۳
ساری	۱۳	۶۱	۳۴
سوادکوه	۶۰۵	۲۳۱۲	۱۲۸۹
کلاردشت	۱۱۰	۴۱۳	۲۰۴
نکا	۱۲	۵۰	۲۹
نور	۷۷	۲۷۱	۱۵۰
نوشهر	۸	۲۸	۱۳
سایر	۳	۳۷	۳۳
کل	۱۴۷۰	۵۴۴۳	۲۹۷۱

جدول ب-۵۱- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان مرکزی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
خمین	۲۴	۱۱۰	۶۵	۴۵
دلیجان	۱۸	۷۵	۴۶	۲۹
زرنديه	۳۹۰	۱۴۷۹	۸۰۸	۶۷۱
ساوه	۳۲۹	۱۲۶۰	۶۶۸	۵۹۲
سایر	۲	۸	۳	۵
کل	۷۶۳	۲۹۳۲	۱۵۹۰	۱۳۴۲

جدول ب-۵۲- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان مرکزی

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ازاک	۹	۳۹	۲۵	۱۴
خمین	۸	۳۲	۱۸	۱۴
دلیجان	۹	۳۶	۲۱	۱۵
زرنديه	۶۴۶	۲۵۱۰	۱۳۵۲	۱۱۵۸
ساوه	۳۵۲	۱۳۳۶	۷۱۸	۶۱۸
سایر	۳	۱۰	۵	۵
کل	۱۰۲۷	۳۹۶۳	۲۱۳۹	۱۸۲۴

جدول ب-۵۳- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان هرمزگان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
بندرعباس	۱۰	۸۹	۳۵	۵۴
پارسیان	۳۲	۲۱۶	۱۰۴	۱۱۲
جاسک	۹	۴۸	۲۶	۲۲
حاجی‌آباد	۹۴۸	۴۲۴۰	۲۱۷۳	۲۰۶۷
رودان	۲۶۲	۱۳۸۵	۶۳۷	۷۴۸
میناب	۳۱۶	۱۳۴۲	۶۸۴	۶۵۸
سایر	۵	۲۳	۱۲	۱۱
کل	۱۵۸۲	۷۳۴۳	۳۶۷۱	۳۶۷۲

جدول ب-۵۴- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان هرمزگان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
پارسیان	۳۲	۲۱۶	۱۰۴	۱۱۲
جاسک	۹	۴۸	۲۶	۲۲
حاجی‌آباد	۵۳۵	۲۱۹۹	۱۱۸۰	۱۰۱۹
رودان	۱۱۸	۴۸۷	۲۶۳	۲۲۴
میناب	۳۰۵	۱۲۷۴	۶۴۸	۶۲۶
سایر	۴	۲۰	۱۲	۸
کل	۱۰۰۳	۴۲۴۴	۲۲۳۳	۲۰۱۱

جدول ب-۵۵- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان همدان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
بهار	۲۱	۷۱	۳۹	۳۲
تویسرکان	۲۶	۱۰۶	۵۳	۵۳
ملایر	۶۴	۲۶۰	۱۴۵	۱۱۵
نهاوند	۳۱۱	۱۱۸۳	۶۶۰	۵۲۳
همدان	۳۱۴	۱۱۶۴	۶۲۰	۵۴۴
سایر	۲	۷	۳	۴
کل	۷۳۸	۲۷۹۱	۱۵۲۰	۱۲۷۱

جدول ب-۵۶- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان همدان

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
اسدآباد	۱۶	۶۲	۳۱	۳۱
بهار	۱۶۹	۶۱۷	۳۱۹	۲۹۸
تویسرکان	۴۴۰	۲۰۴۹	۱۱۶۲	۸۸۷
ملایر	۱۰۱	۴۱۲	۲۲۵	۱۸۷
نهاوند	۹۷۶	۳۸۹۳	۲۱۴۶	۱۷۴۷
همدان	۹۸۸	۴۱۱۲	۲۲۴۲	۱۸۷۰
سایر	۲	۶	۲	۴
کل	۲۶۹۲	۱۱۱۵۱	۶۱۲۷	۵۰۲۴

جدول ب-۵۷- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق قشلاقی استان یزد

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
ابركوه	۳۱۶	۱۵۴۰	۷۲۱	۸۱۹
سایر	۱	۲	۱	۱
کل	۳۱۷	۱۵۴۲	۷۲۲	۸۲۰

جدول ب-۵۸- تعداد خانوارها و جمعیت عشایر کوچنده به تفکیک جنس و شهرستان در مناطق بیلاقی استان یزد

شهرستان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
سایر	۲	۵	۴	۱
کل	۲	۵	۴	۱

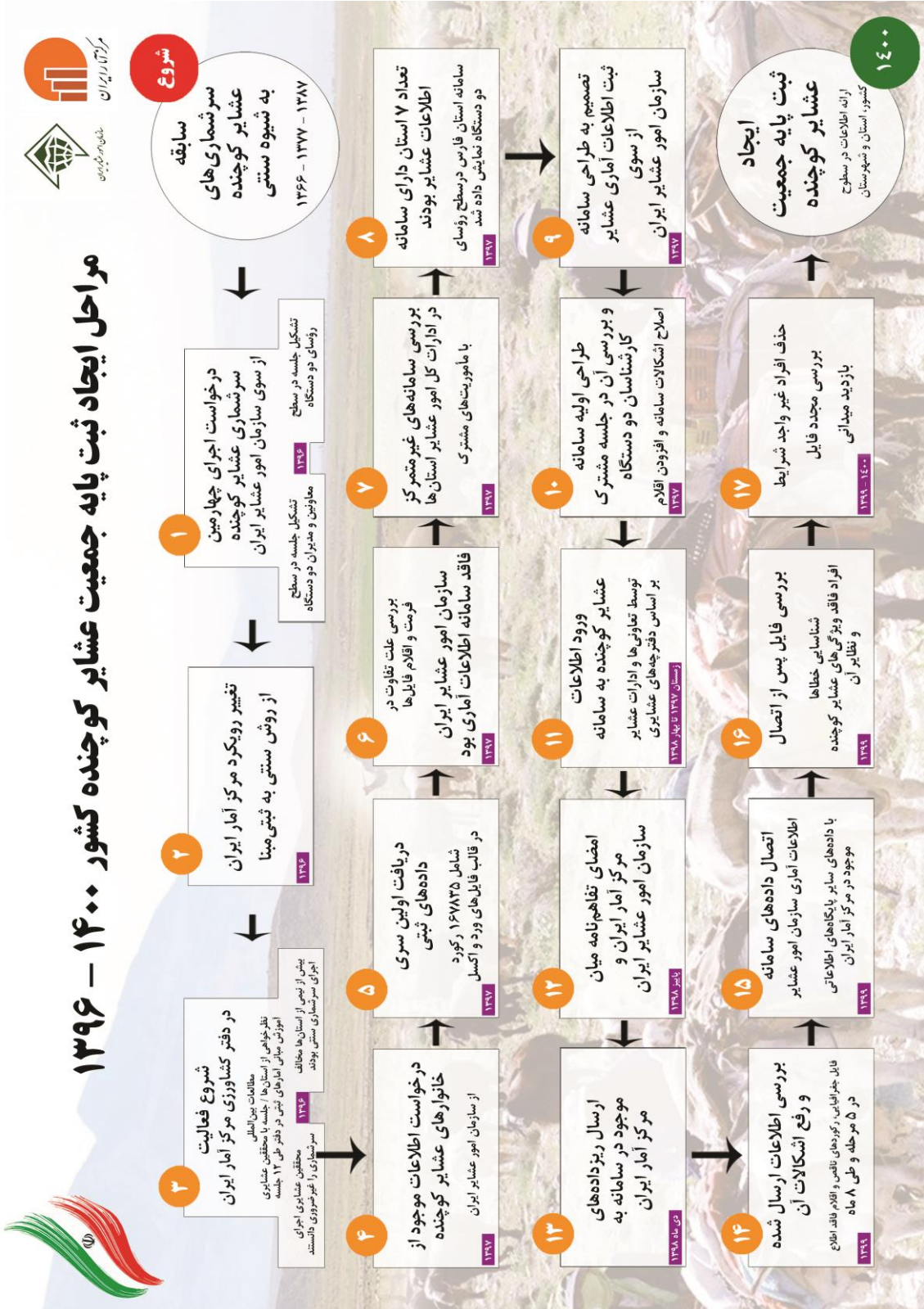
پیوست پ:

تعداد رکوردهای جور شده‌ی دادگان سازمان امور عشایر ایران با دادگان‌های سایر دستگاه‌های اجرایی کشور

 سازمان بهداشت دام ایران	 سازمان بهداشت دام و سلامت	 سازمان بهداشت دام ایران	 سازمان بهداشت دام ایران
۹۴۶۰۸۷	۹۸۲۵۵۵	۱۰۹۶۶۹۸	۱۱۱۵۰۴۱
 سازمان بهداشت دام ایران	 سازمان بهداشت دام ایران	 وزارت آموزش و پرورش	 سازمان بهداشت دام ایران
۱۰۰۹۰۲ خانوار	۱۹۱۴۵۷	۲۲۱۱۳۹	۳۷۱۳۲۱
 وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	 وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	 سازمان بهداشت دام ایران	 سازمان بهداشت دام ایران
۵۹۷ اساتید و کارکنان	۲۳۱۸۷ دانشجویان	۲۳۸۶۷	۱۰۴۴۷۲
 پدیده مرکزی جمهوری اسلامی ایران	 سازمان بهداشت دام ایران	 سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور	 سازمان امور مالیاتی کشور
	۸۱۹۱۷	۶۵۶۱	۱۶۳۴۰

پیوست ت:

مراحل ایجاد ثبت پایهی جمعیت عشایر کوچندهی کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

پیوست ث:

جدول‌های اولیه‌ی جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور

جدول ث-۱- جمعیت عشایر کوچنده‌ی کشور به تفکیک جنس و طبقات سنی (نفر؛ نتایج اولیه)

گروه سنی	جمعیت	مرد	زن
۰-۴ ساله	۸۴۹۲۵	۴۴۲۴۹	۴۰۶۷۶
۵-۹ ساله	۸۸۱۵۵	۴۵۷۶۴	۴۲۳۹۱
۱۰-۱۴ ساله	۱۰۰۸۰۲	۵۲۲۵۲	۴۸۵۵۰
۱۵-۱۹ ساله	۹۶۱۶۴	۵۱۲۴۶	۴۴۹۱۸
۲۰-۲۴ ساله	۱۰۵۷۹۰	۵۹۲۲۷	۴۶۵۶۳
۲۵-۲۹ ساله	۱۰۶۶۲۲	۵۹۳۸۰	۴۷۲۴۲
۳۰-۳۴ ساله	۹۱۳۹۱	۴۷۳۵۸	۴۴۰۳۳
۳۵-۳۹ ساله	۸۲۳۱۰	۴۱۵۹۲	۴۰۷۱۸
۴۰-۴۴ ساله	۶۸۸۹۰	۳۵۲۴۱	۳۳۶۴۹
۴۵-۴۹ ساله	۶۰۶۶۱	۳۱۵۰۹	۲۹۱۵۲
۵۰-۵۴ ساله	۴۵۲۴۴	۲۲۹۴۸	۲۲۲۹۶
۵۵-۵۹ ساله	۴۲۹۲۹	۲۲۶۸۳	۲۰۲۴۶
۶۰-۶۴ ساله	۳۶۱۳۱	۱۹۵۴۱	۱۶۵۹۰
۶۵-۶۹ ساله	۲۴۳۰۷	۱۳۱۴۸	۱۱۱۵۹
۷۰-۷۴ ساله	۱۵۲۸۸	۸۹۲۷	۶۳۶۱
۷۵ ساله و بیش‌تر	۵۹۰۳۱	۳۵۶۹۴	۲۳۳۳۷
کل	۱۱۰۸۶۴۰	۵۹۰۷۵۹	۵۱۷۸۸۱

جدول ث-۲- تعداد خانوارها، جمعیت (به تفکیک جنس)، و تعداد افراد دارای محل سکونت ثابت عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان (نتایج اولیه)

استان	خانوارها	جمعیت (نفر)			افراد دارای محل سکونت ثابت*
		کل	مرد	زن	
آذربایجان شرقی	۷۸۹۱	۳۲۴۵۵	۱۷۳۳۴	۱۵۱۲۱	۲۸۸۹۴
آذربایجان غربی	۱۸۳۲۰	۹۷۲۸۹	۵۱۷۱۸	۴۵۵۷۱	۸۹۱۴۶
اردبیل	۱۷۳۴۸	۶۵۹۵۶	۳۵۳۵۹	۳۰۵۹۷	۵۷۹۱۵
اصفهان	۹۸۸	۵۲۷۳	۲۶۴۶	۲۶۲۷	۴۸۵۹
البرز	۵۹۰	۲۲۳۹	۱۲۱۳	۱۰۲۶	۱۹۷۷
ایلام	۱۰۴۸۳	۴۷۱۵۰	۲۵۴۹۳	۲۱۶۵۷	۴۱۱۲۶
بوشهر	۴۲۳۶	۱۷۷۰۹	۹۴۴۸	۸۲۶۱	۱۵۵۸۵
تهران	۱۰۲۰	۴۰۱۷	۲۲۱۱	۱۸۰۶	۳۵۳۶
چهارمحال و بختیاری	۳۷۳۷	۱۶۱۱۱	۹۳۳۲	۶۷۷۹	۱۴۹۶۴
خراسان جنوبی	۱۵۱۸۵	۶۳۹۵۴	۳۲۸۹۹	۳۱۰۵۵	۵۸۵۸۸
خراسان رضوی	۵۰۱۵	۲۱۲۶۱	۱۱۲۲۰	۱۰۰۴۱	۱۸۶۰۲
خراسان شمالی	۲۳۴۵	۱۰۵۴۸	۵۹۸۶	۴۵۶۲	۹۳۹۲
خوزستان	۳۱۶۸۹	۱۷۰۴۹۹	۹۰۲۲۸	۸۰۲۷۱	۱۳۸۵۵۷
زنجان	۵۵۴	۲۰۷۳	۱۱۳۰	۹۴۳	۱۹۲۴
سمنان	۲۶۳۴	۱۰۸۵۹	۶۱۶۰	۴۶۹۹	۱۰۱۳۱
سیستان و بلوچستان	۲۵۹۲۳	۱۲۷۵۱۳	۶۵۹۸۴	۶۱۵۲۹	۱۰۸۹۶۶
فارس	۲۶۶۰۹	۱۱۲۸۹۳	۶۰۴۰۹	۵۲۴۸۴	۱۰۰۰۹۷
قزوین	۳۷۴	۱۹۰۹	۱۳۳۸	۵۷۱	۱۷۵۰
قم	۲۸۹	۱۱۳۲	۵۹۸	۵۳۴	۱۰۵۵
کردستان	۰	۰	۰	۰	۰
کرمان	۲۸۹۲۳	۱۱۷۹۴۴	۶۲۰۷۹	۵۵۸۶۵	۱۱۱۱۵۲
کرمانشاه	۱۳۱۲۷	۵۸۰۲۷	۳۱۰۷۴	۲۶۹۵۳	۵۲۱۶۲
کهگیلویه و بویر احمد	۷۳۱۲	۲۹۲۶۷	۱۶۰۳۷	۱۳۲۳۰	۲۵۵۷۲
گلستان	۴۱۲۲	۲۳۰۶۶	۱۲۰۷۲	۱۰۹۹۴	۲۰۶۰۷
گیلان	۸۳۷	۵۰۱۶	۳۷۴۹	۱۲۶۷	۴۸۵۷
لرستان	۹۱۴۹	۳۵۰۷۵	۱۹۰۸۶	۱۵۹۸۹	۲۹۸۵۴
مازندران	۶۵۴	۲۷۵۶	۱۳۶۴	۱۳۹۲	۲۶۳۲
مرکزی	۷۵۲	۲۹۳۲	۱۵۹۰	۱۳۴۲	۲۶۷۰
هرمزگان	۲۸۵۸	۱۱۶۹۴	۶۳۴۳	۵۳۵۱	۱۰۶۲۱
همدان	۷۱۸	۲۷۹۱	۱۵۲۰	۱۲۷۱	۲۳۷۹
یزد	۲۲۱۵	۸۵۵۹	۴۷۷۴	۳۷۸۵	۸۱۶۸
اظهار نشده	۱۴۸	۶۷۳	۳۶۵	۳۰۸	۵۹۷
کل	۲۴۶۰۴۵	۱۱۰۸۶۴۰	۵۹۰۷۵۹	۵۱۷۸۸۱	۹۷۸۳۳۵

* در زمان اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵

جدول ث-۳- جمعیت عشایر کوچنده در مناطق قشلاقی به تفکیک وضع تحصیل و استان (نفر؛ نتایج اولیه)

استان	جمعیت	در حال تحصیل	غیر محصل
آذربایجان شرقی	۳۲۴۵۵	۶۱۰۳	۲۶۳۵۲
آذربایجان غربی	۹۷۲۸۹	۱۸۰۴۵	۷۹۲۴۴
اردبیل	۶۵۹۵۶	۱۲۱۵۴	۵۳۸۰۲
اصفهان	۵۲۷۳	۱۳۱۸	۳۹۵۵
البرز	۲۲۳۹	۴۳۲	۱۸۰۷
ایلام	۴۷۱۵۰	۸۷۴۸	۳۸۴۰۲
بوشهر	۱۷۷۰۹	۳۹۷۳	۱۳۷۳۶
تهران	۴۰۱۷	۷۲۹	۳۲۸۸
چهارمحال و بختیاری	۱۶۱۱۱	۳۲۸۵	۱۲۸۲۶
خراسان جنوبی	۶۳۹۵۴	۱۴۶۴۵	۴۹۳۰۹
خراسان رضوی	۲۱۲۶۱	۴۱۸۲	۱۷۰۷۹
خراسان شمالی	۱۰۵۴۸	۲۰۷۳	۸۴۷۵
خوزستان	۱۷۰۴۹۹	۳۸۹۶۱	۱۳۱۵۳۸
زنجان	۲۰۷۳	۳۱۹	۱۷۵۴
سمنان	۱۰۸۵۹	۲۰۵۶	۸۸۰۳
سیستان و بلوچستان	۱۲۷۵۱۳	۲۶۶۶۶	۱۰۰۸۴۷
فارس	۱۱۲۸۹۳	۲۴۲۱۹	۸۸۶۷۴
قزوین	۱۹۰۹	۲۲۲	۱۶۸۷
قم	۱۱۳۲	۱۶۵	۹۶۷
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۱۷۹۴۴	۲۶۲۳۶	۹۱۷۰۸
کرمانشاه	۵۸۰۲۷	۱۰۳۲۷	۴۷۷۰۰
کهگیلویه و بویر احمد	۲۹۲۶۷	۵۹۵۴	۲۳۳۱۳
گلستان	۲۳۰۶۶	۴۳۴۶	۱۸۷۲۰
گیلان	۵۰۱۶	۳۹۳	۴۶۲۳
لرستان	۳۵۰۷۵	۶۶۷۹	۲۸۳۹۶
مازندران	۲۷۵۶	۵۲۶	۲۲۳۰
مرکزی	۲۹۳۲	۵۸۳	۲۳۴۹
هرمزگان	۱۱۶۹۴	۲۵۵۳	۹۱۴۱
همدان	۲۷۹۱	۵۳۱	۲۲۶۰
یزد	۸۵۵۹	۱۶۷۶	۶۸۸۳
اظهار نشده	۶۷۳	۱۳۸	۵۳۵
کل	۱۱۰۸۶۴۰	۲۲۸۲۳۷	۸۸۰۴۰۳

جدول ث-۴- تعداد دانش‌آموختگان سازمان نهضت سوادآموزی و مهارت‌آموختگان فنی و حرفه‌ای عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک استان (نفر؛ نتایج اولیه)

استان	جمعیت	نهضت سوادآموزی	فنی و حرفه‌ای
آذربایجان شرقی	۳۲۴۵۵	۲۱۲۶	۱۵۰
آذربایجان غربی	۹۷۲۸۹	۷۳۰۰	۲۶۹
اردبیل	۶۵۹۵۶	۵۳۷۵	۳۱۵
اصفهان	۵۲۷۳	۴۱۴	۵۹
البرز	۲۲۳۹	۲۴۰	۲۳
ایلام	۴۷۱۵۰	۴۱۸۶	۴۰۸
بوشهر	۱۷۷۰۹	۱۹۱۶	۱۴۴
تهران	۴۰۱۷	۳۳۲	۱
چهارمحال و بختیاری	۱۶۱۱۱	۲۶۶۵	۷۸
خراسان جنوبی	۶۳۹۵۴	۴۵۲۸	۵۹۳
خراسان رضوی	۲۱۲۶۱	۲۳۰۳	۱۶۵
خراسان شمالی	۱۰۵۴۸	۷۶۸	۶۴
خوزستان	۱۷۰۴۹۹	۱۸۰۲۳	۱۰۶۲
زنجان	۲۰۷۳	۲۳۵	۳
سمنان	۱۰۸۵۹	۸۴۷	۲۱۳
سیستان و بلوچستان	۱۲۷۵۱۳	۹۵۳۸	۲۳۳
فارس	۱۱۲۸۹۳	۱۳۳۴۵	۸۱۵
قزوین	۱۹۰۹	۲۲۷	۳
قم	۱۱۳۲	۲۵۰	۳
کردستان	۰	۰	۰
کرمان	۱۱۷۹۴۴	۱۱۵۵۳	۷۵۶
کرمانشاه	۵۸۰۲۷	۶۲۹۷	۳۱۵
کهگیلویه و بویر احمد	۲۹۲۶۷	۲۲۲۷	۲۶۰
گلستان	۲۳۰۶۶	۲۱۲۶	۱۵۷
گیلان	۵۰۱۶	۵۹۱	۲۴
لرستان	۳۵۰۷۵	۳۹۱۸	۱۷۵
مازندران	۲۷۵۶	۲۶۴	۱۰
مرکزی	۲۹۳۲	۳۱۳	۱۶
هرمزگان	۱۱۶۹۴	۱۱۰۱	۶۸
همدان	۲۷۹۱	۳۵۲	۲۸
یزد	۸۵۵۹	۸۱۵	۶۶
اظهار نشده	۶۷۳	۷۰	۲
کل کشور	۱۱۰۸۶۴۰	۱۰۴۲۴۵	۶۴۷۸

جدول ث-۵- تعداد دریافت‌کنندگان یارانه و بیمه‌شدگان عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق قشلاقی به تفکیک نوع بیمه و استان (نفر؛ نتایج اولیه)

استان	جمعیت	دریافت‌کنندگان یارانه	بیمه‌شدگان	
			بیمه‌ی سلامت	صندوق کشاورزان، روستاییان و عشایر
آذربایجان شرقی	۳۲۴۵۵	۳۲۱۱۰	۲۸۷۷۸	۶۴۲۰
آذربایجان غربی	۹۷۲۸۹	۹۶۲۳۲	۹۱۰۲۶	۶۷۶۰
اردبیل	۶۵۹۵۶	۶۵۰۰۶	۴۹۳۸۰	۱۱۴۰۱
اصفهان	۵۲۷۳	۵۲۴۸	۴۴۱۷	۱۷۰۵
البرز	۲۲۳۹	۲۰۸۳	۱۳۳۲	۵۷۰
ایلام	۴۷۱۵۰	۴۶۱۷۲	۳۹۹۰۸	۱۴۱۸۴
بوشهر	۱۷۷۰۹	۱۷۴۱۶	۱۴۷۱۱	۱۷۶۸
تهران	۴۰۱۷	۳۷۲۳	۱۹۶۵	۹۰۰
چهارمحال و بختیاری	۱۶۱۱۱	۱۶۰۱۶	۱۴۶۵۰	۳۰۹۹
خراسان جنوبی	۶۳۹۵۴	۶۳۲۴۰	۵۵۳۷۲	۱۳۳۹۴
خراسان رضوی	۲۱۲۶۱	۲۰۹۳۵	۱۸۶۳۰	۵۴۰۸
خراسان شمالی	۱۰۵۴۸	۱۰۴۰۴	۹۴۶۸	۵۱۲۸
خوزستان	۱۷۰۴۹۹	۱۶۸۶۶۰	۱۴۴۴۹۵	۳۴۰۷۱
زنجان	۲۰۷۳	۲۰۶۴	۱۸۱۶	۸۹۰
سمنان	۱۰۸۵۹	۱۰۵۳۵	۶۴۵۲	۴۹۲۹
سیستان و بلوچستان	۱۲۷۵۱۳	۱۲۵۳۹۰	۱۱۵۹۷۲	۲۱۰۶۵
فارس	۱۱۲۸۹۳	۱۱۰۳۷۱	۹۳۸۹۷	۱۷۵۶۰
قزوین	۱۹۰۹	۱۸۸۹	۱۳۵۹	۹۲۵
قم	۱۱۳۲	۱۱۲۲	۸۹۴	۱۸۶
کردستان	۰	۰	۰	۰
کرمان	۱۱۷۹۴۴	۱۱۶۰۶۹	۹۶۹۹۵	۱۶۵۸۶
کرمانشاه	۵۸۰۲۷	۵۶۸۴۲	۴۸۸۶۱	۹۸۱۷
کهگیلویه و بویر احمد	۲۹۲۶۷	۲۹۰۶۷	۲۶۰۰۷	۳۵۶۷
گلستان	۲۳۰۶۶	۲۲۶۱۲	۲۰۱۰۷	۴۳۱۴
گیلان	۵۰۱۶	۴۹۸۸	۴۲۴۱	۱۹۹۷
لرستان	۳۵۰۷۵	۳۴۷۸۱	۳۱۰۲۷	۴۸۷۱
مازندران	۲۷۵۶	۲۷۴۴	۱۷۹۱	۴۳۵
مرکزی	۲۹۳۲	۲۸۰۰	۱۷۷۵	۶۲۵
هرمزگان	۱۱۶۹۴	۱۱۵۰۲	۹۴۳۰	۱۵۵۹
همدان	۲۷۹۱	۲۷۳۱	۲۳۶۷	۷۲۰
یزد	۸۵۵۹	۸۴۴۰	۶۲۵۵	۱۹۵۴
اظهار نشده	۶۷۳	۶۶۵	۵۶۶	۱۱۴
کل کشور	۱۱۰۸۶۴۰	۱۰۹۱۸۵۷	۹۴۳۹۴۴	۱۹۶۹۲۲

جدول ث-۶- تعداد خانوارها و جمعیت (به تفکیک جنس) عشایر کوچنده‌ی کشور در مناطق بیلاقی به تفکیک استان (نتایج اولیه)

استان	خانوارها	جمعیت (نفر)		
		کل	مرد	زن
آذربایجان شرقی	۱۳۹۶۷	۵۵۳۰۲	۲۹۴۶۳	۲۵۸۳۹
آذربایجان غربی	۱۷۶۶۹	۹۴۶۸۸	۵۰۳۴۵	۴۴۳۴۳
اردبیل	۱۱۹۰۶	۴۵۶۰۷	۲۴۵۵۱	۲۱۰۵۶
اصفهان	۱۱۰۳۹	۵۳۱۹۳	۲۸۲۸۲	۲۴۹۱۱
البرز	۶۰۰	۲۲۴۵	۱۲۱۵	۱۰۳۰
ایلام	۷۶۵۰	۳۴۱۳۳	۱۸۴۱۱	۱۵۷۲۲
بوشهر	۰	۰	۰	۰
تهران	۱۴۹۰	۵۹۴۳	۳۱۷۰	۲۷۷۳
چهارمحال و بختیاری	۲۲۹۲۳	۱۱۸۹۰۰	۶۲۳۷۶	۵۶۵۲۴
خراسان جنوبی	۱۶۸۳۰	۷۲۲۶۷	۳۷۲۲۸	۳۵۰۳۹
خراسان رضوی	۵۷۷۴	۲۴۲۳۴	۱۲۷۴۰	۱۱۴۹۴
خراسان شمالی	۴۱۶۵	۱۹۴۵۰	۱۰۷۶۲	۸۶۸۸
خوزستان	۳۸۴۰	۲۲۸۰۹	۱۳۰۸۱	۹۷۲۸
زنجان	۵۲۹	۱۹۹۷	۱۰۸۴	۹۱۳
سمنان	۱۸۷۷	۷۷۶۴	۴۵۷۵	۳۱۸۹
سیستان و بلوچستان	۲۲۴۸۲	۱۱۷۵۹۶	۶۰۸۲۰	۵۶۷۷۶
فارس	۲۴۲۴۷	۱۰۱۳۳۱	۵۴۱۶۴	۴۷۱۶۷
قزوین	۳۸۳	۱۹۳۹	۱۳۴۸	۵۹۱
قم	۰	۰	۰	۰
کردستان	۰	۰	۰	۰
کرمان	۲۹۹۲۶	۱۲۱۸۷۱	۶۴۱۵۰	۵۷۷۲۱
کرمانشاه	۱۴۵۱۱	۶۵۳۹۰	۳۵۰۰۰	۳۰۳۹۰
کهگیلویه و بویر احمد	۹۲۷۲	۳۷۱۲۶	۲۰۲۵۱	۱۶۸۷۵
گلستان	۱۸۸۸	۱۲۵۰۲	۶۴۷۴	۶۰۲۸
گیلان	۸۷۲	۵۱۶۷	۳۸۳۳	۱۳۳۴
لرستان	۱۳۸۷۹	۵۳۰۶۶	۲۸۹۳۹	۲۴۱۲۷
مازندران	۱۰۱۲	۴۱۹۱	۲۱۱۳	۲۰۷۸
مرکزی	۱۰۰۷	۳۹۶۳	۲۱۳۹	۱۸۲۴
هرمزگان	۱۸۴۰	۷۷۱۴	۴۲۴۴	۳۴۷۰
همدان	۲۶۲۰	۱۱۱۵۴	۶۱۲۸	۵۰۲۶
یزد	۱۶۸۵	۶۳۷۱	۳۴۸۱	۲۸۹۰
اظهار نشده	۱۶۲	۷۲۷	۳۹۲	۳۳۵
کل	۲۴۶۰۴۵	۱۱۰۸۶۴۰	۵۹۰۷۵۹	۵۱۷۸۸۱